

ZAKON

O NAKNADAMA ZA KORIŠĆENJE JAVNIH DOBARA

("Sl. glasnik RS", br. 95/2018, 49/2019, 86/2019 - usklađeni din. izn., 156/2020 - usklađeni din. izn., 15/2021 - dop. usklađenih din. izn., 15/2023 - usklađeni din. izn., 92/2023, 120/2023 - usklađeni din. izn. i 99/2024 - usklađeni din. izn.)

I UVODNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1

Ovim zakonom uređuju se naknade za korišćenje javnih dobara, i to: obveznik plaćanja, osnovica, visina, način utvrđivanja i plaćanja, pripadnost prihoda od naknade, kao i druga pitanja od značaja za utvrđivanje i plaćanje naknada za korišćenje javnih dobara.

Definicije

Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) naknada je javni prihod koji se naplaćuje za korišćenje određenog javnog dobra;
- 2) javno dobro je prirodno bogatstvo, odnosno dobro od opšteg interesa i dobro u opštoj upotrebi (u daljem tekstu: javno dobro);
- 3) korišćenje javnog dobra, u smislu ovog zakona, podrazumeva neposredno korišćenje javnog dobra na osnovu zakona ili ugovora ili vršenje neposrednog uticaja na raspoloživost, kvalitet ili neku drugu osobinu javnog dobra činjenjem ili nečinjenjem;
- 4) obveznik plaćanja naknade za korišćenje javnog dobra je pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice (u daljem tekstu: obveznik naknade) koje koristi javno dobro;
- 5) osnovica za utvrđivanje naknade za korišćenje javnog dobra (u daljem tekstu: osnovica) je jedinica mere, vrednost dobra koje se koristi ili prihod koji se ostvaruje;
- 6) visina naknade je novčani iznos za korišćenje javnog dobra (u daljem tekstu: visina naknade).

Uvođenje naknada

Član 3

Naknade za korišćenje javnih dobara mogu se uvoditi samo ovim zakonom.

II VRSTE NAKNADA ZA KORIŠĆENJE JAVNIH DOBARA

Vrste naknada

Član 4

Ovim zakonom uvode se naknade za korišćenje javnih dobara, i to:

- 1) naknade za geološka istraživanja;
- 2) naknade za korišćenje resursa i rezervi mineralnih sirovina;
- 3) naknade za korišćenje energije i energenata;
- 4) naknada za promenu namene poljoprivrednog zemljišta;
- 5) naknade za promenu namene i korišćenje šuma i šumskog zemljišta;
- 6) naknada za korišćenje lovostajem zaštićenih vrsta divljači;
- 7) naknade za vode;
- 8) naknade za zaštitu životne sredine;
- 9) naknade za plovidbu i korišćenje luka, pristaništa i objekata bezbednosti plovidbe na državnom vodnom putu;
- 10) naknade za korišćenje javnih puteva;
- 11) naknade za korišćenje javne železničke infrastrukture;
- 12) naknada za korišćenje javne površine;
- 13) naknada za korišćenje prirodnog lekovitog faktora;
- 14) naknada za korišćenje turističkog prostora;
- 15) naknade za elektronske komunikacije.

III NAKNADE ZA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA

Vrste naknada

Član 5

Naknade za geološka istraživanja su:

1) naknada za korišćenje podataka i dokumentacije osnovnih i primenjenih geoloških istraživanja koja su rađena za potrebe Republike Srbije koja su finansirana iz budžeta Republike Srbije, kao i za korišćenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja koji su postali javna svojina - državna svojina, po osnovu koncesionih ugovora (u daljem tekstu: naknada za korišćenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja);

2) naknada za primenjena geološka istraživanja;

3) naknada za zadržavanje prava na istražni prostor.

Geološka istraživanja u smislu ovog zakona su osnovna i primenjena geološka istraživanja definisana zakonom kojim se uređuju rudarstvo i geološka istraživanja.

Naknada za korišćenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja

Obveznik naknade

Član 6

Obveznik naknade za korišćenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja je korisnik tih podataka i dokumentacije.

Osnovica

Član 7

Osnovica naknade za korišćenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja je valorizovana vrednost izvedenih istraživanja na određenom istražnom prostoru.

Valorizovanu vrednost iz stava 1. ovog člana utvrđuje ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi rudarstva i geoloških istraživanja primenom koeficijenta godišnjeg rasta potrošačkih cena na vrednost izvršenih istraživanja u periodu koji počinje godinom u kojoj su geološka istraživanja izvršena, a završava se godinom u kojoj je obveznik naknade podneo zahtev za korišćenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja.

Visina naknade

Član 8

Visina naknade za korišćenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja utvrđuje se primenom stope od 5% na osnovicu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako ne postoji specifikacija izvedenih istraživanja po vrsti i obimu, odnosno ako nije iskazana vrednost izvedenih geoloških istraživanja, za korišćenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja izvedenih pre 24. januara 1994. godine, visina naknade propisana je u Prilogu 1, Tabela 1. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 9

Naknada za korišćenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja, osim naknade za geološku dokumentaciju koja se sastoji od štampanih, vektorizovanih, skeniranih i georeferenciranih geoloških karata sa tumačem, utvrđuje se rešenjem ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi rudarstva i geoloških istraživanja, na osnovu podataka iskazanih u podnetom zahtevu obveznika, po svakom podnetom zahtevu.

Zahtev iz stava 1. ovog člana zakona sadrži:

- 1) poslovno ime pravnog lica, adresu i sedište, matični broj, PIB, kontakt i potpis ovlašćenog lica;
- 2) ime i prezime, zanimanje, adresu prebivališta, jedinstveni matični broj, kontakt i potpis podnosioca zahteva, ukoliko zahtev podnosi fizičko lice;
- 3) naziv geološke dokumentacije za koju se podnosi zahtev;
- 4) svrhu za koju će se koristiti geološka dokumentacija.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Naknadu za geološku dokumentaciju koja se sastoji od štampanih, vektorizovanih, skeniranih i georeferenciranih geoloških karata sa tumačem utvrđuje i plaća obveznik u momentu podnošenja zahteva za korišćenje predmetne geološke dokumentacije iz stava 1. ovog člana, uz koji se prilaže i dokaz o plaćenju naknade.

Oslobođenja

Član 10

Oslobađaju se plaćanja naknade za korišćenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja:

- 1) organi, organizacije i institucije Republike Srbije;
- 2) organi i organizacije autonomnih pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave;
- 3) ustanove osnovane od strane Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave;
- 4) crkve i verske zajednice, registrovane u skladu sa Zakonom o crkvama i verskim zajednicama.

Naknada za primenjena geološka istraživanja

Obveznik naknade

Član 11

Obveznik naknade za primenjena geološka istraživanja je nosilac istraživanja kome je nadležni organ odobrio izvođenje primenjenih geoloških istraživanja u skladu sa zakonom kojim se uređuju rudarstvo i geološka istraživanja.

Nosilac istraživanja je lice u smislu zakona kojim se uređuju rudarstvo i geološka istraživanja.

Osnovica

Član 12

Osnovica naknade za primenjena geološka istraživanja je površina istražnog prostora izražena u kilometrima kvadratnim (km²).

Visina naknade

Član 13

Visina naknade za primenjena geološka istraživanja propisana je u Prilogu 1, Tabela 2. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 14

Naknadu za primenjena geološka istraživanja utvrđuje obveznik na propisanom obrascu za kalendarsku godinu, počev od dana dostavljanja rešenja o odobrenju za vršenje primenjenih geoloških istraživanja.

Obrazac iz stava 1. ovog člana podnosi se nadležnom organu i utvrđena obaveza plaća u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja o odobrenju za vršenje primenjenih geoloških istraživanja.

Ako je rešenjem o odobrenju za vršenje primenjenih geoloških istraživanja odobreno izvođenje primenjenih geoloških istraživanja za period koji obuhvata više kalendarskih godina, naknada za prvu kalendarsku godinu utvrđuje se i plaća u skladu sa stavom 2. ovog člana, a za svaku narednu kalendarsku godinu naknada se utvrđuje i plaća do 31. januara godine za koju se vrši utvrđivanje i plaćanje.

Ako je period za koji je odobreno izvođenje primenjenih geoloških istraživanja kraći od kalendarske godine, naknada se utvrđuje srazmerno periodu korišćenja.

Pod nadležnim organom iz stava 2. ovog člana podrazumeva se organ koji je izdao odobrenje za vršenje primenjenih geoloških istraživanja.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi rudarstva i geoloških istraživanja bliže propisuje sadržinu obrasca iz stava 1. ovog člana.

Naknada za zadržavanje prava na istražni prostor

Obveznik naknade

Član 15

Obveznik naknade za zadržavanje prava na istražni prostor je nosilac istraživanja kome je nadležni organ odobrio zadržavanje prava na istražni prostor, u smislu zakona kojim se uređuju rudarstvo i geološka istraživanja.

Osnovica

Član 16

Osnovica naknade za zadržavanje prava na istražni prostor je površina istražnog prostora izražena u kilometrima kvadratnim (km²).

Visina naknade

Član 17

Visina naknade za zadržavanje prava na istražni prostor propisana je u Prilogu 1, Tabela 2. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 18

Naknadu za zadržavanje prava na istražni prostor utvrđuje obveznik na propisanom obrascu za kalendarsku godinu, počev od dana dostavljanja rešenja o zadržavanju prava na istražni prostor.

Obrazac iz stava 1. ovog člana podnosi se nadležnom organu, i utvrđena obaveza plaća u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja o zadržavanju prava na istražni prostor.

Ako je rešenjem o zadržavanju prava na istražni prostor odobreno zadržavanje prava na istražni prostor za period koji obuhvata više kalendarskih godina, naknada za prvu kalendarsku godinu utvrđuje se i plaća u skladu sa stavom 2. ovog člana, a za svaku narednu kalendarsku godinu naknada se utvrđuje i plaća do 31. januara godine za koju se vrši utvrđivanje i plaćanje.

Ako je period za koji je odobreno zadržavanje prava na istražni prostor kraći od kalendarske godine, naknada se utvrđuje srazmerno periodu zadržavanja prava na istražni prostor.

Pod nadležnim organom iz stava 2. ovog člana podrazumeva se organ kome se podnosi zahtev za zadržavanje prava na istražni prostor.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi rudarstva i geoloških istraživanja bliže propisuje sadržinu obrasca iz stava 1. ovog člana.

Pripadnost prihoda

Član 19

Prihodi ostvareni od naknada iz člana 5. ovog zakona pripadaju budžetu Republike Srbije.

IV NAKNADA ZA KORIŠĆENJE RESURSA I REZERVI MINERALNIH SIROVINA

Osnov za plaćanje naknade

Član 20

Naknada za korišćenje resursa i rezervi mineralnih sirovina, naplaćuje se za korišćenje:

- 1) svih vrsta uglja i uljnih škriljaca;
- 2) ugljovodonika u tečnom i gasovitom stanju (nafta i gas) i ostalih prirodnih gasova;
- 3) radioaktivnih sirovina;
- 4) svih metaličnih sirovina;
- 5) tehnogenih sirovina koje su rezultat eksploatacije i prerade mineralnih sirovina;
- 6) nemetaličnih sirovina;
- 7) svih vrsta soli i sonih voda;
- 8) podzemnih voda iz kojih se dobijaju korisne mineralne sirovine, kao i podzemnih voda vezanih za rudarsku tehnologiju i gasove koji se sa njima javljaju;
- 9) ugljendioksida.

Obveznik naknade

Član 21

Obveznik naknade za korišćenje resursa i rezervi mineralnih sirovina je nosilac eksploatacije kojem je odobreno izvođenje rudarskih radova u skladu sa zakonom kojim se uređuje rudarstvo i geološka istraživanja.

Mineralne sirovine imaju značenje u smislu zakona kojim se uređuje rudarstvo i geološka istraživanja.

Nosilac eksploatacije je lice u smislu zakona kojim se uređuju rudarstvo i geološka istraživanja.

Osnovica

Član 22

Osnovica naknade za korišćenje resursa i rezervi mineralnih sirovina je:

- 1) prihod koji obveznik naknade ostvaruje od iskorišćenih ili prodatih mineralnih sirovina, određen na osnovu prihoda ostvarenog od prodaje neprerađene mineralne sirovine ili prihoda ostvarenog od prodaje tehnološki prerađene mineralne sirovine;
- 2) neto prihod koji predstavlja prihod od prodaje krajnjeg proizvoda umanjen za troškove topljenja, rafinacije, transporta, pretovara, osiguranja i prodaje. Neto prihod se ne može umanjivati po osnovu amortizacije, troškova kapitala ili poreskih olakšica;
- 3) za korišćenje ugljovodonika u tečnom i gasovitom stanju (nafta i gas) i prirodnih gasova prihod koji obveznik naknade ostvaruje od prodatih neprerađenih mineralnih sirovina, odnosno vrednost mineralnih sirovina ukoliko su utrošene za potrebe delatnosti obveznika, vrednovanih u skladu sa troškovima nastalim za njihovu proizvodnju prema prihvaćenim međunarodnim računovodstvenim standardima;
- 4) količina iskopane nemetalične sirovine za dobijanje građevinskog materijala izražena u tonama;
- 5) iskorišćeni ugljendioksid izražen u 1.000 m³.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi rudarstva i geoloških istraživanja bliže uređuje metodologiju svođenja količina i određivanja cene neprerađenih ugljovodonika u tečnom i gasovitom stanju (nafta i gas) i ostalih prirodnih gasova.

Visina naknade

Član 23

Visina naknade iz člana 20. tač. 1) do 8) ovog zakona utvrđuje se primenom sledećih stopa:

1) za sve vrste uglja i uljnih škriljaca	3% od prihoda
2) za ugljovodonike u tečnom i gasovitom stanju (nafta i gas) i ostale prirodne gasove	7% od prihoda
3) za radioaktivne sirovine	2% od prihoda
4) za metalične sirovine	
- neprečišćene (rovne) ili prečišćene pripremom	5% od prihoda
- podvrgnute piro, hidro ili elektro metalurškom postupku	5% od neto prihoda

5)	tehnogene sirovine koje su rezultat eksploatacije i prerade mineralnih sirovina	1% od prihoda
6)	za nemetalične sirovine, osim nemetaličnih sirovina za dobijanje građevinskog materijala	
	- neprečišćene (rovne) ili prečišćene pripremom	5% od prihoda
	- podvrgnute piro, hidro ili elektro metalurškom postupku	5% od neto prihoda
7)	za sve vrste soli i sonih voda	1% od prihoda
8)	za podzemne vode iz kojih se dobijaju korisne mineralne sirovine, kao i podzemne vode vezane za rudarsku tehnologiju i gasove koji se sa njima javljaju	3% od prihoda

Visina naknade za nemetalične sirovine za dobijanje građevinskog materijala po toni iskopane mineralne sirovine propisana je u Prilogu 1, Tabela 3. ovog zakona.

Visina naknade iz člana 20. tačka 9) ovog zakona za 1.000 m³ iskorišćenog ugljendioksida propisana je u Prilogu 1, Tabela 4. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 24

Naknadu za korišćenje resursa i rezervi mineralnih sirovina utvrđuje obveznik za svaku vrstu korišćene, odnosno prodate količine mineralne sirovine pojedinačno za tromesečni period, odnosno za kalendarsku godinu na propisanom obrascu, počev od dana dobijanja odobrenja za izvođenje rudarskih radova.

Obrazac iz stava 1. ovog člana za tromesečni period podnosi se nadležnom organu, i utvrđena obaveza plaća u roku od 15 dana po isteku tromesečja, a obrazac za utvrđenu konačnu godišnju obavezu podnosi se nadležnom organu, i utvrđena obaveza plaća najkasnije poslednjeg dana u februaru tekuće godine za prethodnu godinu.

Ako je plaćeni iznos po tromesečnim periodima manji od iznosa utvrđenog u konačnom obračunu za tu kalendarsku godinu, razlika se plaća najkasnije poslednjeg dana u februaru tekuće godine za prethodnu godinu.

Ako je u konačnom obračunu utvrđena manja obaveza od obaveze koja je utvrđena i plaćena po tromesečnim periodima, više plaćeni iznos se koristi za plaćanje utvrđene naknade za naredni tromesečni period, odnosno vraća obvezniku na njegov zahtev u slučaju da obvezniku u tekućem periodu prestaje odobrenje za izvođenje rudarskih radova.

Pod nadležnim organom, u smislu ovog člana, podrazumeva se ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi rudarstva i geoloških istraživanja, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine u smislu zakona kojim se uređuju rudarstvo i geološka istraživanja.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi rudarstva i geoloških istraživanja bliže propisuje sadržinu i način dostavljanja obrazaca iz stava 1. ovog člana.

Oslobođenje

Član 25

Naknada za korišćenje resursa i rezervi mineralnih sirovina ne plaća se za uzorke resursa i rezervi mineralnih sirovina koji se koriste za tehničko-tehnološka ispitivanja u industrijskim uslovima.

Pripadnost prihoda

Član 26

Prihodi ostvareni od naknada iz člana 20. ovog zakona u visini od 60% pripadaju budžetu Republike Srbije, a u visini od 40% pripadaju budžetu jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se vrši eksploatacija.

Ako se eksploatacija vrši na teritoriji autonomne pokrajine prihodi ostvareni od naknada iz člana 20. ovog zakona u visini od 50% pripadaju budžetu Republike Srbije, u visini od 40% pripadaju budžetu jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se vrši eksploatacija, a u visini od 10% pripadaju budžetu autonomne pokrajine.

V NAKNADE ZA KORIŠĆENJE ENERGIJE I ENERGENATA

Vrste naknada

Član 27

Naknade za korišćenje energije i energenata su:

- 1) naknada za formiranje i održavanje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte;
- 2) naknada za unapređenje energetske efikasnosti.

Energija i energenti, u smislu ovog zakona, su energija i energenti definisani zakonom kojim se uređuje energetika.

Član 28

Obveznik naknade za korišćenje energije i energenata podnosi prijavu za evidenciju ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi energetike na obrascu prijave za evidenciju, u roku od 30 dana od dana dobijanja licence za obavljanje energetske delatnosti.

Obvezniku naknade iz stava 1. ovog člana ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi energetike dodeljuje odgovarajući evidencioni broj i vodi evidenciju obveznika naknade.

Po izvršenoj evidenciji ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi energetike izdaje energetskom subjektu dokaz o izvršenoj evidenciji i dodeljenom evidencionom broju.

Ako obveznik iz stava 1. ovog člana ne podnese prijavu za evidenciju, ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi energetike će dodeliti evidencioni broj po službenoj dužnosti, na osnovu raspoloživih podataka, odnosno faktičkih okolnosti.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi energetike bliže propisuje sadržinu i oblik obrasca prijave za evidenciju iz stava 1. ovog člana.

Obveznici koji poseduju licencu za obavljanje energetske delatnosti, koji nisu evidentirani do dana stupanja na snagu podzakonskog akta iz stava 5. ovog člana, dužni su da podnesu prijavu za evidenciju u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu tog podzakonskog akta.

Naknada za formiranje i održavanje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte

Obveznik naknade

Član 29

Obveznik naknade za formiranje i održavanje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte je energetski subjekt koji obavlja energetske delatnosti proizvodnje derivata nafte i energetske delatnosti trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivima i komprimovanim prirodnim gasom i ima licencu za obavljanje tih delatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika.

Osnovica

Član 30

Osnovica naknade za formiranje i održavanje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte je količina derivata nafte izražena u jedinici mere, i to:

- litar (l) za bezolovne motorne benzine, avionske benzine i gasna ulja;
- kilogram (kg) za tečni naftni gas, mlazna goriva i ulja za loženje.

Visina naknade

Član 31

Visina naknade za formiranje i održavanje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte propisana je u Prilogu 2. Tabela 1. ovog zakona.

Visina naknade usklađuje se sa Godišnjim programom obaveznih rezervi nafte i derivata nafte, u roku od 15 dana od dana donošenja tog programa.

Usklađene iznose naknada iz stava 2. ovog člana donosi Vlada na predlog ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi energetike.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 32

Utvrđivanje naknade za formiranje i održavanje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte vrši se za bezolovni motorni benzin, avionski benzin, gasna ulja, tečni naftni gas, mlazna goriva i ulja za loženje (u daljem tekstu: derivati nafte) koji su proizvedeni u Republici Srbiji, odnosno koji su uvezeni u Republiku Srbiju.

Utvrđivanje naknade za formiranje i održavanje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte vrši obveznik naknade prilikom stavljanja derivata nafte u promet na tržište Republike Srbije i/ili prilikom otpreme goriva namenjenog snabdevanju vazduhoplova na međunarodnim linijama na dan otpreme goriva iz carinskog skladišta ili na dan sprovođenja postupka izvoznog carinjenja.

Stavljanjem u promet derivata nafte smatra se:

- 1) svako otpremanje derivata nafte iz proizvodnog pogona od strane proizvođača ovih proizvoda, osim otpremanja iz proizvodnog pogona u carinsko skladište utovareno u skladu sa carinskim propisima;
- 2) svako otpremanje derivata nafte iz akciznog skladišta, osim otpremanja u sopstveno drugo akcizno skladište, odnosno u carinsko skladište, utovareno u skladu sa carinskim propisima;
- 3) manjak proizvoda u akciznom skladištu, osim manjka koji se može pravdati višom silom;
- 4) rashod (kalo, rastur, kvar i lom) u akciznom skladištu, iznad količine utvrđene propisom koji donosi Vlada.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, naknadu utvrđuje nadležni carinski organ, na dan obračuna uvoznih dažbina.

Ako obveznik naknade ne obračuna naknadu, odnosno ne dostavi nadležnom ministarstvu obračun naknade na propisanom obrascu u propisanom roku, mesečnu obavezu utvrđuje nadležno ministarstvo na osnovu izveštaja dostavljenog u prethodnom mesecu, odnosno ukoliko taj izveštaj ne postoji na osnovu prosečnog obračuna naknade iskazane u dostavljenim izveštajima u prethodnim periodima.

Iznos naknade za formiranje i održavanje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte jednak je proizvodu količine derivata nafte i visine naknade iz člana 31. ovog zakona.

Član 33

Utvrđena naknada za formiranje i održavanje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte plaća se:

- 1) najkasnije poslednjeg dana u mesecu za iznos naknade obračunat za period od 1. do 15. dana u mesecu;
- 2) najkasnije do 15. u tekućem mesecu za prethodni mesec za iznos naknade obračunat za period od 16. do kraja prethodnog meseca.

Utvrđena naknada pri uvozu plaća se u skladu sa propisima kojima se uređuje naplata uvoznih dažbina.

Ako je plaćeni iznos po mesečnim obračunima manji od iznosa utvrđenog u godišnjem obračunu naknade, utvrđena razlika se plaća do kraja februara tekuće za prethodnu kalendarsku godinu.

Ako je plaćeni iznos po mesečnim obračunima veći od iznosa utvrđenog u godišnjem obračunu za kalendarsku godinu, više plaćeni iznos uračunava se za plaćanje mesečne obaveze za naredni period.

Član 34

Obračun utvrđene naknade za formiranje i održavanje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte, na propisanom obrascu, obveznik naknade dostavlja ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi energetike, i to:

- 1) mesečni obračun najkasnije do 20. u mesecu za prethodni mesec;
- 2) godišnji obračun najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

Obveznik, kao prilog uz mesečni, odnosno godišnji obračun iz stava 1. ovog člana dostavlja i:

- 1) mesečni, odnosno godišnji obračun količina derivata nafte stavljenih u promet na teritoriji Republike Srbije, odnosno uvezenog na teritoriju Republike Srbije;
- 2) izveštaj o izvršenim uplatama za period za koji dostavlja obračun.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi energetike bliže propisuje sadržinu i oblik obrasca mesečnog i godišnjeg obračuna količina derivata nafte stavljenih u promet na teritoriji Republike Srbije, odnosno uvezenog na teritoriju Republike Srbije, obrasca mesečnog i godišnjeg obračuna obaveze plaćanja naknade, obrasca izveštaja o uplati, kao i način dostavljanja ovih obrazaca.

Oslobođenja

Član 35

Oslobađa se plaćanja naknade za obavezne rezerve nafte i derivata nafte energetski subjekt koji ima licencu za obavljanje energetske delatnosti proizvodnje derivata nafte:

- 1) za promet derivata nafte koji se vrši sa teritorije Republike Srbije van teritorije AP Kosovo i Metohija (u daljem tekstu: APKM) na teritoriju APKM, za vreme važenja Rezolucije Saveta bezbednosti Organizacije Ujedinjenih nacija broj 1244;
- 2) za derivate nafte koji će biti upotrebljeni u daljem procesu proizvodnje, o čemu je energetski subjekt dužan da dostavi dokaz nadležnom carinskom organu.

Naknada za unapređenje energetske efikasnosti

Obveznik naknade

Član 36

Obveznik naknade za unapređenje energetske efikasnosti je energetski subjekt koji:

- 1) obavlja energetske delatnosti snabdevanja električnom energijom, snabdevanja prirodnim gasom i javnog snabdevanja prirodnim gasom i ima licencu za obavljanje tih delatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika;
- 2) obavlja energetske delatnosti proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivima, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom i ima licencu za obavljanje tih delatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika.

Osnovica

Član 37

Osnovica naknade za unapređenje energetske efikasnosti je isporučena količina energije i energenata izražena u mernoj jedinici:

- 1) litar (l) za bezolovne motorne benzine i gasna ulja koja se koriste kao gorivo za motore sa unutrašnjim sagorevanjem;
- 2) kilogram (kg) za tečni naftni gas - autogas i ulja za loženje, komprimovani prirodni gas i utečnjeni prirodni gas;
- 3) kWh za električnu energiju i prirodni gas.
- 4) (*brisana*)

Izuzetno, za isporučenu količinu električne energije kupcu proizvođaču osnovica naknade za unapređenje energetske efikasnosti je utrošena električna energija koja se utvrđuje u skladu sa propisima kojima se uređuje korišćenje obnovljivih izvora energije izražena u kWh.

Visina naknade

Član 38

Visina naknade za unapređenje energetske efikasnosti propisana je u Prilogu 2, Tabela 2. ovog zakona.

Visina naknade iz stava 1. ovog člana usklađuje se jednom godišnje sa Programom finansiranja aktivnosti i mera unapređenja energetske efikasnosti, koji se donosi u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska efikasnost i racionalna upotreba energije, u roku od 15 dana od dana donošenja tog programa.

Usklađene iznose naknada iz stava 2. ovog člana donosi Vlada na predlog ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi energetike.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 39

Utvrđivanje naknade za unapređenje energetske efikasnosti za isporučenu električnu energiju i/ili prirodni gas krajnjem kupcu/potrošaču vrši obveznik naknade iz člana 36. tačka 1) ovog zakona prilikom ispostavljanja računa za isporučenu električnu energiju i/ili prirodni gas.

Utvrđivanje naknade za unapređenje energetske efikasnosti kupcu proizvođaču električne energije vrši energetski subjekt koji ima licencu za obavljanje energetske delatnosti snabdevanja električnom energijom prilikom ispostavljanja računa za električnu energiju.

Količina električne energije koja je osnovica za utvrđivanje naknade iz stava 1. ovog člana, utvrđuje se na osnovu očitavanja potrošnje preko mernih uređaja na mestu primopredaje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

Količina električne energije koja je osnovica za utvrđivanje naknade iz stava 2. ovog člana, utvrđuje se na osnovu utrošene električne energije obračunate u skladu sa zakonom kojim se uređuje korišćenje obnovljivih izvora energije.

Količina obračunske energije prirodnog gasa koja je osnovica za utvrđivanje naknade iz stava 1. ovog člana za isporučeni prirodni gas, utvrđuje se preko mernih uređaja na mestu primopredaje, u skladu sa propisom kojim se uređuju uslovi isporuke i snabdevanja prirodnim gasom.

Energetski subjekt koji nabavlja prirodni gas radi komprimovanja ili utečnjavanja u svrhu dalje prodaje komprimovanog prirodnog gasa ili utečnjenog prirodnog gasa, ne smatra se krajnjim kupcem prirodnog gasa u smislu zakona kojim se uređuje energetika.

Utvrđivanje naknade za unapređenje energetske efikasnosti za isporučeni komprimovani prirodni gas i utečnjeni prirodni gas vrši obveznik naknade iz člana 36. tačka 2) ovog zakona prilikom ispostavljanja računa za isporučene energente krajnjem kupcu.

Utvrđivanje naknade za unapređenje energetske efikasnosti za isporučene derivate nafte, vrši obveznik naknade iz člana 36. tačka 2) ovog zakona prilikom stavljanja u promet derivata nafte.

Stavljanjem u promet derivata nafte smatra se promet derivata nafte uređen članom 32. stav 3. ovog zakona.

Za derivate nafte koji se uvoze radi stavljanja na tržište u Republici Srbiji, nadležni carinski organ je dužan da utvrdi obavezu plaćanja naknade pri uvozu, na dan obračuna uvoznih dažbina.

Osnovica za utvrđivanje iznosa naknade se umanjuje za količinu električne energije, otkupljenu po podsticajnoj ceni od proizvođača koji imaju status povlašćenog proizvođača električne energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje korišćenje obnovljivih izvora energije i zakonom kojim se uređuje energetska efikasnost i racionalna upotreba energije.

Ako obveznik naknade ne obračuna naknadu, odnosno obračun naknade ne dostavi na propisanom obrascu i u propisanom roku organu, odnosno organizaciji za finansiranje i podsticanje energetske efikasnosti, mesečnu obavezu utvrđuje taj organ, odnosno organizacija na osnovu izveštaja dostavljenog u prethodnom mesecu, odnosno ukoliko taj izveštaj ne postoji na osnovu prosečnog obračuna naknade iskazane u dostavljenim izveštajima u prethodnim periodima.

Naknada za unapređenje energetske efikasnosti utvrđuje se kao proizvod količine energenata/energije isporučene krajnjim kupcima i visine naknade iz člana 38. ovog zakona.

Naknada za unapređenje energetske efikasnosti za utrošenu električnu energiju kod kupca proizvođača utvrđuje se kao proizvod utrošene električne energije, utvrđene u skladu sa propisima kojima se uređuje korišćenje obnovljivih izvora, i visine naknade iz člana 38. ovog zakona.

Član 40

Utvrđena naknada za unapređenje energetske efikasnosti plaća se najkasnije poslednjeg dana u mesecu za prethodni mesec.

Izuzetno od stava 1. ovog člana utvrđena naknada za unapređenje energetske efikasnosti pri uvozu derivata nafte plaća se u skladu sa propisima kojima se uređuje naplata uvoznih dažbina.

Ako je plaćeni iznos naknade po mesečnim obračunima manji od iznosa utvrđenog u godišnjem obračunu naknade, utvrđena razlika se plaća do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

Ako je plaćeni iznos naknade po mesečnim obračunima veći od iznosa utvrđenog u godišnjem obračunu, više plaćeni iznos uračunava se za plaćanje mesečne obaveze za naredni period.

Član 41

Obračun utvrđene naknade za unapređenje energetske efikasnosti na propisanom obrascu, obveznik naknade dostavlja organu, odnosno organizaciji za finansiranje i podsticanje energetske efikasnosti, i to:

- 1) mesečni obračun najkasnije poslednjeg dana u mesecu za prethodni mesec;
- 2) godišnji obračun najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

Obveznik, kao prilog uz mesečni, odnosno godišnji obračun iz stava 1. ovog člana dostavlja:

- 1) mesečni, odnosno godišnji obračun količina energije, odnosno energenata ispuštenih potrošačima ili stavljenih u promet na teritoriji Republike Srbije, odnosno uvezenih na teritoriju Republike Srbije;
- 2) izveštaj o izvršenim uplatama za period za koji dostavlja obračun.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi energetike bliže propisuje sadržinu i oblik obrasca mesečnog i godišnjeg obračuna količina energije/energenata isporučenih potrošačima ili stavljenih u promet na teritoriji Republike Srbije, odnosno uvezenih na teritoriju Republike Srbije, obrasca mesečnog i godišnjeg obračuna obaveze plaćanja naknade, obrasca izveštaja o uplati, kao i način dostavljanja ovih obrazaca.

Oslobođenja

Član 41a

Naknadu za unapređenje energetske efikasnosti ne plaćaju:

- 1) energetski subjekt koji ima licencu za obavljanje energetske delatnosti proizvodnje derivata nafte u slučajevima iz člana 35. ovog zakona;
- 2) energetski subjekt koji ima licencu za obavljanje energetske delatnosti proizvodnje električne energije za električnu energiju koja se koristi za balansiranje sistema;
- 3) energetski subjekt koji ima licencu za obavljanje energetske delatnosti prenosa električne energije i upravljanje prenosnim sistemom za električnu energiju koja se koristi za obezbeđivanje sistemskih usluga;
- 4) energetski subjekt koji ima licencu za obavljanje energetske delatnosti prenosa električne energije i upravljanje prenosnim sistemom, energetski subjekt za obavljanje energetske delatnosti distribucije električne energije i upravljanje distributivnim sistemom, odnosno za obavljanje energetske delatnosti distribucije električne energije i upravljanje zatvorenim distributivnim sistemom, za električnu energiju koja se koristi za obezbeđivanje sigurnog rada prenosnog i distributivnog sistema i za nadoknadu gubitaka u prenosnom i distributivnom sistemu;
- 5) energetski subjekt za količinu obračunske energije prirodnog gasa i utečnjelog prirodnog gasa koju je isporučio krajnjem kupcu a koji se koristi kao sirovina za proizvodnju.

Kupac je dužan da za svrhu oslobođenja iz stava 1. tačke 5) ovog člana dostavi energetskom subjektu pismenu izjavu da će nabavljeni prirodni gas, odnosno utečnjeni prirodni gas koristiti kao sirovinu u proizvodnji.

Pripadnost prihoda

Član 42

Prihodi ostvareni od naknada iz člana 27. ovog zakona pripadaju budžetu Republike Srbije.

VI NAKNADA ZA PROMENU NAMENE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Obveznik

Član 43

Obveznik naknade za promenu namene poljoprivrednog zemljišta je lice na čiji zahtev se vrši promena namene poljoprivrednog zemljišta u skladu sa zakonom kojim se uređuje poljoprivredno zemljište.

Zahtev za promenu namene poljoprivrednog zemljišta može podneti vlasnik, odnosno korisnik poljoprivrednog zemljišta kojem je odgovarajućim planskim dokumentom planirana druga namena, a koje se do privođenja planiranoj nameni koristi za poljoprivrednu proizvodnju.

Promena namene poljoprivrednog zemljišta može se vršiti i bez odgovarajućeg planskog dokumenta iz stava 2. ovog člana u slučaju pošumljavanja, kao i u slučaju podizanja poljozaštitnih pojaseva.

Poljoprivredno zemljište je zemljište u smislu zakona kojim se uređuje poljoprivredno zemljište kao i uslovi njegovog korišćenja.

Osnovica

Član 44

Osnovica za promenu namene poljoprivrednog zemljišta utvrđuje se na osnovu prosečne cene kvadratnog metra poljoprivrednog zemljišta u odgovarajućoj, odnosno graničnoj zoni, određene aktom jedinice lokalne samouprave za potrebe utvrđivanja poreza na imovinu za godinu u kojoj se utvrđuje naknada.

Ukoliko je utvrđena prosečna cena kvadratnog metra poljoprivrednog zemljišta u više graničnih zona primeniće se cena kvadratnog metra koja je najpovoljnija za obveznika.

Ukoliko nije utvrđena prosečna cena u zoni niti graničnim zonama, vrednost zemljišta utvrđuje ovlašćeni sudski veštak za poslove poljoprivrede, u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak eksproprijacije.

Visina naknade

Član 45

Visina naknade za promenu namene poljoprivrednog zemljišta utvrđuje se primenom stope od 50% na osnovicu.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 46

Utvrđivanje naknade za promenu namene poljoprivrednog zemljišta vrši rešenjem opštinska, odnosno gradska uprava na čijoj teritoriji se nalazi poljoprivredno zemljište, na zahtev vlasnika, odnosno korisnika zemljišta ili po nalogu poljoprivrednog inspektora.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se:

- 1) dokaz o vlasništvu, odnosno pravu korišćenja poljoprivrednog zemljišta;
- 2) kopija plana katastarske parcele;
- 3) izvod iz odgovarajućeg planskog dokumenta o nameni katastarske parcele;
- 4) saglasnost ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi poljoprivrede za promenu namene poljoprivrednog zemljišta u slučajevima u kojima se namena poljoprivrednog zemljišta menja radi:

(1) pošumljavanja poljoprivrednog zemljišta;

(2) eksploatacije mineralnih sirovina (gline, šljunka, peska, treseta, kamena i dr.), i/ili izvođenja radova na odlaganju jalovine, pepela, šljake i drugih materija na poljoprivrednom zemljištu na određeno vreme;

- 5) dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi.

U slučaju kada je poljoprivrednom zemljištu planskim dokumentom promenjena namena u građevinsko, ono se do privođenja nameni koristi za poljoprivrednu proizvodnju, a obveznik naknade je dužan da plati naknadu za promenu namene poljoprivrednog zemljišta pre izdavanja građevinske dozvole.

Utvrđenu obavezu iz stava 1. ovog člana obveznik naknade dužan je da plati u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi poljoprivrede u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba na rešenje ne odlaže izvršenje rešenja.

Oslobođenja

Član 47

Naknada za promenu namene poljoprivrednog zemljišta ne plaća se u slučaju:

- 1) gradnje ili rekonstrukcije porodične stambene zgrade poljoprivrednog domaćinstva u cilju poboljšanja uslova stanovanja članova tog domaćinstva ili u slučaju prirodnog razdvajanja poljoprivrednog domaćinstva najviše do 200 m² stambenog prostora;

- 2) izgradnje ekonomskih objekata koji se koriste za primarnu poljoprivrednu proizvodnju, odnosno koji su u funkciji primarne poljoprivredne proizvodnje, a vlasniku je poljoprivreda osnovna delatnost;

- 3) promene namene, odnosno vrste zemljišta iz poljoprivrednog u građevinsko izvršene na osnovu zakona, planskog dokumenta ili odluke nadležnog organa do 15. jula 1992. godine, odnosno do dana stupanja na snagu Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službeni glasnik RS", broj 49/92);

- 4) određivanja lokacije za groblje ili proširenje groblja;
- 5) izgradnje objekata koji služe za odbranu od poplava, za odvodnjavanje i navodnjavanje zemljišta ili za uređenje bujica;
- 6) regulacije vodotoka u funkciji uređenja poljoprivrednog zemljišta;
- 7) izgradnje i proširenja poljskih puteva koji doprinose racionalnom korišćenju poljoprivrednog zemljišta;
- 8) pošumljavanja poljoprivrednog zemljišta, bez obzira na klasu;
- 9) podizanja poljozaštitnih pojaseva;
- 10) izgradnje objekata koji su aktom Vlade proglašeni objektima od značaja za Republiku Srbiju, kao i za izgradnju objekata javne namene u skladu sa programom uređivanja građevinskog zemljišta kada je obveznik plaćanja Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, kao i javna preduzeća čiji su osnivači Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave.

Ekonomski objekti u smislu stava 1. tačka 2) ovog člana su objekti koji se koriste za primarnu poljoprivrednu proizvodnju, odnosno koji su u funkciji primarne poljoprivredne proizvodnje, i to: objekti za smeštaj mehanizacije, repromaterijala, smeštaj i čuvanje gotovih poljoprivrednih proizvoda, staje za gajenje životinja, objekti za potrebe grejanja i prikazivanje starih autohtonih sorti biljnih kultura i rasa domaćih životinja, objekti za gajenje pečurki, puževa i riba.

Ispunjenost uslova za oslobođenje od plaćanja naknade iz stava 1. ovog člana, na zahtev vlasnika, odnosno korisnika poljoprivrednog zemljišta, rešenjem utvrđuje opštinska, odnosno gradska uprava.

Uz zahtev iz stava 3. ovog člana obveznik naknade, pored dokumentacije iz člana 46. stav 2. ovog zakona, podnosi i sledeću dokumentaciju:

- 1) podatak o površini za koju se vrši promena namene i idejni projekat objekta u slučaju izgradnje objekta;
- 2) podatke o uslovima stanovanja i članovima porodičnog domaćinstva u slučaju izgradnje porodičnog stambenog objekta iz stava 1. tačka 1) ovog člana;
- 3) kopiju planskog dokumenta ili odluke nadležnog organa u slučaju kada je promena namene izvršena do dana stupanja na snagu Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službeni glasnik RS", broj 49/92);
- 4) dokaz nadležnog organa o identifikaciji parcele u slučaju iz tačke 3) ovog stava.

Na rešenje iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi poljoprivrede.

Žalba na rešenje ne odlaže izvršenje rešenja.

Pripadnost prihoda

Član 48

Prihodi od naknade za promenu namene poljoprivrednog zemljišta u visini od 60% pripadaju budžetu Republike Srbije, a u visini od 40% pripadaju budžetu jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi poljoprivredno zemljište čija se namena menja.

VII NAKNADE ZA PROMENU NAMENE I KORIŠĆENJE ŠUMA I ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA

Vrste naknada

Član 49

Naknade za promenu namene i korišćenje šuma i šumskog zemljišta su:

- 1) naknada za promenu namene šuma i šumskog zemljišta;
- 2) naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta.

Šuma i šumsko zemljište su šuma i zemljište u smislu zakona kojim se uređuju šume.

Naknada za promenu namene šuma i šumskog zemljišta

Obveznik naknade

Član 50

Obveznik naknade za promenu namene šuma i šumskog zemljišta je korisnik ili sopstvenik šuma i šumskog zemljišta na čiji zahtev se vrši promena namene šuma i šumskog zemljišta.

Osnovica

Član 51

Osnovica naknade za promenu namene šuma i šumskog zemljišta je vrednost šume i šumskog zemljišta čija se namena menja utvrđena u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak eksproprijacije.

Vrednost šume i šumskog zemljišta iz stava 1. ovog člana utvrđuje stručna služba korisnika ili sopstvenika šuma, odnosno ovlašćeni sudski veštak za poslove šumarstva, u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak eksproprijacije.

Visina naknade

Član 52

Visina naknade za promenu namene šuma i šumskog zemljišta jednaka je petostruko vrednosti osnovice.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 53

Naknadu za promenu namene šume i šumskog zemljišta utvrđuje rešenjem ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi šumarstva, na osnovu zahteva zainteresovanog lica.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se do dana otpočinjanja krčenja šume, navedenog u rešenju.

Dan otpočinjanja krčenja šume je datum koji je korisnik, odnosno sopstvenik šuma i šumskog zemljišta kome je odobrena promena namene šuma i šumskog zemljišta, naveo u zahtevu za utvrđivanje naknade za promenu namene šume i šumskog zemljišta kao datum otpočinjanja krčenja šume.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Oslobođenja

Član 54

Naknada za promenu namene šuma i šumskog zemljišta ne plaća se:

1) radi izgradnje objekata za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i odbrane zemlje, u skladu sa propisima koji uređuju izgradnju tih objekata;

2) u postupku komasacije i arondacije poljoprivrednog zemljišta i šuma;

3) *(brisana)*

4) za zemljište u svojini sopstvenika površine do 50 ari, koje se u službenoj evidenciji vodi kao šuma ili šumsko zemljište, a koristi se za poljoprivrednu proizvodnju, kome je odobrena promena namene rešenjem ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi šumarstva;

5) prilikom izgradnje objekata od značaja za Republiku Srbiju, kao i za izgradnju objekata javne namene u skladu sa programom uređivanja građevinskog zemljišta kada je obveznik plaćanja Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, kao i javna preduzeća čiji su osnivači Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave.

Pripadnost prihoda

Član 55

Prihodi ostvareni od naknade za promenu namene šuma i šumskog zemljišta pripadaju budžetu Republike Srbije, osim prihoda ostvarenih od naknade za promenu namene šuma i šumskog zemljišta na teritoriji autonomne pokrajine koji pripadaju budžetu autonomne pokrajine.

Naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta

Član 56

Naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta su:

- 1) naknada za korišćenje drveta;
- 2) naknada za korišćenje šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene.

Naknada za korišćenje drveta

Obveznik naknade

Član 57

Obveznik naknade za korišćenje drveta je korisnik, odnosno sopstvenik šuma i šumskog zemljišta.

Korisnik šuma, odnosno sopstvenik šuma je lice u smislu zakona kojim se uređuju šume.

Osnovica

Član 58

Osnovica za obračun naknade za korišćenje drveta je vrednost drvnih sortimenata, prema cenovniku korisnika šuma na šumskom kamionskom putu, na koji saglasnost daje Vlada, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine.

Vrednost drvnih sortimenata za korisnike, odnosno sopstvenike šuma, osim fizičkih lica, obračunava se na osnovu količine posečenih drvnih sortimenata.

Vrednost drvnih sortimenata za sopstvenike šuma - fizička lica obračunava se na osnovu količine doznačenih drvnih sortimenata.

Šumski kamionski put je objekat (put, odnosno vlaka) izgrađen prvenstveno radi obavljanja poslova gazdovanja šumama.

Doznačeni drveni sortimenti, predstavljaju količinu drveta posle izvršenog odabiranja, obeležavanja doznačnim žigom i evidentiranja stabala za seču od strane ovlašćenog lica, u smislu zakona kojim se uređuju šume.

Visina naknade

Član 59

Naknada za korišćenje drveta utvrđuje se primenom stope od 3% na osnovicu.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 60

Naknadu za korišćenje drveta obračunava obveznik naknade za mesečni period, na propisanom obrascu, koji dostavlja ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi šumarstva u roku od 15 dana po isteku meseca za koji se utvrđuje.

Obračunata obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se do 15. u mesecu za prethodni mesec.

Obveznik naknade je dužan da vodi evidenciju o drvnim sortimentima koje koristi.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi šumarstva bliže propisuje sadržinu obrasca iz stava 1. ovog člana.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako je sopstvenik šuma fizičko lice, obaveza plaćanja naknade utvrđuje se u postupku doznake (obeležavanja stabala za seču), na doznačnom listu, od strane lica koje ima ovlašćenje za obavljanje doznake u skladu sa zakonom kojim se uređuju šume.

Obaveza iz stava 5. ovog člana plaća se pre seče.

Oslobođenje

Član 61

Naknada za korišćenje drveta ne plaća se za drvene sortimente sa površina na kojima se vrši sanacija štete u skladu sa sanacionim planom.

Pripadnost prihoda

Član 62

Prihodi ostvareni od naknade za korišćenje drveta u visini od 70% pripadaju budžetu Republike Srbije, a u visini od 30% pripadaju budžetu jedinice lokalne samouprave, osim prihoda ostvarenih na teritoriji autonomne pokrajine koji u visini od 70% pripadaju budžetu autonomne pokrajine, a u visini od 30% pripadaju budžetu jedinice lokalne samouprave, koja se nalazi na teritoriji autonomne pokrajine.

Naknada za korišćenje šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene

Obveznik naknade

Član 63

Obveznik naknade za korišćenje šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene je lice koje koristi šumsko zemljište u državnoj svojini u nešumske namene.

Pod korišćenjem šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene podrazumeva se korišćenje šumskog zemljišta za namene koje nisu u funkciji gazdovanja šumama u skladu sa planskim dokumentima, a koje su razvrstane prema srodnosti korišćenja šumskog zemljišta, za:

- 1) geološka istraživanja, eksploataciju mineralnih sirovina i mineralne, polu-mineralizovane i izvorske vode;
- 2) postavljene podzemne i nadzemne objekte i vodove komunalne i energetske infrastrukture, kao i postavljenu infrastrukturu za elektronske komunikacije;
- 3) postavljene objekte za obavljanje delatnosti, odnosno za drugi način korišćenja šumskog zemljišta u svrhu obavljanja delatnosti;
- 4) postavljene objekte i korišćenje zemljišta za sopstvene potrebe fizičkih lica (vikend kuće i okućnice koje nisu zidane i nemaju temelj);
- 5) privez plovnih objekata;
- 6) korišćenje šumskih puteva.

Obvezniku naknade za korišćenje šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene ne može se naplaćivati zakupnina za to šumsko zemljište u državnoj svojini.

Osnovica

Član 64

Osnovica naknade za korišćenje šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene je:

- 1) površina zemljišta izražena u metrima kvadratnim (m^2) za namene iz člana 63. stav 2. tač. 1), 2) i 4) ovog zakona;
- 2) površina zemljišta izražena u metrima kvadratnim (m^2), odnosno dužina izražena u m za namene iz člana 63. stav 2. tačka 3) ovog zakona;
- 3) broj priveza za namene iz člana 63. stav 2. tačka 5) ovog zakona;
- 4) zapremina izražena u metrima kubnim (m^3), masa izražena u tonama (t), odnosno broj vozila za namene iz člana 63. stav 2. tačka 6) ovog zakona.

Visina naknade

Član 65

Visine naknada za korišćenje šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene, po pojedinačnoj nameni korišćenja, utvrđene su u Prilogu 3, u Tabelama 1. do 6. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 66

Naknadu za korišćenje šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene utvrđuje rešenjem korisnik šuma i šumskog zemljišta.

Naknade za namene iz člana 63. stav 2. tač. 1), 2), 4) i 5) ovog zakona utvrđuju se za kalendarsku godinu, a plaćanje se vrši akontaciono, u jednakim mesečnim ratama, do 15. u mesecu za prethodni mesec i konačno po isteku godine, ukoliko po isteku godine postoji razlika u odnosu na osnovicu naknade na osnovu koje je utvrđena akontacija u toku godine.

Ako je iznos plaćenih akontacija iz stava 2. ovog člana u toku godine manji od iznosa utvrđenog u konačnom obračunu za tu kalendarsku godinu, razlika se plaća u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, a ako je iznos plaćenih akontacija iz stava 2. ovog člana u toku godine veći od iznosa obaveze utvrđene u konačnom obračunu naknade za tu kalendarsku godinu, više plaćeni iznos se koristi za plaćanje akontacija za naredni period.

Do donošenja rešenja o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu, obveznik je dužan da plaća akontaciju u visini mesečne obaveze za prethodnu godinu u roku iz stava 2. ovog člana.

Nakon donošenja rešenja o utvrđivanju naknade iz stava 2. ovog člana za tekuću godinu obveznik je dužan da akontaciju za tekuću godinu uveća ili umanja tako da se ukupno plaćene akontacije od početka tekuće godine dovedu na iznos kao da je uplata akontacija vršena u skladu sa rešenjem o utvrđivanju naknade iz stava 2. ovog člana za tekuću godinu.

Obveznicima koji prvi put započinju korišćenje zemljišta za namene iz člana 63. stav 2. ovog zakona, akontaciona obaveza se utvrđuje rešenjem u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora o korišćenju zemljišta, srazmerno vremenu korišćenja a plaćanje utvrđene obaveze vrši se u roku od 15 dana po isteku meseca.

Naknade za namene iz člana 63. stav 2. tačka 3) ovog zakona utvrđuju se za kalendarsku godinu, odnosno mesečni period, odnosno na dnevnom nivou u zavisnosti od pojedinačne namene korišćenja navedene u Prilogu 3. ovog zakona.

Naknade iz člana 63. stav 2. tačka 6) ovog zakona za korišćenje šumskih saobraćajnica i šumskog zemljišta za održavanje trka i sličnih manifestacija, čija je visina određena na dnevnom nivou, utvrđuju se rešenjem i utvrđena naknada plaća pre otpočinjanja korišćenja.

Korisnik šuma i šumskog zemljišta je dužan da vodi evidenciju o korišćenju šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene i utvrđenoj naknadi na propisanom obrascu, koji dostavlja ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi šumarstva, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine u roku od 15 dana po isteku meseca.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi šumarstva bliže propisuje sadržinu obrasca iz stava 9. ovog člana.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba iz stava 11. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.

Oslobođenja

Član 67

Naknada za korišćenje šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene ne plaća se za korišćenje šumskog zemljišta u državnoj svojini za:

- 1) postavljanje i korišćenje privremenih objekata za pčelarstvo;
- 2) postavljanje i korišćenje objekata za prečišćavanje voda;
- 3) ispitivanje protivgradnih raketa;
- 4) postavljanje i korišćenje privremenih objekata za stočarsku i poljoprivrednu proizvodnju na zemljištu koje se nalazi iznad 500 m nadmorske visine;
- 5) postavljanje i korišćenje torova za stoku, pašarenje i žirenje;
- 6) postavljanje i korišćenje reprocentara za uzgoj divljači;
- 7) *(brisana)*
- 8) za fotografisanje retkih vrsta i snimanje zvučnih efekata.

Pripadnost prihoda

Član 68

Prihodi ostvareni od naknada za korišćenje šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene iz člana 63. tač. 1) do 5) ovog zakona u visini od 80% pripadaju i uplaćuju se na račun korisnika šuma i šumskog zemljišta a u visini od 20% budžetu Republike Srbije, odnosno budžetu autonomne pokrajine ako se šumsko zemljište nalazi na teritoriji autonomne pokrajine.

Prihodi ostvareni od naknada za korišćenje šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene iz člana 63. tačka 6) ovog zakona pripadaju i uplaćuju se na račun korisnika šuma i šumskog zemljišta.

VIII NAKNADA ZA KORIŠĆENJE LOVOSTAJEM ZAŠTIĆENIH VRSTA DIVLJAČI

Obveznik naknade

Član 69

Obveznik naknade za korišćenje lovostajem zaštićenih vrsta divljači je korisnik lovišta.

Lovostajem zaštićene vrste divljači su vrste divljači koje se zaštićuju zabranom lova u određenom periodu lovne godine u skladu sa propisima kojima se uređuju divljač i lovstvo.

Korisnik lovišta je pravno lice koje ispunjava uslove za sprovođenje lovnog gazdovanja, u smislu zakona kojim se uređuju divljač i lovstvo.

Lovna godina iz stava 2. ovog člana je period od 1. aprila tekuće godine do 31. marta sledeće godine.

Osnovica

Član 70

Osnovica naknade za korišćenje lovostajem zaštićenih vrsta divljači je vrednost planiranog odstrela lovostajem zaštićenih vrsta divljači, osim vrednosti planiranog odstrela fazana, za tekuću lovnu godinu utvrđena u skladu sa zakonom kojim se uređuju divljač i lovstvo.

Vrednost planiranog odstrela utvrđuje se prema cenovniku koji propisuje Vlada na predlog ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi lovstva.

Vrednost planiranog odstrela iz stava 2. ovog člana utvrđuje se do kraja februara, za narednu lovnu godinu.

Visina naknade

Član 71

Visina naknade za korišćenje lovostajem zaštićenih vrsta divljači utvrđuje se primenom stope od 10% na osnovicu.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 72

Obveznik naknade dužan je da ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi lovstva dostavi obračunatu naknadu za korišćenje lovostajem zaštićenih vrsta za narednu lovnu godinu, na propisanom obrascu, najkasnije do 1. aprila tekuće lovne godine.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana u iznosu od 30% plaća se najkasnije do 15. aprila tekuće lovne godine, a iznos od 70% utvrđene obaveze plaća se najkasnije do 31. decembra tekuće lovne godine.

Obrazac iz stava 1. ovog člana propisuje ministar u čijoj su nadležnosti poslovi lovstva u skladu sa propisima kojima se uređuju divljač i lovstvo.

Pripadnost prihoda

Član 73

Prihodi ostvareni od naknade za korišćenje lovostajem zaštićenih vrsta divljači pripadaju budžetu Republike Srbije.

Ako su prihodi od naknade za korišćenje lovostajem zaštićenih vrsta divljači ostvareni na teritoriji autonomne pokrajine u visini od 30% pripadaju budžetu Republike Srbije, a u visini od 70% pripadaju budžetu autonomne pokrajine.

IX NAKNADE ZA VODE

Vrste naknada

Član 74

Naknade za vode su:

- 1) naknada za korišćenje voda;
- 2) naknada za izvađeni rečni nanos;
- 3) naknada za odvodnjavanje;
- 4) naknada za korišćenje vodnih objekata i sistema;
- 5) naknada za ispuštene vode.

Pojmovi vode, rečni nanos, vodni objekti i sistemi i recipijent imaju značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuju vode.

Naknada za korišćenje voda

Obveznik naknade

Član 75

Obveznik naknade za korišćenje voda je lice koje:

- 1) vodu zahvaćenu iz površinskih i podzemnih voda koristi za piće, navodnjavanje, pogonske, tehnološke, komunalne i druge slične namene;
- 2) koristi termalne vode na području koje se ne smatra banjom, kao i lice koje koristi termalne vode na području koje se smatra banjom, a nije obveznik naknade za prirodni lekoviti faktor;
- 3) koristi vodu za uzgoj riba u ribnjacima;
- 4) vrši snabdevanje vodom za piće sistemom javnog vodovoda;
- 5) zahvata vodu radi flaširanja, odnosno zahvata vodu radi korišćenja u finalnom proizvodu;

6) koristi vodu za proizvodnju električne energije za prodaju ili za sopstvene potrebe.

Osnovica

Član 76

Osnovica naknade za korišćenje voda je:

1) za namene iz člana 75. tač. 1)-4) ovog zakona:

(1) količina zahvaćene, odnosno isporučene vode izražena u metrima kubnim (m³), kada postoje uređaji za merenje količine zahvaćene, odnosno isporučene vode;

(2) projektovani kapacitet zahvaćene vode na vodozahvatu izražen u metrima kubnim (m³), kada ne postoje uređaji za merenje količine zahvaćene vode;

(3) površina poljoprivrednog zemljišta koje se navodnjava, izražena u hektarima (ha), kada ne postoji mogućnost merenja količine isporučene vode;

(4) površina toplovodnih ribnjaka i ribnjaka za sportski ribolov izražena u hektarima (ha), kada ne postoji mogućnost merenja količine zahvaćene, odnosno isporučene vode;

2) za namene iz člana 75. tačka 5) ovog zakona količina prodate flaširane vode izražena u litrima (l), odnosno količina vode u proizvodnji izražena u litrima (l);

3) za namene iz člana 75. tačka 6) ovog zakona količina proizvedene električne energije na pragu hidroelektrane ili termoelektrane izražena u kilovat časovima (kWh).

Visina naknade

Član 77

Visina naknade za korišćenje voda, prema kvalitetu vode i nameni, propisana je u Prilogu 4, Tabela 1. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 78

Naknadu za korišćenje voda utvrđuje ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi vodoprivrede, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine za teritoriju autonomne pokrajine rešenjem, za kalendarsku godinu.

Utvrđena naknada iz stava 1. ovog člana plaća se, kao akontacija, u jednakim mesečnim ratama, do 15. u mesecu za prethodni mesec i konačno po isteku godine ukoliko po isteku godine postoji razlika u odnosu na osnovicu naknade na osnovu koje je utvrđena akontacija u toku godine.

Ako je iznos plaćenih akontacija iz stava 2. ovog člana u toku godine manji od iznosa konačnog obračuna naknade po isteku godine, razlika se plaća u roku od 15 dana od dana prijema rešenja, a ako je iznos plaćenih akontacija iz stava 2. ovog člana u toku godine veći od iznosa konačnog obračuna naknade po isteku godine više plaćena naknada uračunava se kao akontacija za naredni period.

Do donošenja rešenja o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu, obveznik je dužan da plaća akontaciju u visini mesečne obaveze za prethodnu godinu u roku iz stava 2. ovog člana.

Nakon donošenja rešenja o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu obveznik je dužan da akontaciju za tekuću godinu uveća ili umanja tako da se ukupno plaćene akontacije od početka tekuće godine dovedu na iznos kao da je uplata akontacija vršena u skladu sa rešenjem o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu.

Lice koje u toku godine otpočne prvi put da koristi vodu, dužno je da organu nadležnom za utvrđivanje naknade iz stava 1. ovog člana, u roku od 15 dana računajući od dana početka korišćenja vode dostavi na propisanom obrascu podatke od značaja za utvrđivanje mesečne akontacije naknade (podatke o procenjenoj količini zahvaćene, odnosno isporučene vode, odnosno prodate flaširane vode, površini ribnjaka, količini proizvedene električne energije, odnosno snazi postrojenja i druge podatke).

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Obveznik je dužan da, organu nadležnom za utvrđivanje naknade iz stava 1. ovog člana, dostavi podatke o zahvaćenju količini vode u prethodnoj godini, ukoliko ima uređaj za merenje, odnosno drugi podatak koji predstavlja osnovicu za utvrđivanje naknade za korišćenje voda, do 20. januara tekuće godine, na propisanom obrascu.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi vodoprivrede bliže propisuje sadržinu i izgled obrazaca iz st. 6. i 8. ovog člana.

Oslobođenja

Član 79

Naknada za korišćenje voda ne plaća se za opšte korišćenje voda.

Opšte korišćenje voda iz stava 1. ovog člana podrazumeva korišćenje voda bez prethodnog tretmana, odnosno bez upotrebe posebnih uređaja (pumpe, natege i drugo) ili izgradnje vodnih objekata, i to za piće i sanitarno-higijenske potrebe, napajanje stoke u domaćinstvu, rekreaciju, uključujući i kupanje, gašenje požara i plovidbu.

Naknada za izvađeni rečni nanos

Obveznik naknade

Član 80

Obveznik naknade za izvađeni rečni nanos je pravno lice, odnosno preduzetnik koji vrši vađenje rečnog nanosa iz ležišta na vodnom zemljištu i na područjima ugroženim erozijom.

Osnovica

Član 81

Osnovica naknade za izvađeni rečni nanos je količina izvađenog rečnog nanosa izražena u metrima kubnim (m³).

Visina naknade

Član 82

Visina naknade za izvađeni rečni nanos, prema vrsti pozajmišta, po metru kubnom (m³) propisana je u Prilogu 4, Tabela 2. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 83

Naknadu za izvađeni rečni nanos utvrđuje ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi vodoprivrede, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine za teritoriju autonomne pokrajine rešenjem za mesečni period.

Pravno lice, odnosno preduzetnik koji vrši vađenje rečnog nanosa dužan je da podatke o lokaciji, vrsti i količini izvađenog rečnog nanosa i načinu vađenja rečnog nanosa dostavlja ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi vodoprivrede, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležnom organu autonomne pokrajine i javnom vodoprivrednom preduzeću, na propisanom obrascu, najkasnije do 5. u mesecu za prethodni mesec.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi vodoprivrede bliže propisuje sadržinu i izgled obrasca iz stava 2. ovog člana.

Oslobođenja

Član 84

Naknada za izvađeni rečni nanos ne plaća se za količine izvađenog rečnog nanosa koji se koristi za izgradnju i održavanje vodnih objekata za uređenje vodotoka i zaštitu od štetnog dejstva voda, koje vrši javno vodoprivredno preduzeće, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Naknada za odvodnjavanje

Obveznik naknade

Član 85

Obveznik naknade za odvodnjavanje je vlasnik, odnosno korisnik zemljišta i objekata na melioracionom području određenom u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode, i to:

- 1) poljoprivrednog zemljišta osim trstika i močvare, neobraslog šumskog zemljišta i građevinskog zemljišta;
- 2) objekta, odnosno prostora namenjenog za obavljanje delatnosti, izuzev ako je odvođenje voda uređeno sistemom atmosferske kanalizacije;
- 3) stambenog objekta, izuzev ako je odvođenje voda uređeno sistemom atmosferske kanalizacije;
- 4) saobraćajne infrastrukture (javnih i nekategorisanih puteva, železničke infrastrukture, luka, pristaništa, aerodroma i drugo), izuzev ako je odvođenje voda uređeno sistemom atmosferske kanalizacije;
- 5) dobara u opštoj upotrebi (parkovi, trgovi, ulice i drugo), izuzev ako je odvođenje voda uređeno sistemom atmosferske kanalizacije.

Korisnikom iz stava 1. ovog člana smatra se:

- 1) zakupac, držalac i korisnik nepokretnosti u javnoj svojini po osnovu ugovora;
- 2) zakupac stambenog i drugog objekta, za period duži od jedne godine ili na neodređeno vreme;
- 3) korisnik nepokretnosti u javnoj svojini, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javna svojina (imalac prava korišćenja, javno preduzeće ili društvo kapitala kao korisnik nepokretnosti na osnovu posebnog zakona, osnivačkog akta ili ugovora), kao i upravljač javnog puta, odnosno upravljač železničke infrastrukture na osnovu posebnog zakona ili osnivačkog akta;
- 4) imalac prava korišćenja građevinskog zemljišta, u skladu sa zakonom kojim se uređuje režim građevinskog zemljišta;
- 5) držalac nepokretnosti u javnoj svojini, bez pravnog osnova.

Izuzetno od stava 1. tač. 1), 2) i 3) ovog člana, obveznik naknade za odvodnjavanje nije fizičko lice i preduzetnik - vlasnik, odnosno korisnik zemljišta i objekata na melioracionom području određenom u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode, i to:

- 1) zemljišta upisanog u Registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa zakonom kojim se uređuje poljoprivreda i ruralni razvoj (u daljem tekstu: Registar poljoprivrednih gazdinstava);
- 2) objekta upisanog u Centralni registar objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane, ako je istovremeno upisan i u Registar poljoprivrednih gazdinstava;

3) objekta upisanog u Registar objekata, odnosno Registar odobrenih objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarstvo ako je istovremeno upisan i u Registar poljoprivrednih gazdinstava.

Osnovica

Član 86

Osnovica naknade za odvodnjavanje je:

- 1) za poljoprivredno zemljište, osim trstika i močvare - površina zemljišta izražena u hektarima (ha);
- 2) za neobraslo šumsko zemljište - površina zemljišta izražena u hektarima (ha);
- 3) za građevinsko zemljište, osim zemljišta pod stambenim i objektom namenjenim za obavljanje delatnosti - površina građevinskog zemljišta izražena u hektarima (ha);
- 4) za objekte saobraćajne infrastrukture i druga dobra u opštoj upotrebi - površina zemljišta izražena u hektarima (ha) objekata saobraćajne infrastrukture i drugih dobara u opštoj upotrebi;
- 5) za građevinsko zemljište pod stambenim objektom i objektom namenjenim za obavljanje delatnosti - površina zemljišta izražena u metrima kvadratnim (m²) tog zemljišta.

Visina naknade

Član 87

Visina naknada za odvodnjavanje poljoprivrednog zemljišta, osim trstika i močvare, neobraslog šumskog zemljišta i građevinskog zemljišta, prema melioracionom području, klasi i kulturi poljoprivrednog zemljišta, osim trstika i močvare, propisana je u Prilogu 4, Tabelama 3. do 7. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 88

Naknadu za odvodnjavanje utvrđuje javno vodoprivredno preduzeće u čijoj nadležnosti je upravljanje sistemima za odvodnjavanje u javnoj svojini rešenjem, na godišnjem nivou.

Poslove iz stava 1. ovog člana nadležno javno vodoprivredno preduzeće vrši kao poverene.

Nadležna služba za katastar nepokretnosti dužna je da javnom vodoprivrednom preduzeću iz stava 1. ovog člana, dostavlja, na njegov zahtev, bez naknade, ažurirane podatke o zemljištu i vlasnicima, odnosno korisnicima zemljišta i drugih nepokretnosti iz člana 85. stav 1. tač. 1-4) ovog zakona, radi utvrđivanja obaveze plaćanja naknade za odvodnjavanje.

Ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi poljoprivrede dužno je da na zahtev javnog vodoprivrednog preduzeća dostavlja podatke o licima, odnosno objektima upisanim u Registar

poljoprivrednih gazdinstava, Centralni registar objekata i Registar objekata, odnosno Registar odobrenih objekata.

Ministarstvo u čijoj je nadležnosti zaključivanje ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u javnoj svojini Republike Srbije i organ koji obavlja poslove utvrđivanja i obračunavanja poreza na imovinu u jedinici lokalne samouprave dužni su da nadležnom javnom vodoprivrednom preduzeću iz stava 1. ovog člana dostavljaju, na njegov zahtev, bez naknade, podatke o zakupljenom poljoprivrednom zemljištu, odnosno stambenom i poslovnom objektu, kao i podatke o vlasnicima, odnosno korisnicima tih nepokretnosti radi utvrđivanja obaveze plaćanja naknade za odvodnjavanje.

Pravno lice koje na teritoriji opštine/grada obavlja komunalnu delatnost prečišćavanja i odvođenja atmosferskih i otpadnih voda dužno je da, radi utvrđivanja obaveze plaćanja naknade za odvodnjavanje, javnom vodoprivrednom preduzeću iz stava 1. ovog člana dostavlja, na njegov zahtev, bez naknade, ažurirane podatke o katastarskim opštinama na kojima je odvođenje voda uređeno sistemom atmosferske kanalizacije.

Utvrđenu naknadu iz stava 1. ovog člana pravno lice plaća akontaciono, u jednakim mesečnim ratama, do 15. u mesecu za prethodni mesec, a fizičko lice u jednakim tromesečnim ratama, u roku od 45 dana od dana početka tromesečja.

Do utvrđivanja naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu, fizičko lice plaća akontaciju u visini tromesečne obaveze iz prethodne godine, a pravno lice u visini obaveze za poslednji mesec prethodne godine.

Ako je iznos plaćenih akontacija u toku godine manji od iznosa naknade utvrđene rešenjem za tekuću godinu, razlika se plaća u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Ako je obveznik akontativno platio više nego što je obavezan da plati prema obavezi utvrđenoj rešenjem za tekuću godinu više plaćena naknada se uračunava kao akontacija naknade za narednu godinu.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi vodoprivrede, a na teritoriji autonomne pokrajine organu nadležnom za poslove vodoprivrede autonomne pokrajine, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Oslobođenja

Član 89

Naknada za odvodnjavanje ne plaća se za građevinsko zemljište pod poslovnim i stambenim objektima, ako se plaća naknada za odvodnjavanje za poslovni, odnosno stambeni objekat.

Ako je proglašena vanredna situacija, Vlada na predlog ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi vodoprivrede može doneti akt kojim se obveznik iz člana 85. stav 1. tačka 1) ovog zakona oslobađa obaveze plaćanja naknade za odvodnjavanje.

Naknada za korišćenje vodnih objekata i sistema u javnoj svojini

Obveznik naknade

Član 90

Obveznik naknade za korišćenje vodnih objekata i sistema u javnoj svojini je:

1) vlasnik, odnosno korisnik poljoprivrednog i šumskog zemljišta, industrijskih i drugih objekata koje vodne objekte i sisteme u javnoj svojini koristi za navodnjavanje, snabdevanje vodom industrije, ribnjaka i drugih korisnika, kao i za druge potrebe;

2) lice koje vodne objekte i sisteme u javnoj svojini koristi za odvođenje otpadnih voda iz industrijskih i drugih objekata, kao i za druge namene.

Osnovica

Član 91

Osnovica naknade za korišćenje vodnih objekata i sistema u javnoj svojini za navodnjavanje, snabdevanje vodom stanovništva, industrije, ribnjaka i drugih korisnika je:

1) instalisani kapacitet:

(1) za snabdevanje vodom stanovništva i industrije izražen u litrima u sekundi (l/s);

(2) za navodnjavanje i snabdevanje vodom ribnjaka i drugih korisnika izražen u hektarima (ha);

2) angažovani kapacitet:

(1) ako postoji uređaj za merenje količine isporučene vode izražen u metrima kubnim (m³);

(2) ako ne postoji uređaj za merenje količine isporučene vode za snabdevanje stanovništva i industrije maksimalna količina vode koju može zahvatiti svojim instalisanim kapacitetom izražena u metrima kubnim (m³);

(3) ako ne postoji uređaj za merenje količine isporučene vode za navodnjavanje i za snabdevanje vodom ribnjaka i drugih korisnika površina izražena u hektarima (ha).

Osnovica naknade za korišćenje vodnih objekata i sistema u javnoj svojini za uzgoj riba i za sportski ribolov u akumulacijama i kanalima je površina vodnog ogledala izražena u hektarima (ha).

Ako se voda za namene iz stava 1. ovog člana isporučuje preko crpne stanice visokog pritiska osnovica naknade je instalisani kapacitet te crpne stanice izražen u litrima u sekundi (l/s).

Osnovica naknade za korišćenje vodnih objekata i sistema u javnoj svojini za odvođenje otpadnih voda iz industrijskih i drugih objekata je:

1) ako postoji uređaj za merenje količine ispuštene otpadne vode količina ispuštene otpadne vode izražena u metrima kubnim (m³);

2) ako ne postoji uređaj za merenje količine ispuštene otpadne vode:

(1) količina zahvaćene vode izražena u metrima kubnim (m³);

(2) maksimalni instalisani vodozahvatni kapacitet, ako ne postoji uređaj za merenje količine zahvaćene vode.

Visina naknade

Član 92

Visina naknade za korišćenje vodnih objekata i sistema u javnoj svojini, i to za korišćenje:

1) vodnih objekata melioracionih sistema za snabdevanje vodom stanovništva, industrije i ribnjaka, uključujući i naknadu za korišćenje crpne stanice visokog pritiska za isporuku vode, propisana je u Prilogu 4, Tabelama 8. i 9. ovog zakona;

2) vodnih objekata melioracionih sistema za navodnjavanje, uključujući i naknadu za korišćenje crpne stanice visokog pritiska za isporuku vode, propisana je u Prilogu 4, Tabelama 10. i 11. ovog zakona;

3) vodnih objekata (akumulacija i kanala) za uzgoj riba propisana je u Prilogu 4, Tabeli 12. ovog zakona;

4) vodnih objekata melioracionih sistema za odvođenje otpadnih voda propisana je u Prilogu 4, Tabeli 13. ovog zakona;

5) vodnih objekata melioracionih sistema i drugih vodnih objekata za odvođenje otpadnih voda na teritoriji AP Vojvodina, propisana je u Prilogu 4, Tabelama 14. i 15. ovog zakona;

6) vodnih objekata Hidrosistema "Dunav-Tisa-Dunav" za snabdevanje vodom industrije, ribnjaka i drugih korisnika i za navodnjavanje propisana je u Prilogu 4, Tabelama 16. i 17. ovog zakona;

7) objekata regionalnih sistema za navodnjavanje i drugih vodnih objekata na teritoriji AP Vojvodine za snabdevanje vodom industrije, ribnjaka i drugih korisnika i za uzgoj riba propisana je u Prilogu 4, Tabelama 18, 19. i 20. ovog zakona.

Ukoliko vodni objekti melioracionih sistema za snabdevanje vodom stanovništva, industrije i ribnjaka, vodni objekti melioracionih sistema za navodnjavanje i vodni objekti regionalnih sistema za navodnjavanje i drugi vodni objekti zahvataju vodu iz Hidrosistema "Dunav-Tisa-Dunav" obveznik plaća i naknadu za korišćenje objekata Hidrosistema "Dunav-Tisa-Dunav", u visini utvrđenoj ovim zakonom.

Ukoliko se obvezniku naknade voda isporučuje preko crpne stanice visokog pritiska obveznik plaća i naknadu za korišćenje crpne stanice visokog pritiska, u visini utvrđenoj ovim zakonom.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi vodoprivrede utvrđuje metodologiju za obračun naknada za korišćenje vodnih objekata i sistema za odvođenje otpadnih voda i za negativan uticaj neprečišćenih voda izraženih preko organskih materija i ukupnog azota i fosfora.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 93

Naknadu za korišćenje vodnih objekata i sistema u javnoj svojini utvrđuje rešenjem javno vodoprivredno preduzeće u čijoj su nadležnosti upravljanje tim vodnim objektima i sistemima, za kalendarsku godinu.

Poslove iz stava 1. ovog člana nadležno javno vodoprivredno preduzeće vrši kao poverene.

Utvrđena naknada iz stava 1. ovog člana plaća se, kao akontacija, u jednakim mesečnim ratama, do 15. u mesecu za prethodni mesec i konačno po isteku godine ukoliko po isteku godine postoji razlika u odnosu na osnovicu naknade na osnovu koje je utvrđena akontacija u toku godine.

Ako je iznos plaćenih akontacija iz stava 3. ovog člana u toku godine manji od iznosa konačnog obračuna naknade po isteku godine, razlika se plaća u roku od 15 dana od dana prijema rešenja, a ako je iznos plaćenih akontacija iz stava 3. ovog člana u toku godine veći od iznosa konačnog obračuna naknade po isteku godine više plaćena naknada za korišćenje vodnih objekata i sistema uračunava se kao akontacija naknade za naredni period.

Do donošenja rešenja o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu, obveznik je dužan da plaća akontaciju u visini mesečne naknade za prethodnu godinu u roku iz stava 3. ovog člana.

Nakon donošenja rešenja o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu, obveznik je dužan da akontaciju za tekuću godinu uveća ili umanja tako da se ukupno plaćene akontacije od početka tekuće godine dovedu na iznos kao da je uplata akontacija vršena u skladu sa rešenjem o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu.

Lice koje u toku godine otpočne prvi put da koristi vodne objekte i vodne sisteme, dužno je da javnom vodoprivrednom preduzeću iz stava 1. ovog člana, u roku od 15 dana računajući od dana početka korišćenja vodnog objekta i vodnog sistema, dostavi na propisanom obrascu podatke od značaja za utvrđivanje mesečne akontacije naknade za korišćenje vodnih objekata i sistema.

Obveznik je dužan da organu nadležnom za utvrđivanje naknade iz stava 1. ovog člana dostavi podatke o količini zahvaćene, odnosno ispuštene vode u prethodnoj godini, ukoliko ima uređaj za merenje, odnosno drugi podatak koji predstavlja osnovicu za utvrđivanje naknade za korišćenje vodnih objekata i sistema, do 20. januara tekuće godine, na propisanom obrascu.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi vodoprivrede, a na teritoriji autonomne pokrajine organu nadležnom za poslove vodoprivrede autonomne pokrajine, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi vodoprivrede bliže propisuje sadržinu i izgled obrasca iz st. 7. i 8. ovog člana.

Naknada za ispuštenu vodu

Obveznik naknade

Član 94

Obveznik naknade za ispuštenu vodu je lice koje neposredno ili posredno:

- 1) ispušta otpadne vode u sopstvenu kanalizaciju, vodotok, kanal, jezero, akumulaciju i slično;
- 2) vrši sakupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih i atmosferskih voda sistemom javne kanalizacije;
- 3) proizvodi električnu energiju u termoelektranama sa otvorenim - protočnim sistemom za hlađenje.

Osnovica

Član 95

Osnovica naknade za ispuštenu vodu je količina ispuštene vode izražena u metrima kubnim (m³).

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako obveznik naknade za ispuštenu vodu iz člana 94. tačka 3) ovog zakona nema merne uređaje za merenje količine ispuštene vode, osnovica za obračun naknade je proizvedena električna energija izražena u kilovat-satima (kWh).

Visina naknade

Član 96

Visina naknade za ispuštenu vodu, u zavisnosti od vrste ispuštene otpadne vode u recipijent ili javnu kanalizaciju propisana je u Prilogu 4. Tabela 21. ovog zakona.

Visina naknade iz stava 1. ovog člana povećava se u slučaju da je recipijent zaštićena oblast, i to:

- 1) za 50% kada je recipijent zona sanitarne zaštite izvorišta;
- 2) za 25% kada je recipijent vodno telo namenjeno rekreaciji.

Način utvrđivanja i plaćanja naknade

Član 97

Naknadu za ispuštenu vodu utvrđuje ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi vodoprivrede, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine za teritoriju autonomne pokrajine rešenjem, za kalendarsku godinu.

Utvrđena naknada iz stava 1. ovog člana plaća se, kao akontacija, u jednakim mesečnim ratama, do 15. u mesecu za prethodni mesec i konačno po isteku godine ukoliko po isteku godine postoji razlika u odnosu na osnovicu naknade na osnovu koje je utvrđena akontacija u toku godine.

Ako je iznos plaćenih akontacija iz stava 2. ovog člana u toku godine manji od iznosa konačnog obračuna naknade po isteku godine, razlika se plaća u roku od 15 dana od dana prijema rešenja, a ako je iznos plaćenih akontacija iz stava 2. ovog člana u toku godine veći od iznosa konačnog obračuna naknade po isteku godine više plaćena naknada uračunava se kao akontacija za naredni period.

Do donošenja rešenja o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu, obveznik je dužan da plaća akontaciju u visini mesečne obaveze za prethodnu godinu u roku iz stava 2. ovog člana.

Nakon donošenja rešenja o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu obveznik je dužan da akontaciju za tekuću godinu uveća ili umanji tako da se ukupno plaćene akontacije od početka tekuće godine dovedu na iznos kao da je uplata akontacija vršena u skladu sa rešenjem o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu.

Lice koje u toku godine otpočne prvi put da ispušta vode, dužno je da organu nadležnom za utvrđivanje naknade iz stava 1. ovog člana, u roku od 15 dana računajući od dana početka ispuštanja vode dostavi na propisanom obrascu podatke od značaja za utvrđivanje mesečne akontacije naknade.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Obveznik je dužan da organu nadležnom za utvrđivanje naknade iz stava 1. ovog člana dostavi podatke o ispuštenoj količini vode u prethodnoj godini, ukoliko ima uređaj za merenje, odnosno drugi podatak koji predstavlja osnovicu za utvrđivanje naknade za ispuštenu vodu, do 20. januara tekuće godine, na propisanom obrascu.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi vodoprivrede bliže propisuje sadržinu i izgled obrazaca iz st. 6. i 8. ovog člana.

Pripadnost prihoda

Član 98

Prihodi ostvareni od naknada za vode iz člana 74. ovog zakona pripadaju budžetu Republike Srbije, a prihodi ostvareni od tih naknada na teritoriji autonomne pokrajine pripadaju budžetu autonomne pokrajine.

X NAKNADE ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Vrste naknada

Član 99

Naknade za zaštitu životne sredine su:

- 1) naknada za korišćenje ribarskog područja;
- 2) naknada za korišćenje zaštićenog područja;
- 3) naknada za sakupljanje, korišćenje i promet vrsta divlje flore, faune i gljiva;
- 4) naknade za zagađivanje životne sredine;
- 5) naknada za zaštitu i unapređivanje životne sredine;
- 6) naknada za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada;
- 7) naknada za ambalažu ili upakovan proizvod koji posle upotrebe postaje ambalažni otpad;
- 8) naknada za zagađivanje voda.

Naknada za korišćenje ribarskog područja

Obveznik naknade

Član 100

Obveznik naknade za korišćenje ribarskog područja jeste korisnik ribarskog područja.

Pojmovi ribarsko područje i korisnik ribarskog područja imaju značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuju zaštita i održivo korišćenje ribljeg fonda.

Osnovica

Član 101

Osnovica naknade za korišćenje ribarskog područja je vrednost izdatih dozvola za privredni ribolov, odnosno vrednost dozvola za rekreativni ribolov.

Vrednost dozvole za privredni ribolov utvrđuje korisnik ribarskog područja uz saglasnost ministarstva u čijoj su nadležnosti zaštita i održivo korišćenje ribljeg fonda.

Vrednost dozvole za rekreativni ribolov određuje ministar u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite i održivog korišćenja ribljeg fonda najkasnije do 1. septembra tekuće godine za narednu godinu.

Pod pojmovima privredni ribolov i rekreativni ribolov podrazumeva se lov koji je definisan zakonom kojim se uređuju zaštita i održivo korišćenje ribljeg fonda.

Visina naknade

Član 102

Visina naknade za korišćenje ribarskog područja iznosi:

- 1) 15% od vrednosti dozvole za privredni ribolov;
- 2) 10% od vrednosti dozvole za rekreativni ribolov.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 103

Naknadu za korišćenje ribarskog područja utvrđuje obveznik naknade za tromesečni period, na propisanom obrascu, koji dostavlja nadležnom ministarstvu u roku od 15 dana po isteku tromesečnog perioda.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se do 15. u mesecu za prethodno tromesečje.

Kontrolu utvrđivanja i plaćanja obaveze iz st. 1. i 2. ovog člana vrši inspektor nadležan za poslove zaštite i održivog korišćenja ribljeg fonda, u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu i održivo korišćenje ribljeg fonda.

Korisnik ribarskog područja dužan je da vodi evidenciju o izdatim dozvolama za privredni, odnosno rekreativni ribolov, na osnovu koje vrši obračun naknade.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine bliže propisuje sadržinu obrasca iz stava 1. ovog člana.

Pripadnost prihoda

Član 104

Prihodi ostvareni od naknade za korišćenje ribarskog područja pripadaju budžetu Republike Srbije, a prihodi ostvareni na teritoriji autonomne pokrajine pripadaju budžetu autonomne pokrajine.

Naknada za korišćenje zaštićenog područja

Član 105

Naknada za korišćenje zaštićenog područja plaća se za:

- 1) obavljanje delatnosti u zaštićenom području (delatnost putničkih agencija, tur-operatora, usluge rezervacije i prateće aktivnosti; delatnosti restorana i pokretnih ugostiteljskih objekata; delatnost trgovine, zanatskih usluga; rudarstva; energetike; saobraćaja i dr.);
- 2) postavljanje vikendica i drugih nekomercijalnih objekata za odmor u zaštićenom području;
- 3) upotrebu vozila na motorni pogon na zaštićenom području;
- 4) održavanje turističkih, rekreativnih, sportskih i drugih manifestacija i aktivnosti;
- 5) korišćenje imena i znaka zaštićenog područja;
- 6) posetu zaštićenom području, njegovim delovima i objektima;
- 7) za zauzeće prostora za objekte koji svojim izgledom narušavaju svojstva zaštićenog područja, a koji su u vlasništvu pravnog lica, preduzetnika ili fizičkog lica.

Naknada za korišćenje zaštićenog područja iz stava 1. tačka 7) ovog člana plaća se ukoliko nije plaćena naknada iz stava 1. tačka 1), odnosno iz stava 1. tačka 2) ovog člana.

Zaštićeno područje je područje koje je kao takvo definisano zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

Obavljanje delatnosti iz stava 1. tačka 1) ovog člana mora biti dopušteno u skladu sa propisima kojim se uređuje zaštita prirode.

Vikendice i drugi nekomercijalni objekti su objekti koji služe za povremeni boravak lica.

Obveznik naknade

Član 106

Obveznik naknade za korišćenje zaštićenog područja je korisnik zaštićenog područja, odnosno lice koje obavlja poslove ili raspolaže nepokretnostima i drugim stvarima na zaštićenom području, posećuje zaštićeno područje radi odmora, sporta, rekreacije i sličnih potreba i na drugi način koristi zaštićeno područje.

Visina naknade

Član 107

Najviši iznosi naknade za korišćenje zaštićenog područja po predmetima utvrđivanja te naknade, propisani su u Prilogu 5. ovog zakona.

Visinu naknade za korišćenje zaštićenog područja svojim aktom utvrđuje upravljač zaštićenog područja za predmete utvrđivanja naknade koje naplaćuju na području kojim upravljaju, najviše do iznosa propisanih u Prilogu 5. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 108

Utvrđivanje naknade za korišćenje zaštićenog područja vrši upravljač zaštićenog područja rešenjem za kalendarsku godinu, odnosno srazmerno periodu korišćenja, kada je period korišćenja kraći od kalendarske godine.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana za kalendarsku godinu, plaća se tromesečno, u roku od 15 dana po isteku tromesečja.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana za period korišćenja kraći od kalendarske godine, plaća se mesečno, u roku od 15 dana po isteku meseca.

Izuzetno od st. 1. do 3. ovog člana, naknade za korišćenje zaštićenog područja koje se plaćaju dnevno, obveznik naknade plaća ovlašćenom licu upravljača zaštićenog područja, prilikom ulaska u zaštićeno područje, na osnovu izdatog odgovarajućeg računa, odnosno ulaznice na ulaznim mestima, odnosno informativnim punktovima, informativnim centrima ili na drugi način.

Obvezniku koji otpočinje obavljanje delatnosti u zaštićenom području utvrđuje se akontaciona obaveza, u roku od 15 dana od dana početka obavljanja delatnosti, a plaćanje se vrši u roku iz stava 2. ovog člana.

Na rešenje iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine (kada je zaštićeno područje proglašeno aktom Vlade), odnosno organu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine autonomne pokrajine (kada je zaštićeno područje proglašeno aktom Vlade a nalazi se na teritoriji autonomne pokrajine, odnosno kada je proglašeno aktom nadležnog organa autonomne pokrajine), odnosno organu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine jedinice lokalne samouprave (kada je zaštićeno područje proglašeno aktom jedinice lokalne samouprave).

Oslobođenja i olakšice

Član 109

Naknade za korišćenje zaštićenog područja oslobađaju se:

- 1) fizička lica koja imaju prebivalište u zaštićenom području, i to: za ulazak, korišćenje motornog vozila i za korišćenje nepokretnosti u zaštićenom području u kojoj imaju prebivalište;
- 2) fizička lica koja su zaposlena na prostoru zaštićenog područja, koja obavljaju poslove ili vrše službene radnje u zaštićenom području, i to: za ulazak i korišćenje motornog vozila;
- 3) deca predškolskog uzrasta za posetu zaštićenom području;
- 4) fizička lica sa invaliditetom i posebnim potrebama za ulazak/posetu i korišćenje motornog vozila u zaštićenom području;
- 5) penzioneri sa najnižim iznosom penzije u smislu zakona kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje uz podnošenje dokaza - poslednjeg primljenog čeka od penzije za ulazak i korišćenje motornog vozila;

6) korisnici kod kojih su, usled elementarne nepogode ili drugih razloga, nastupile okolnosti koje bitno otežavaju uslove rada i poslovanja za vreme trajanja tih okolnosti;

7) obveznici za postavljanje i korišćenje privremenih objekata za pčelarstvo;

8) korisnici stvari u javnoj svojini koji obavljaju aktivnosti od opšteg interesa koji za obavljanje tih aktivnosti koriste nepokretnosti posebne namene koje su u posebnom režimu u skladu sa zakonom.

Obveznici naknade čije aktivnosti su utvrđene programom upravljanja zaštićenim područjem i neposredno doprinose unapređenju stanja, prezentaciji i promociji vrednosti zaštićenog područja mogu da ostvare pravo na olakšicu samo za te aktivnosti na osnovu podnetog zahteva i pod uslovom da ispunjavaju propisane kriterijume.

Pravo na olakšicu iz stava 2. ovog člana, za period za koji se obračunava naknada, utvrđuje rešenjem upravljač zaštićenog područja.

Na rešenje iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine (kada je zaštićeno područje proglašeno aktom Vlade), odnosno organu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine autonomne pokrajine (kada je zaštićeno područje proglašeno aktom Vlade a nalazi se na teritoriji autonomne pokrajine, odnosno kada je proglašeno aktom nadležnog organa autonomne pokrajine), odnosno organu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine jedinice lokalne samouprave (kada je zaštićeno područje proglašeno aktom jedinice lokalne samouprave).

Aktivnosti koje neposredno doprinose unapređenju stanja, prezentaciji i promociji vrednosti zaštićenog područja, kriterijume za ostvarivanje prava na olakšicu, i bliži postupak ostvarivanja prava na olakšicu, uključujući rokove za podnošenje zahteva, kao i rok za odlučivanje po podnetom zahtevu, propisuje ministar u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine.

Pripadnost prihoda

Član 110

Prihodi ostvareni od naknade za korišćenje zaštićenog područja pripadaju upravljaču i uplaćuju se na račun upravljača tog područja.

Naknada za sakupljanje, korišćenje i promet zaštićenih vrsta divlje flore, faune i gljiva

Obveznik naknade

Član 111

Obveznik naknade za sakupljanje, korišćenje i promet zaštićenih vrsta divlje flore, faune i gljiva je lice koje vrši sakupljanje, korišćenje i promet zaštićenih vrsta divlje flore, faune i gljiva.

Pojmovi zaštićene vrste divlje flore, faune i gljiva upotrebljavaju se u smislu zakona kojim se uređuje zaštita prirode.

Osnovica

Član 112

Osnovica naknade za sakupljanje, korišćenje i promet zaštićenih vrsta divlje flore, faune i gljiva je jedinična vrednost odobrenih zaštićenih vrsta divlje flore i gljiva za sakupljanje po kilogramu (kg), odnosno vrednost odobrene divlje faune za sakupljanje po jedinki (komad).

Jedinična vrednost zaštićenih vrsta divlje flore, faune i gljiva je cena koju utvrđuje ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi trgovine, a pre objavljivanja konkursa za izdavanje dozvole za sakupljanje iz prirode zaštićenih vrsta divlje flore, faune i gljiva u komercijalne svrhe.

Visina naknade

Član 113

Visina naknade za sakupljanje, korišćenje i promet zaštićenih vrsta divlje flore, faune i gljiva utvrđuje se primenom stope od 10% na osnovicu.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 114

Utvrdivanje naknade, vrši obveznik naknade, na osnovu obaveštenja ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine o odobrenim količinama divlje flore i gljiva, odnosno odobrenim jedinkama divlje faune za sakupljanje, kao i vrednosti istih, na propisanom obrascu, koji dostavlja ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine uz zahtev za izdavanje dozvole za sakupljanje, korišćenje i promet zaštićenih vrsta divlje flore, faune i gljiva.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se u roku od 15 dana od dana dostavljanja obaveštenja o odobrenoj količini zaštićenih vrsta divlje flore i gljiva, odnosno obaveštenja o odobrenim jedinkama divlje faune za sakupljanje, i dokaz o izvršenoj uplati dostavlja ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine uz zahtev za izdavanje dozvole za sakupljanje, korišćenje i promet zaštićenih vrsta divlje flore, faune i gljiva.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine bliže propisuje sadržinu obrasca iz stava 1. ovog člana.

Pripadnost prihoda

Član 115

Prihodi ostvareni od naknade za sakupljanje, korišćenje i promet zaštićenih vrsta divlje flore, faune i gljiva pripadaju budžetu Republike Srbije.

Naknade za zagađivanje životne sredine

Vrste naknada

Član 116

Naknade za zagađivanje životne sredine su:

- 1) naknada za emisije SO₂, NO₂, praškaste materije i proizvedeni ili odloženi otpad;
- 2) naknada za supstance koje oštećuju ozonski omotač;
- 3) naknada za plastične kese.

Pojmovi emisija SO₂, emisija NO₂, praškaste materije i supstance koje oštećuju ozonski omotač upotrebljavaju se u smislu zakona kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Naknada za emisije SO₂, NO₂, praškaste materije i proizvedeni ili odloženi otpad

Obveznik naknade

Član 117

Obveznik naknade za emisije SO₂, NO₂, praškaste materije i proizvedeni ili odloženi otpad je:

- 1) lice koje uzrokuje zagađivanje životne sredine emisijama SO₂, NO₂ odnosno praškastim materijama iz postrojenja, pojedinačnih izvora emisija, za koje se izdaje integrisana dozvola, odnosno praškastim materijama iz asfaltnih baza;
- 2) proizvođač, odnosno odlagač opasnog otpada za postrojenja za koja se izdaje integrisana dozvola;
- 3) javna komunalna preduzeća, pravna lica i preduzetnici, koja upravljaju komunalnim otpadom.

Pojedinačni izvori emisije SO₂, NO₂ i praškastih materija, u smislu ovog zakona, jesu tehnološki procesi, industrijski pogoni, uređaji i objekti iz kojih se ispuštaju u vazduh:

- 1) SO₂ u količini većoj od 100 kg godišnje;
- 2) NO₂ u količini većoj od 30 kg godišnje;
- 3) praškaste materije u količini većoj od 10 kg godišnje.

Izuzetno od stava 2. tačka 3) ovog člana, za asfaltne baze primenjuje se emisioni faktor, odnosno masa emitovanih zagađujućih materija određuje se prema masi proizvedenog produkta, tako da za asfaltne baze iznosi 0,01% praškastih materija u odnosu na ukupnu godišnju proizvodnju.

Osnovica

Član 118

Osnovica naknade za emisije SO₂, NO₂, praškaste materije i proizvedeni ili odloženi otpad je za emisije SO₂, NO₂, praškaste materije količina emisije izražena u tonama (t), odnosno za proizvedeni ili odloženi otpad količina proizvedenog ili odloženog opasnog otpada izražena u tonama (t).

Visina naknade

Član 119

Visina naknade za zagađivanje životne sredine emisijama SO₂, NO₂, emisijama praškastih materija (iz postrojenja za koje se izdaje integrisana dozvola, odnosno iz asfaltnih baza) i za proizvedeni ili odloženi otpad, propisana je u Prilogu 6, Tabela 1. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 120

Utvrđivanje naknade za emisije pojedinačnih izvora zagađivanja SO₂, NO₂, praškastim materijama, i proizvedenim ili odloženim otpadom obvezniku naknade vrši ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine rešenjem za kalendarsku godinu, na osnovu izveštaja agencije za zaštitu životne sredine.

Agencija za zaštitu životne sredine dužna je da godišnji izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavi ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Konačan obračun naknade vrši se na osnovu podataka o godišnjim količinama emisija SO₂, NO₂, praškastih materija odnosno otpada, u prethodnom obračunskom periodu i visine naknade za jednu tonu emisije i korektivnih podsticajnih koeficijenata.

Naknada za emisije SO₂, NO₂ i praškaste materije obračunava se prema izrazu:

$N = N_1 \times E \times K_k$, gde je:

N - iznos naknade za emisiju SO₂ u dinarima ili iznos naknade za emisiju NO₂ u dinarima ili iznos naknade za emisiju praškastih materija u dinarima;

N₁ - naknada za jednu tonu emisije SO₂ ili naknada za jednu tonu emisije NO₂ ili naknada za jednu tonu emisije praškastih materija;

E - količina emisije u tonama u kalendarskoj godini;

K_k - korektivni podsticajni koeficijent koji zavisi od količine i porekla emisije.

Korektivni podsticajni koeficijent za emisije SO₂, NO₂ i praškastih materija izračunava se prema izrazu $K_k = k_1 \times k_2 \times k_3$ u kojem je:

k₁ - korektivni podsticajni koeficijent prema godišnjoj količini emisije;

k_2 - korektivni podsticajni koeficijent prema poreklu emisije;

k_3 - korektivni podsticajni koeficijent prema propisanim graničnim vrednostima emisije.

Korektivni podsticajni koeficijent k_1 utvrđuje se prema godišnjoj količini emisije SO_2 i iznosi za:

- 1) količinu emisije jednaku ili veću od 500 tona godišnje - 1,00;
- 2) količinu emisije jednaku ili veću od 100, a manju od 500 tona godišnje - 0,83;
- 3) količinu emisije veću od 0,1, a manju od 100 tona godišnje - 0,67.

Korektivni podsticajni koeficijent k_1 utvrđuje se prema godišnjoj količini emisije NO_2 i iznosi za:

- 1) količinu emisije jednaku ili veću od 500 tona godišnje - 1,00;
- 2) količinu emisije jednaku ili veću od 50, a manju od 500 tona godišnje - 0,83;
- 3) količinu emisije veću od 0,03, a manju od 50 tona godišnje - 0,67.

Korektivni podsticajni koeficijent k_1 utvrđuje se prema godišnjoj količini emisije praškastih materija i iznosi za:

- 1) količinu emisije jednaku ili veću od 500 tona godišnje - 1,00;
- 2) količinu emisije jednaku ili veću od 10, a manju od 500 tona godišnje - 0,83;
- 3) količinu emisije veću od 0,01, a manju od 10 tona godišnje - 0,67.

Korektivni podsticajni koeficijent k_2 utvrđuje se prema poreklu emisije SO_2 ili NO_2 ili praškastih materija i iznosi za:

- 1) emisije usled sagorevanja goriva - 1,0;
- 2) emisije iz tehnološkog procesa - 1,0.

Korektivni podsticajni koeficijent k_3 utvrđuje se prema propisanim graničnim vrednostima emisije i iznosi za:

- 1) vrednosti emisija utvrđene kontinualnim merenjem koje tokom kalendarske godine ne prelaze propisane granične vrednosti emisije i propisane uslove - 0,8;
- 2) vrednosti emisije utvrđene kontinualnim merenjem koje tokom kalendarske godine prelaze propisane granične vrednosti emisije, odnosno propisane uslove i za vrednosti emisije koje nisu utvrđene kontinualnim merenjem - 1,0.

Na obračunavanje naknade za praškaste materije koje su emitovane iz asfaltnih baza, odnosno za proizvedeni ili odloženi otpad ne primenjuje se korektivni podsticajni koeficijent.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi, preko ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Član 121

Utvrđena naknada iz člana 120. stav 1. ovog zakona se plaća akontaciono, na osnovu obaveze koja je utvrđena za prethodnu godinu:

1) u roku od 15 dana po isteku tromesečja kada je iznos utvrđene obaveze jednak ili veći od 1.000.000 dinara, a manji od 12.000.000 dinara;

2) u roku od 15 dana od isteka meseca, kada je iznos utvrđene obaveze jednak ili veći od 12.000.000 dinara.

Izuzetno od stava 1. ovog člana utvrđena naknada iz člana 120. stav 1. ovog zakona se plaća u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja u slučaju kada je iznos utvrđene obaveze manji od 1.000.000 dinara.

Ako je iznos plaćenih akontacija veći od iznosa koji se utvrdi konačnim obračunom naknade za obračunski period, više plaćen iznos naknade na osnovu akontacionih uplata obveznik koristi za izmirenje obaveza za naredni period ili se po podnetom zahtevu obveznika vrši povraćaj više uplaćenog iznosa u slučaju kada nije obveznik naknade u narednom periodu.

Ako je obveznik naknade po osnovu akontacija uplatio manji iznos od iznosa koji se utvrdi konačnim obračunom naknade za period za koji je akontacija plaćena, dužan je da utvrđenu razliku plati u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Član 122

Obveznik je dužan da dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine godišnji izveštaj o količinama emisija SO₂, NO₂, praškastih materija i otpada u Nacionalni registar izvora zagađivanja do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, unosom podataka u informacioni sistem Nacionalnog registra izvora zagađivanja.

Za obveznika naknade koji nije dostavio podatke u Nacionalni registar izvora zagađivanja u roku iz stava 1. ovog člana, ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine će obračunati naknadu na osnovu izveštaja republičkog inspektora za zaštitu životne sredine o količini emisije SO₂, NO₂, praškastih materija, odnosno količine otpada.

Način dostavljanja podataka o godišnjim količinama emisija SO₂, NO₂, praškastih materija i otpada u Nacionalni registar izvora zagađivanja, kao i obrasce na kojima se dostavljaju podaci o godišnjim količinama emisija SO₂, NO₂, praškastih materija i otpada u Nacionalni registar izvora zagađivanja, bliže uređuje ministar u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine.

Član 123

Obveznik naknada za zagađivanje životne sredine dužan je da prijavi ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi životne sredine podatke o:

- 1) promeni vlasništva, zakupa ili drugog prava na pojedinačnom izvoru emisije SO₂, NO₂, praškastih materija, odnosno deponije;
- 2) početku rada novog pojedinačnog izvora emisije SO₂, NO₂, odnosno praškastih materija;
- 3) datumu trajnog zatvaranja postojećeg pojedinačnog izvora emisije SO₂, NO₂, odnosno praškastih materija.

Prijavu podataka iz stava 1. ovog člana obveznik je dužan da dostavi u roku od 30 dana od dana nastanka promene.

Olakšice

Član 124

Obveznik naknade za zagađivanje životne sredine ima pravo na povraćaj, odnosno smanjenje dela utvrđene i plaćene naknade za zagađivanje životne sredine od postrojenja za koja se izdaje integrisana dozvola, u skladu sa propisima koji uređuju zaštitu životne sredine, ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) ako integrisanu dozvolu pribavi pre roka utvrđenog programom usklađivanja rada pojedinih grana sa zahtevima za izdavanje integrisane dozvole;
- 2) ako sredstva za koja se vrši povraćaj, odnosno smanjuje naknada koristi za realizaciju programa prilagođavanja rada postojećeg postrojenja propisanim uslovima;
- 3) ako se na osnovu izveštaja inspekcije o merenju emisije utvrdi da je smanjeno zagađivanje životne sredine ispod propisanih graničnih vrednosti, odnosno smanjena količina proizvedenog ili odloženog otpada.

Povraćaj dela naknade koju je obveznik platio u prethodnom obračunskom periodu vrši se ako:

- 1) opasan otpad izvozi radi tretmana, odnosno odlaganja u inostranstvo;
- 2) otpad predaje na tretman, odnosno odlaganje u postrojenja za upravljanje otpadom.

Povraćaj dela naknade iz stava 2. ovog člana utvrđuje se najviše do visine godišnje naknade koju je obveznik platio u prethodnom obračunskom periodu i koja se procentualno umanjuje, srazmerno količini izvezenog otpada, odnosno količini otpada koji je predat na tretman odnosno odlaganje, u odnosu na ukupno proizvedenu količinu otpada.

Obveznik naknade ima pravo na smanjenje utvrđene i plaćene naknade za emisije SO₂, NO₂ i praškastih materija od obračunate naknade za naredni obračunski period srazmerno procentualnom smanjenju zagađivanja životne sredine ispod propisane granične vrednosti u prethodnom obračunskom periodu.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine odlučuje svake godine o pravu na povraćaj, odnosno smanjenje naknade u periodu važenja integrisane dozvole, odnosno za koji je izvršena njena revizija.

Povraćaj, odnosno smanjenje naknade vrši se na zahtev obveznika.

Zahtev za povraćaj, odnosno smanjenje plaćene naknade podnosi se u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Uz zahtev iz stava 7. ovog člana obveznik podnosi sledeću dokumentaciju:

- 1) dokaz o izvršenoj uplati naknade;
- 2) ispravu kojom se potvrđuje da je otpad izvezen, predat na tretman, odnosno odlaganje u postrojenja za upravljanje otpadom;
- 3) godišnji program korišćenja sredstava za koji se vrši povraćaj, odnosno smanjenje naknade.

Naknada za supstance koje oštećuju ozonski omotač

Obveznik naknade

Član 125

Obveznik naknade za zagađivanje životne sredine supstancama koje oštećuju ozonski omotač je lice koje uvozi supstance koje oštećuju ozonski omotač.

Osnovica

Član 126

Osnovica naknade za supstance koje oštećuju ozonski omotač je količina uvezene supstance izražena u kilogramima (kg).

Visina naknade

Član 127

Visina naknade za zagađivanje životne sredine supstancama koje oštećuju ozonski omotač, propisana je u Prilogu 6, Tabela 1. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 128

Utvrđivanje naknade za supstance koje oštećuju ozonski omotač vrši ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine rešenjem, najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja jedinstvene carinske isprave.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Utvrđivanje naknade iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu izdate dozvole za uvoz i podataka iz jedinstvene carinske isprave o uvezenoj količini supstanci koje oštećuju ozonski omotač.

Jedinstvenu carinsku ispravu obveznik naknade dužan je da dostavi ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine najkasnije u roku od osam dana od dana uvoza supstanci koje oštećuju ozonski omotač.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Naknada za plastične kese

Obveznik naknade

Član 129

Obveznik naknade za zagađivanje životne sredine plastičnim kesama je proizvođač, odnosno uvoznik plastičnih kesa, osim kompostabilnih kesa po standardu SRPS EN 13432:2005.

Plastične kese, u smislu ovog zakona, su ambalaža izrađena od plastičnog materijala, sa ručkom ili bez ručke dostupne u maloprodajnom objektu koje su namenjene za nošenje robe ili proizvoda.

Osnovica

Član 130

Osnovica naknade za plastične kese je količina proizvedenih, odnosno uvezenih plastičnih kesa na tržištu Republike Srbije, izraženih u tonama (t).

Visina naknade

Član 131

Visina naknade za zagađivanje životne sredine proizvedenim, odnosno uvezenim plastičnim kesama propisana je u Prilogu 6, Tabela 1. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 132

Utvrđivanje naknade za plastične kese vrši ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine rešenjem za kalendarsku godinu na osnovu izveštaja Agencije za zaštitu životne sredine.

Agencija za zaštitu životne sredine dužna je da godišnji izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavi ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Utvrđivanje naknade za plastične kese vrši se za period kraći od kalendarske godine u slučaju prestanka poslovanja, statusne promene koja dovodi do prestanka rada obveznika ili promene delatnosti obveznika, konačnog tretmana ukupne količine opasnog otpada, kao i potpune obustave proizvodnje opasnog otpada.

Obveznik naknade je dužan da dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine godišnji izveštaj o količinama plastičnih kesa stavljenim na tržište Republike Srbije unosom podataka u nacionalni registar izvora zagađivanja životne sredine do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Ako obveznik naknade ne dostavi godišnji izveštaj u Nacionalni registar izvora zagađivanja u propisanom roku, ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine utvrđuje naknadu na osnovu izveštaja republičkog inspektora za zaštitu životne sredine o količini plastičnih kesa stavljenih na tržište Republike Srbije.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi, preko ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Obrazac dnevne evidencije o proizvedenim, uvezenim i izvezenim plastičnim kesama, kao i obrazac na kome se dostavlja godišnji izveštaj o količinama plastičnih kesa stavljenim na tržište Republike Srbije i način njegovog dostavljanja, uređuje ministar u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine.

Pripadnost prihoda

Član 133

Prihodi ostvareni od naknada iz člana 116. ovog zakona u visini od 60% pripadaju budžetu Republike Srbije, a u visini od 40% pripadaju budžetu jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi zagađivač.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, prihodi ostvareni od naknade za zagađivanje životne sredine u područjima od posebnog državnog interesa u visini od 80% pripadaju budžetu Republike Srbije, a u visini od 20% pripadaju budžetu jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi zagađivač.

Naknada za zaštitu i unapređivanje životne sredine

Obveznik naknade

Član 134

Obveznik naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine je:

1) pravno lice, preduzetnik i ogranak stranog pravnog lica koje obavlja određene aktivnosti koje utiču na životnu sredinu;

2) vlasnik teretnih vozila, odnosno lica koja obavljaju transport nafte i naftnih derivata, odnosno sirovina, proizvoda i poluproizvoda hemijskih i drugih opasnih materija iz industrije ili za industriju, odnosno transport sirovina, proizvoda i poluproizvoda hemijskih i drugih opasnih materija namenjenih daljoj prodaji iz skladišta, na teritoriji jedinice lokalne samouprave sa statusom ugrožene životne sredine na području od značaja za Republiku Srbiju.

Bliže kriterijume za određivanje aktivnosti koje utiču na životnu sredinu (u daljem tekstu: aktivnosti) prema stepenu negativnog uticaja na životnu sredinu koji nastaje obavljanjem aktivnosti, kao i iznose naknada za određene aktivnosti iz stava 1. tačka 1) ovog člana u okviru iznosa propisanih u Prilogu 6, Tabela 2. ovog zakona, uslove za oslobađanje od plaćanja naknade ili njeno umanjeње, utvrđuje Vlada na predlog ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine.

Pod obavljanjem aktivnosti podrazumeva se obavljanje delatnosti pravnog lica, preduzetnika i ogranka stranog pravnog lica u sedištu i izdvojenim poslovnim jedinicama.

Pod izdvojenom poslovnom jedinicom, u smislu ovog zakona, podrazumevaju se poslovni prostor i poslovne prostorije izvan sedišta u kojima obveznik obavlja delatnost, kao i zemljište i prostorije na zemljištu koje služe za obavljanje delatnosti.

Izdvojenom poslovnom jedinicom se smatra i obavljanje delatnosti na gradilištu u neprekidnom trajanju dužem od 12 meseci.

Pod stepenom negativnog uticaja koji nastaje obavljanjem aktivnosti smatra se neposredan, kao i posredan uticaj delatnosti koju obavlja obveznik naknade na zagađivanje životne sredine (vode, vazduha, zemljišta, šuma, geoloških resursa, biljnog i životinjskog sveta) kojima se unose zagađujuće materije ili energija u životnu sredinu (stvaranje buke, vibracije, jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja), koji ima ili može imati štetne posledice na kvalitet životne sredine i zdravlje ljudi.

Osnovica

Član 135

Osnovica naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine za obavljanje aktivnosti je stepen negativnog uticaja na životnu sredinu koje nastaje obavljanjem aktivnosti.

Osnovica naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine za transport nafte i naftnih derivata, odnosno sirovina, proizvoda i poluproizvoda hemijskih i drugih opasnih materija iz industrije ili za industriju, odnosno transport sirovina, proizvoda i poluproizvoda hemijskih i drugih opasnih materija namenjenih daljoj prodaji iz skladišta, na teritoriji jedinice lokalne samouprave sa statusom ugrožene životne sredine na području od značaja za Republiku Srbiju je količina tereta, odnosno nosivost transportnog sredstva ukoliko ne postoje podaci o količini tereta prilikom transporta izražena u tonama (t).

Visina naknade

Član 136

Maksimalna visina naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine propisana je u Prilogu 6, Tabela 2. ovog zakona.

Visina naknade iz člana 134. stav 1. tačka 1) ovog zakona propisuje se aktom Vlade, a visinu naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine iz člana 134. stav 1. tačka 2) ovog zakona svojim aktom utvrđuje jedinica lokalne samouprave.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 137

Utvrđivanje naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine obvezniku iz člana 134. stav 1. tačka 1) ovog zakona vrši organ jedinice lokalne samouprave u čijoj su nadležnosti utvrđivanje, kontrola i naplata javnih prihoda (u daljem tekstu: nadležni organ JLS), rešenjem za kalendarsku godinu, srazmerno periodu obavljanja aktivnosti na teritoriji jedinice lokalne samouprave, odnosno gradske opštine u gradu čijim posebnim aktima je to uređeno.

Izuzetno pravnom licu, odnosno preduzetniku i ogranku stranog pravnog lica naknada se ne utvrđuje za kalendarsku godinu u kojoj je osnovano, odnosno registrovano.

Nadležni organ JLS može naknadu za zaštitu i unapređivanje životne sredine utvrditi na osnovu prijave, bilansa, poslovnih knjiga i evidencija, računovodstvenih iskaza, poslovne dokumentacije i drugih isprava kojima raspolaže jedinica lokalne samouprave, prikupljene od obveznika ili trećih lica, kao i svakog drugog dokaznog sredstva kojim se činjenice mogu utvrditi.

Utvrđivanje i plaćanje naknade iz člana 134. stav 1. tačka 2) ovog zakona vrši obveznik, na osnovu visine naknade propisane aktom jedinice lokalne samouprave, pre preuzimanja ili isporuke robe.

Naknada iz stava 1. ovog člana se plaća tromesečno, u iznosu utvrđenom rešenjem, srazmerno broju dana u tromesečju za koje se naknada plaća u odnosu na obavezu utvrđenu za kalendarsku godinu, u roku od 15 dana od dana isteka tromesečja, na propisani uplatni račun javnih prihoda.

Do dospelosti obaveze po rešenju o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana, obveznik naknade plaća akontaciono u visini obaveze za poslednje tromesečje prethodne godine.

Pozitivnu razliku između naknade iz stava 1. ovog člana utvrđene rešenjem nadležnog organa i akontaciono plaćene naknade za tromesečje za koje je obaveza naknade dospela, obveznik je dužan da plati u roku od 15 dana od dana dostavljanja prvostepenog rešenja o utvrđivanju naknade.

Ako je obveznik akontaciono platio više naknade iz stava 1. ovog člana, nego što je bio dužan da plati prema obavezi utvrđenoj rešenjem, više plaćena naknada koristi se za namirenje naknade za naredno tromesečje ili se vraća obvezniku na njegov zahtev.

Ako se po proteku kalendarske godine obvezniku utvrdi naknada iz stava 1. ovog člana za tu godinu, utvrđena naknada se plaća u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi finansija, preko nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Ukupan iznos naknade koju obveznik iz člana 134. stav 1. tačka 1) ovog zakona plaća ne može biti veći od 0,4% ukupnog prihoda u prethodnoj godini.

Za paušalno oporezovanog preduzetnika pod ukupnim prihodom smatra se paušalno utvrđen prihod rešenjem poreskog organa za prethodnu godinu.

Član 138

Obveznik naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine iz člana 134. stav 1. tačka 1) ovog zakona, dužan je da podnese prijavu sa podacima od značaja za utvrđivanje naknade nadležnom organu JLS na čijoj teritoriji obveznik naknade obavlja aktivnost do 30. aprila.

Obveznik naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine iz člana 134. stav 1. tačka 2) ovog zakona za preuzimanja, odnosno isporuke robe u toku meseca podnosi prijavu nadležnom organu JLS, odnosno gradske uprave do 15. u narednom mesecu.

Obveznik koji je počeo da obavlja delatnost, obveznik koji je registrovao privremeni prekid ili prestao da obavlja delatnost dužan je da organu nadležnom za utvrđivanje naknade iz stava 1. ovog člana, u roku od 15 dana od dana registrovanja promene, dostavi na propisanom obrascu podatke od značaja za utvrđivanje naknade.

Izgled, sadržinu i način dostavljanja prijave iz st. 1, 2. i 3. ovog člana bliže uređuje ministar u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine.

Oslobođenja

Član 138a

Naknadu za zaštitu i unapređivanje životne sredine ne plaća:

1) direktni i indirektni korisnik budžetskih sredstava, stambene zajednice i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja;

2) preduzetnik za vreme prekida obavljanja delatnosti koje registruje u skladu sa zakonom o registraciji;

3) udruženje - nedobitna organizacija, crkva i verska zajednica, koje se finansira isključivo od članarina, članskih doprinosa, donacija, dotacija, subvencija i sl.;

4) upravljač nacionalnog parka, javno preduzeće koje gazduje šumama i šumskim zemljištem.

Lica iz stava 1. tač. 1) i 4) ovog člana nemaju obavezu podnošenja prijave iz člana 138. stav 1. ovog zakona, uključujući i lica iz stava 1. tačka 3) ovog člana u slučaju kada se finansiraju isključivo od donacija, dotacija, subvencija, članarina, članskih doprinosa, i sl.

Pripadnost prihoda

Član 139

Prihodi ostvareni od naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine pripadaju budžetu jedinice lokalne samouprave.

Naknada za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada

Obveznik naknade

Član 140

Obveznik naknade za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada je proizvođač, odnosno uvoznik tih proizvoda koji te proizvode stavlja na tržište u Republici Srbiji ili ih koristi kao krajnji potrošač.

Izuzetno od stava 1. ovog člana fizičko lice koje proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada uvozi za sopstvene potrebe nije obveznik naknade, osim kada uvozi proizvode iz stava 3. tačka 5) ovog člana.

Proizvodi koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada su:

1) gume - spoljni pneumatici i to:

(1) uvezene, proizvedene ili protektirane gume za motorna vozila (automobila, autobusa, kamiona, motocikala i dr.), poljoprivredne i građevinske mašine, prikolice, letilice, vučene mašine, druge mašine i uređaji i ostali slični proizvodi, stavljeni na tržište kao poseban proizvod;

(2) gume koje su sastavni deo uvezenih ili proizvedenih motornih vozila (automobila, autobusa, kamiona, motocikala i dr.), poljoprivrednih i građevinskih mašina, prikolica, letilica, vučenih mašina, drugih mašina i uređaja, i ostalih sličnih proizvoda;

2) baterije i akumulatori, koji se prema nameni i vrsti razvrstavaju na:

(1) uvezene i proizvedene startere (olovno-kisele) za motorna vozila (automobile, autobuse, kamione, motocikle i dr.), poljoprivredne i građevinske mašine, prikolice, letilice, vučene mašine, druge mašine i uređaje i ostale slične proizvode, stavljene na tržište kao poseban proizvod;

(1a) startere (olovno-kisele) koje su sastavni deo uvezenih ili proizvedenih motornih vozila (automobila, autobusa, kamiona, motocikala i dr.), poljoprivrednih i građevinskih mašina, prikolica, letilica, vučenih mašina, drugih mašina i uređaja, i ostalih sličnih proizvoda;

(2) prenosne baterije i akumulatore (nikl-kadmijumske i druge);

(3) industrijske baterije i akumulatore (olovno kisele, nikl-kadmijumske i druge);

3) mineralna i sintetička ulja, osim baznih mineralnih i sintetičkih ulja koja se koriste kao sirovina u proizvodnji novog proizvoda i maziva i ulja koja se ne mogu sakupiti radi tretmana;

4) električni i elektronski proizvodi čiji rad zavisi od električne struje ili elektromagnetnih polja, kao i proizvodi namenjeni za proizvodnju, prenos i merenje struje i elektromagnetnih polja, za korišćenje kod napona koji ne prelazi 1.000 V za naizmerničnu struju i 1500 V za jednosmernu struju. Električni i elektronski proizvodi se razvrstavaju prema nameni u sledeće razrede:

(1) Razred	Veliki kućni aparati;
1.	
(2) Razred	Mali kućni aparati;
2.	
(3) Razred	Oprema informatičke tehnologije (IT) i telekomunikacije;
3.	
(4) Razred	Oprema široke potrošnje za razonodu;
4.	
(5) Razred	Oprema za osvetljenje: osvetljenja;
5.	
Razred	Oprema za osvetljenje;
5.1.	
Razred	Ravne fluorescentne sijalice; kompaktne fluorescentne sijalice; visokonaponske sijalice uključujući sijalice sa natrijumskim parama i sijalice sa metalhalogenim parama; niskonaponske natrijumske sijalice; ostale sijalice;
5.2.	
(6) Razred	Električni i elektronski alati (osim velikih nepokretnih industrijskih mašina i alata);
6.	
(7) Razred	Igračke, oprema za rekreaciju (razonodu) i sport;
7.	
(8) Razred	Medicinski pomoćni uređaji (osim velikih nepokretnih terapijskih i dijagnostičkih uređaja, implantiranih proizvoda i proizvoda koji mogu prouzrokovati infekciju);
8.	
(9) Razred	Instrumenti za praćenje i nadzor;
9.	
(10) Razred	Automati.
10.	

5) vozila kategorije M1, N1, L2 i L6, u skladu sa propisima koji uređuju bezbednost saobraćaja na putevima.

6) *(brisana)*

Pojmovi gume, baterije, ulja, električni i elektronski proizvodi, upotrebljavaju se u smislu zakona kojim se uređuje upravljanje otpadom.

Osnovica

Član 141

Osnovica naknade za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada je:

- 1) količina uvezenih, proizvedenih, odnosno protektiranih guma, kao i guma koje su sastavni deo proizvedenih ili uvezenih automobila, teretnih vozila, radnih mašina, radnih vozila i traktora, vazduhoplova (letelica), drugih mašina i uređaja i ostalih sličnih proizvoda od gume izražena u kilogramima;
- 2) količina proizvedenih, odnosno uvezenih baterija i akumulatora, kao i baterija ili akumulatora koje su sastavni deo proizvedenih ili uvezenih vozila i uređaja izražena u kilogramima (kg);
- 3) količina proizvedenih, odnosno uvezenih mineralnih i sintetičkih ulja, izuzev baznih ulja, maziva i ulja koja se ne mogu sakupiti radi tretmana izražena u kilogramima (kg);
- 4) količina proizvedenih, odnosno uvezenih električnih i elektronskih proizvoda izražena u kilogramima (kg), odnosno komadima, odnosno iznos PDV-a po komadu;
- 5) količina proizvedenih, odnosno uvezenih vozila koja je navedena u dokumentu o homologaciji vozila, odnosno saobraćajnoj dozvoli izražena u kilogramima (kg).
- 6) *(brisana)*

Osnovica za obračun naknade za vozila koja nisu obuhvaćena navedenim kategorijama plaća se za proizvode koji su sastavni delovi vozila, i to (gume - spoljni pneumatici, akumulatori - starteri po kg), a na osnovu tehničkih uputstava proizvođača motornog vozila.

Visina naknade

Član 142

Visina naknade za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada propisana je u Prilogu 7, Tabele 1-5. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 143

Utvrđivanje naknade za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada vrši ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine rešenjem za kalendarsku godinu na osnovu Izveštaja Agencije za zaštitu životne sredine, osim za proizvode iz člana 140. stav 3. tačka 5) ovog zakona za koje utvrđivanje vrši nadležni carinski organ.

Agencija za zaštitu životne sredine dužna je da godišnji izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavi ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Obračunavanje naknade vrši obveznik naknade, i to:

- 1) proizvođač, na dan izdavanja otpremnice, odnosno fakture za proizvod;
- 2) uvoznik, prilikom stavljanja proizvoda u slobodan promet u skladu sa carinskim propisima, osim za proizvode iz člana 140. stav 3. tačka 5) ovog zakona.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, naknadu za proizvode iz člana 140. stav 3. tačka 5) ovog zakona utvrđuje nadležni carinski organ, na dan obračuna uvoznih dažbina.

Obračunata naknada iz stava 3. ovog člana plaća se tromesečno, u roku od 15 dana po isteku kalendarskog tromesečja, a za uvozne proizvode iz člana 140. stav 3. tačka 5) ovog zakona, naknada se plaća u skladu sa propisima kojima se uređuje naplata uvoznih dažbina.

Ako je iznos plaćenih tromesečno obračunatih naknada veći od iznosa koji se, u skladu sa stavom 1. ovog člana, utvrdi konačnim obračunom naknade za kalendarsku godinu, više plaćen iznos naknade koristi se za izmirenje obaveza za naredni period ili se po podnetom zahtevu obveznika vrši povraćaj više uplaćenog iznosa u slučaju da nije obveznik naknade u narednom periodu.

Ako je iznos plaćenih tromesečno obračunatih naknada manji od iznosa koji se, u skladu sa stavom 1. ovog člana, utvrdi konačnim obračunom naknade za kalendarsku godinu, obveznik je dužan da utvrđenu razliku plati u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi, preko ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Član 144

Obveznik naknade dužan je da vodi dnevnu evidenciju o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada i na osnovu tih podataka izrađuje godišnji izveštaj o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada stavljenih na tržište Republike Srbije.

Dnevnu evidenciju iz stava 1. ovog člana obveznik naknade vodi u pisanom i/ili elektronskom obliku na propisanom obrascu.

Godišnji izveštaj iz stava 1. ovog člana, obveznik dostavlja agenciji za zaštitu životne sredine unosom podataka u informacioni sistem nacionalnog registra izvora zagađivanja, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Obvezniku naknade koji nije dostavio Agenciji za zaštitu životne sredine godišnji izveštaj iz stava 3. ovog člana, ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine će obračunati naknadu na osnovu izveštaja republičkog inspektora za zaštitu životne sredine o količinama proizvedenih, odnosno uvezenih proizvoda, osim za obveznika - uvoznika proizvoda koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada iz člana 140. stav 3. tačka 5) ovog zakona.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, godišnji izveštaj ne dostavljaju proizvođači i uvoznici:

- 1) proizvoda koji su uvezeni radi oplemenjivanja i izvoza;
- 2) proizvoda koji su uvezeni radi daljeg izvoza, u skladu sa zakonom kojim se uređuje spoljnotrgovinski promet i zakonom kojim se uređuje carinski postupak;
- 3) proizvodi koji su uvezeni radi ugradnje u novi proizvod koji se prijavljuje u skladu sa ovim zakonom;

- 4) delova motornih vozila za koje se plaća naknada iz člana 140. stav 3. ovog zakona;
- 5) velikih nepokretnih industrijskih mašina i alata;
- 6) ulja i maziva, koji se tokom eksploatacije mašina i uređaja troše, odnosno ne mogu se sakupiti radi tretmana;
- 7) baznih ulja;
- 8) jestivih ulja;
- 9) proizvoda koji su uvezeni za službene potrebe stranih diplomatsko-konzularnih predstavništava (u daljem tekstu DKP), lične potrebe šefova stranih DKP, uključujući i članove njihovih porodica.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine propisuje sadržinu obrasca dnevne evidencije i godišnjeg izveštaja, kao i način dostavljanja godišnjeg izveštaja Agenciji iz st. 2. i 3. ovog člana.

Član 145

U slučaju prestanka poslovanja, statusne promene, odnosno promene delatnosti obveznik je dužan da, najkasnije u roku od 30 dana od dana nastale promene, dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine:

- 1) prijavu o prestanku poslovanja, statusnim promenama, odnosno promeni delatnosti;
- 2) izveštaj o količini proizvoda koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada stavljeni na tržište Republike Srbije za period kraći od kalendarske godine za koju se izrađuje godišnji izveštaj.

Oslobođenje

Član 146

Naknade za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada oslobođeni su proizvođač, odnosno uvoznik za:

- 1) proizvode koji predstavljaju predmet donacije ili humanitarne pomoći namenjene fizičkim licima za korišćenje u domaćinstvima u slučaju elementarnih nepogoda;
- 2) proizvode koji predstavljaju predmet donacije ili humanitarne pomoći namenjene korišćenju za medicinsku i zdravstvenu zaštitu u zdravstvenim i socijalnim ustanovama u svrhu lečenja i prevencije bolesti;
- 3) mineralna i sintetička ulja, koja se koriste kao sirovina u proizvodnji novog proizvoda, za ulja koja se dodaju benzinima kod dvotaktnih motora sa unutrašnjim sagorevanjem, za maziva i ulja za podmazivanje lanaca motornih testera i kliznih staza, kao i za ulja koja se koriste kao

elektroizolaciona ulja u procesu proizvodnje distributivnih i energetskih transformatora i prigušnica, nazivne snage preko 50 kVA;

4) gume koje su sastavni deo invalidskih kolica i ostalih ortopedskih pomagala;

5) putničko vozilo kategorije M1 namenjeno za osobe sa invaliditetom;

6) proizvode koji su uvezeni radi oplemenjivanja i izvoza;

7) proizvode koji su uvezeni radi daljeg izvoza, u skladu sa zakonom kojim se uređuje spoljnotrgovinski promet i zakonom kojim se uređuje carinski postupak;

8) proizvode koji su uvezeni radi ugradnje u novi proizvod koji se prijavljuje u skladu sa ovim zakonom;

9) delove motornih vozila za koje se plaća naknada iz člana 140. stav 3. ovog zakona;

10) velike nepokretne industrijske mašine i alati;

11) ulja i maziva, koji se tokom eksploatacije mašina i uređaja troše, odnosno ne mogu se sakupiti radi tretmana;

12) bazna ulja;

13) jestiva ulja;

14) proizvode koji su uvezeni za službene potrebe stranih DKP, lične potrebe šefova stranih DKP, uključujući i članove njihovih porodica.

Proizvođač, odnosno uvoznik proizvoda iz stava 1. tačka 1) ovog člana, dostavljaju ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine i Agenciji za zaštitu životne sredine, dokumentaciju kojom se potvrđuje poreklo i karakteristike proizvoda, kao i potvrdu nadležnog organa jedinice lokalne samouprave o obimu i vrsti elementarne nepogode i visini i vrsti nastale štete.

Proizvođač, odnosno uvoznik proizvoda iz stava 1. tačka 2) ovog člana, dostavljaju ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine i Agenciji za zaštitu životne sredine, dokumentaciju kojom se potvrđuje da se proizvodi koriste u svrhu lečenja i prevencije bolesti.

Proizvođači, odnosno uvoznici mineralnih i sintetičkih ulja iz stava 1. tačka 3) ovog člana, dostavljaju ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine i Agenciji za zaštitu životne sredine, dokumentaciju kojom se potvrđuje da se proizvodi koriste kao sirovine u proizvodnji novog proizvoda koji posle upotrebe postaje posebni tok otpada, da se koriste kao dodatak benzinima kod dvotaktnih motora, za skidanje kalupa i građevinskih oplata, za podmazivanje lanaca motornih testera i kliznih staza odnosno da je mineralno i sintetičko ulje iskorišćeno kao elektroizolaciono ulje u proizvodnji distributivnih i energetskih transformatora i prigušnica, nazivne snage preko 50 kVA, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Velike nepokretne industrijske mašine i alati su veliki sklopovi postrojenja, opreme i/ili komponenata, koji zajedno funkcionišu za određenu primenu, koji se na određenom mestu trajno montiraju ili demontiraju i koje se koriste i održavaju u industrijskom proizvodnom pogonu ili objektu za istraživanje i razvoj.

Pripadnost prihoda

Član 147

Prihodi ostvareni od naknade za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada pripadaju budžetu Republike Srbije.

Naknada za ambalažu ili upakovan proizvod koji posle upotrebe postaje ambalažni otpad

Obveznik naknade

Član 148

Obveznik naknade za ambalažu ili upakovan proizvod koji posle upotrebe postaje ambalažni otpad (u daljem tekstu: naknada za ambalažu) je isporučilac koji prvi stavlja u promet na teritoriji Republike Srbije:

- 1) ambalažu u koju se pakuje proizvod na mestu prodaje krajnjem korisniku;
- 2) upakovan proizvod.

Ambalaža, primarna, sekundarna, tercijarna (transportna) i povratna ambalaža je ambalaža u smislu zakona kojim se uređuje ambalaža i ambalažni otpad.

Pojmovi ambalažni otpad, operater sistema upravljanja ambalažnim otpadom, proizvođač ambalaže, paker/punilac, isporučilac upotrebljavaju se u smislu zakona kojim se uređuje ambalaža i ambalažni otpad.

Osnovica

Član 149

Osnovica naknade za ambalažu je količina ambalaže izražena u kilogramima (kg).

Visina naknade

Član 150

Naknada za ambalažu se utvrđuje za ambalažu ili upakovan proizvod prema vrsti (papir/karton, plastika, staklo, metal, drvo i ostalo) i količini ambalaže.

Naknada se obračunava prema preovlađujućem materijalu u sastavu ambalaže ili njene komponente ili upakovanog proizvoda, i to:

1) na različite materijale od kojih je sačinjena višeslojna ambalaža koji se ne mogu fizički odvojiti ili izdvojiti;

2) na delove od kojih je izrađena ambalaža ili njena komponenta koji se ne mogu fizički odvojiti ručno ili jednostavnim fizičkim putem.

Naknada se obračunava za svaku komponentu ambalaže ili upakovanog proizvoda koja se može odvojiti ručno ili jednostavnim fizičkim putem.

Naknada za ambalažu se obračunava prema nameni ambalaže bez obzira da li se koristi za jednokratnu ili višekratnu upotrebu.

Naknada za ambalažu obračunava se prema ispunjenosti nacionalnih ciljeva upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom, i to:

1) opštih ciljeva za ponovno iskorišćenje i reciklažu ambalažnog otpada bez obzira na vrstu ambalaže;

2) specifičnih ciljeva za reciklažu ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže.

Naknada iz stava 5. ovog člana čini zbir naknade za opšte ciljeve za ponovno iskorišćenje i reciklažu ambalažnog otpada i naknade za specifične ciljeve za reciklažu po vrstama ambalaže:

Naknada = Naknada (opšti ciljevi) + Naknada (specifični ciljevi)

Obračun naknada za opšte i specifične ciljeve vrši se prema sledećim formulama:

1) Opšti ciljevi za ponovno iskorišćenje i reciklažu ambalažnog otpada:

Naknada (opšti ciljevi) = $N \times (PI - (O_{pi} + \sum R_i))$, pri čemu je: $PI = cPI \times T$; $R = cR \times T$;

gde je:

N = koeficijent naknade za ponovno iskorišćenje i reciklažu 1 kg ambalažnog otpada, izražen u dinarima;

R_i = količina ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže koju je neophodno reciklirati prema specifičnom cilju, izražena u kilogramima (i = staklo, papir/karton, metal, plastika i/ili drvo);

cPI = procenat ponovnog iskorišćenja ambalažnog otpada utvrđen kao opšti cilj za svaku godinu;

cR = procenat reciklaže ambalažnog otpada utvrđen kao opšti cilj za svaku godinu;

R = količina ambalažnog otpada koju je neophodno reciklirati prema opštem cilju izražena u kilogramima;

PI = količina ambalažnog otpada koju je neophodno ponovno iskoristiti;

Opi = ukupna količina ambalažnog otpada koji je ponovno iskorišćen, izražena u kilogramima;

ΣOR_j = ukupna količina ambalažnog otpada koji je recikliran, izražena u kilogramima (j = staklo, papir/karton, metal, plastika, drvo, kao i/ili drugi ambalažni materijali);

T = ukupna količina ambalaže koja je plasirana na tržište u toku godine izražena u kilogramima.

Ako je količina ambalažnog otpada koji je ponovno iskorišćen veća od količine koju je neophodno ponovno iskoristiti tj. ako je $O_{pi} > P_i$, izraz $(P_i - O_{pi})$ se uzima da je jednak 0 (nuli).

Ako je količina ambalažnog otpada koji je recikliran veća od količine koju je neophodno reciklirati tj. ako je $OR > R$, izraz $(R - OR)$ se uzima da je jednak 0 (nuli).

2) Specifični ciljevi za reciklažu ambalažnog otpada:

Naknada (specifični ciljevi) = $\Sigma(R_i - OR_i) \times NR_i$, pri čemu je:

NR_i = koeficijent naknade za reciklažu 1 kg ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže, izražen u dinarima (i = staklo, papir/karton, metal, plastika i/ili drvo).

OR_i = količina ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže koja je reciklirana, izražena u kilogramima (i = staklo, papir/karton, metal, plastika i/ili drvo).

Ako je količina ambalažnog otpada koji je recikliran veća od količine koju je neophodno reciklirati tj. ako je $OR_i > R_i$, izraz $(R_i - OR_i)$ uzima se da je jednak 0 (nuli).

Koeficijenti naknade za ponovno iskorišćenje i reciklažu, kao i koeficijenti naknade za reciklažu po vrstama ambalaže, za 1 kg ambalažnog otpada, izraženi u dinarima, dati su u Prilogu 7, Tabela 7. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 151

Utvrđivanje naknade za ambalažu vrši se na osnovu godišnjeg izveštaja o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje ambalaža i ambalažni otpad.

Godišnji izveštaj iz stava 1. ovog člana obveznik naknade dostavlja Agenciji za zaštitu životne sredine najkasnije do 31. marta tekuće godine, unosom podataka u informacioni sistem nacionalnog registra izvora zagađivanja za prethodnu kalendarsku godinu.

Agencija za zaštitu životne sredine dužna je da godišnji izveštaj iz stava 2. ovog člana dostavi ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Utvrđivanje naknade za ambalažu vrši ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, rešenjem za kalendarsku godinu.

Obvezniku naknade koji nije dostavio Agenciji za zaštitu životne sredine godišnji izveštaj iz stava 2. ovog člana ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine će utvrditi obavezu plaćanja na osnovu izveštaja republičkog inspektora za zaštitu životne sredine o količinama ambalaže i/ili upakovanog proizvoda koji posle upotrebe postaje ambalažni otpad, odnosno količini uvezenih proizvoda.

Utvrđenu naknadu, obveznik je dužan da plati:

1) u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja kada je ukupan iznos utvrđene naknade manji od 1.000.000 dinara;

2) u roku od 15 dana po isteku tromesečja kada je ukupan iznos utvrđene naknade jednak ili veći od 1.000.000 dinara.

Protiv rešenja iz stava 4. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi, preko ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine propisuje sadržinu i način dostavljanja godišnjeg izveštaja iz stava 2. ovog člana.

Oslobođenje

Član 152

Naknada za ambalažu ne plaća se za:

1) upakovan proizvod ako ukupna količina ambalažnih sirovina korišćenih za taj proizvod koji se stavlja u promet, u toku jedne kalendarske godine ne prelazi količinu od 1.000 kg;

2) ambalažu sa dugim vekom trajanja i povratnu ambalažu na koju se primenjuje kaucijski sistem;

3) izvezenu ambalažu ili upakovan proizvod, odnosno izvezenu ambalažu ili upakovan proizvod koji je predmet ponovnog uvoza, a za koji je već plaćena naknada po drugim propisima;

4) ambalažu ili upakovan proizvod uvezen u nekomercijalne svrhe ili koji je fizičko lice kupilo za sopstvene potrebe;

5) ambalažu ili upakovan proizvod koji se transportuje iz inostranstva u slobodne zone radi skladištenja ili ako se ne vrši njegovo prepakivanje;

6) proizveden, uvezen ili izvezen ambalažni materijal koji služi za dalju proizvodnju ambalaže.

Ispunjenost uslova za oslobođenje od plaćanja naknade za ambalažu utvrđuje se prema sledećim kriterijumima:

1) da je obveznik plaćanja koji obezbeđuje sopstveno upravljanje ambalažnim otpadom ispunio sve opšte i specifične ciljeve za ponovno iskorišćenje i reciklažu ambalažnog otpada;

2) da je obveznik plaćanja koji je ugovorom preneo obavezu na operatera ispunio sve opšte i specifične ciljeve za ponovno iskorišćenje i reciklažu.

Oslobođenje od plaćanja naknade utvrđuje se rešenjem Ministarstva nadležnog za poslove životne sredine.

Rešenje iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Obveznik naknade koji je obavezu upravljanja ambalažnim otpadom ugovorom preneo na operatera sistema za upravljanje ambalažnim otpadom plaća 80% od utvrđene visine naknade ako operater nije ispunio nacionalne ciljeve, proporcionalno količini ambalaže koju je stavio u promet.

Pripadnost prihoda

Član 153

Prihodi ostvareni od naknade za ambalažu pripadaju budžetu Republike Srbije.

Naknada za zagađivanje voda

Član 154

Naknada za zagađivanje voda plaća se za neposredno ili posredno zagađivanje vode recipijenta srazmerno stepenu zagađenosti otpadne vode, odnosno druge materije kojom se pogoršava kvalitet vode recipijenta i pogoršavaju uslovi njenog korišćenja.

Obveznik naknade

Član 155

Obveznik plaćanja naknade za zagađivanje vode je pravno lice, preduzetnik, odnosno fizičko lice koje:

1. ispušta otpadne vode kojima se neposredno zagađuju vode recipijenta ili se pogoršava njihov kvalitet i uslovi njegovog korišćenja, uključujući lica koja ispuštaju otpadne vode na osnovu vodnih dozvola ili rešenja o objedinjenim uslovima zaštite životne sredine (integrisane dozvole, studije procene uticaja i dr.), lica koja pri obavljanju komunalne delatnosti ispuštaju otpadne vode u sistem javne kanalizacije ili u septičke ili sabirne jame, u količini većoj od 30 metara kubnih (m³) dnevno, kao i pravna lica koja ispuštaju sanitarne i druge otpadne vode, a kojima voda nije isporučena putem objekata javnog snabdevanja vodom (vodovodom);
2. proizvodi ili uvozi mineralna đubriva, hemijska sredstva za zaštitu bilja i deterdžente na bazi fosfata i stavlja ih u promet na tržište na području Republike Srbije.

Osnovica

Član 156

Osnovica naknade za zagađivanje voda je količina ispuštene otpadne vode izražena u metrima kubnim (m^3) i količina zagađenja izražena u kilogramima (kg) u ispuštenoj otpadnoj vodi, odnosno količina izražena u kilogramima (kg) azota, odnosno količina hemijskih sredstava za zaštitu bilja izražena u kilogramima (kg), odnosno količina fosfata u deterdžentima izražena u kilogramima (kg) koji su proizvedeni ili uvezeni na područje Republike Srbije.

Visina naknade

Član 157

Visina naknade za neposredno zagađivanje voda je propisana u Prilogu 7, Tabela 8.1. ovog zakona, a visina naknade za posredno zagađivanje propisana je u Prilogu 7, Tabela 8.2. ovog zakona.

Član 158

Naknada za neposredno zagađivanje voda sastoji se iz dva dela, i to: iz naknade za ukupnu količinu ispuštene otpadne vode koja je usklađena sa propisanim graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija (P) i naknade za ispuštanje otpadnih voda u kojima se zagađujuće materije nalaze iznad graničnih vrednosti emisije - GVE (V) za određeni privredni sektor, a obračunava se prema količini (m^3) ispuštene otpadne vode i stepenu njenog zagađenja.

Dozvoljeno opterećenje računa se za sledeće parametre: hemijska potrošnja kiseonika (HPK), biohemijska potrošnja kiseonika u toku prvih pet dana kultivacije pod odgovarajućim uslovima (BPK_s), ukupan azot (N_u), ukupan fosfor (P_u), toksični metali (M).

Izmerena ukupna količina ispuštene otpadne vode na godišnjem nivou (Q_s), utvrđuje se na osnovu podataka o stvarno ispuštenoj količini otpadne vode izmerene na uređaju za kontinualno merenje protoka ispuštene vode u recipijent.

Izuzetno, ukoliko obveznik plaćanja naknade ne vrši merenje količina ispuštenih otpadnih voda ili izmerena količina otpadne vode nije u skladu sa bilansom vode u tehnološkom procesu, Q_s se utvrđuje na osnovu podataka o količini zahvaćene ili isporučene vode obvezniku.

Član 159

Godišnja visina naknade za neposredno zagađivanje voda predstavlja visinu naknade na godišnjem nivou za otpadne vode koje su usklađene sa propisanim graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija (P) i naknadu na godišnjem nivou za zagađivanje voda iznad dozvoljenog opterećenja otpadne vode (V), a obračunava se preko cene za ispuštanje ukupne količine ispuštene otpadne vode u kojima su dostignute granične vrednosti (RSD_p) i cene za ispuštanje neprečišćene ili nedovoljno prečišćene otpadne vode (RSD_v), u skladu sa Prilogom 7, deo 8.3. ovog zakona.

Godišnja visina naknade za neposredno zagađivanje voda iz stava 1. ovog člana povećava se u slučaju da je recipijent u zaštićenoj oblasti, i to za:

- 1) zone sanitarne zaštite izvorišta za 50%;
- 2) vodna tela namenjena rekreaciji za 25%.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 160

Utvrđivanje naknade za zagađivanje voda vrši ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine rešenjem na osnovu godišnjeg izveštaja Agencije za zaštitu životne sredine.

Obveznik naknade za neposredno zagađivanje voda dostavlja Agenciji za zaštitu životne sredine godišnji izveštaj najkasnije do 31. marta tekuće godine unosom podataka u informacijski sistem nacionalnog registra izvora zagađivanja za prethodnu kalendarsku godinu.

Agencija za zaštitu životne sredine dužna je da godišnji izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavi ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Ako obveznik naknade nije dostavio Agenciji za zaštitu životne sredine izveštaj iz stava 2. ovog člana u propisanom roku, ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine će obračunati naknadu na osnovu izveštaja republičkog inspektora zaštite životne sredine.

Izuzetno, u slučaju da inspektor zaštite životne sredine nije u mogućnosti da pribavi podatke neophodne za godišnji izveštaj, naknada će biti obračunata prema količini zahvaćene ili isporučene vode obvezniku.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se, kao akontacija, mesečno do 15. u mesecu za prethodni mesec i konačno po isteku godine ukoliko po isteku godine postoji razlika u odnosu na osnovicu naknade na osnovu koje je utvrđena akontacija u toku godine.

Ako je iznos plaćenih akontacija iz stava 6. ovog člana u toku godine manji od iznosa konačnog obračuna naknade po isteku godine, razlika se plaća u roku od 15 dana od dana prijema rešenja, a ako je iznos plaćenih akontacija iz stava 6. ovog člana u toku godine veći od iznosa konačnog obračuna naknade po isteku godine više plaćena naknada za ispuštenu vodu uračunava se kao akontacija za naredni period.

Do utvrđivanja naknade iz stava 1. ovog člana po rešenju za tekuću godinu, obveznik je dužan da plati akontaciju u visini mesečne naknade iz prethodne godine.

Nakon utvrđivanja naknade iz stava 1. ovog člana po rešenju za tekuću godinu obveznik je dužan da akontaciju za tekuću godinu uveća ili umanji tako da se ukupno plaćene akontacije od početka tekuće godine dovedu na iznos kao da je uplata akontacija vršena u skladu sa rešenjem o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine propisuje sadržinu godišnjeg izveštaja iz stava 2. ovog člana, kao i izgled obrasca i način njegovog dostavljanja.

Član 161

Obveznik naknade za posredno zagađivanje vode koji proizvodi ili uvozi na tržište Republike Srbije mineralna đubriva, odnosno sredstva za zaštitu bilja, odnosno deterdžente sa fosfatima, dužan je da, na propisanom obrascu, njihovu vrstu i količinu prijavi ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine, Agenciji za zaštitu životne sredine, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Uprava carina prijavljuje ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine - Agenciji za zaštitu životne sredine, uvoznika, odnosno vrstu i količinu uvezenih mineralnih đubriva, sredstava za zaštitu bilja i deterdženata.

Ministar u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine propisuje sadržinu i izgled obrasca iz stava 1. ovog člana.

Član 162

Obveznik naknade za zagađivanje voda dužan je da prijavi ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine i Agenciji za zaštitu životne sredine:

1) promenu vlasništva, zakupa ili drugog prava nad postrojenjima, pogonima i drugim objektima koji ispuštaju svoje otpadne vode u recipijent ili javnu kanalizaciju i koje sadrže zagađujuće materije, naročito opasne i druge zagađujuće materije;

2) početak rada novog pojedinačnog izvora emisije otpadnih voda koje potiču od rada postrojenja, pogona i drugih objekata koji putem svojih otpadnih voda ispuštaju u recipijent ili javnu kanalizaciju zagađujuće materije, naročito opasne i druge zagađujuće materije;

3) datum trajnog zatvaranja postojećeg pojedinačnog izvora emisije otpadnih voda koje potiču od rada postrojenja, pogona i drugih objekata koji putem svojih otpadnih voda ispuštaju u recipijent ili javnu kanalizaciju zagađujuće materije, naročito opasne i druge zagađujuće materije.

Prijavu iz stava 1. ovog člana obveznik je dužan da dostavi u roku od 30 dana od dana nastanka promene.

Ako obveznik ne dostavi prijavu iz stava 2. ovog člana, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine će obračunati naknadu prema količini zahvaćene ili isporučene vode.

Olakšice

Član 163

Obvezniku naknade umanjuje se utvrđena naknada za 50% u periodu izgradnje novog postrojenja ili rekonstrukcije postojećeg postrojenja radi poboljšanja efikasnosti procesa prečišćavanja otpadnih voda.

Ukoliko obveznik ne sprovede odgovarajuće aktivnosti iz stava 1. ovog člana u periodu od tri godine, retroaktivno se obračunava naknada do punog iznosa, sa rokom plaćanja od 90 dana.

Pripadnost prihoda

Član 164

Sredstva ostvarena od naknade za zagađivanje voda prihod su budžeta Republike Srbije.

**XI NAKNADE ZA PLOVIDBU I KORIŠĆENJE LUKA, PRISTANIŠTA
I OBJEKATA BEZBEDNOSTI PLOVIDBE NA DRŽAVNOM
VODNOM PUTU**

Vrste naknada

Član 165

Naknade za plovību i korišćenje luka, pristaništa i objekata bezbednosti plovību na državnom vodnom putu su:

1) naknade za korišćenje luka i pristaništa, i to:

- (1) naknada za upotrebu obale;
- (2) naknada za pristajanje;
- (3) ležarina;

2) naknade za plovību i korišćenje objekata bezbednosti plovību na državnom vodnom putu, i to:

- (1) naknada za plovību državnim vodnim putem;
- (2) naknada za korišćenje brodske prevodnice na državnom vodnom putu;
- (3) naknada za korišćenje zimovnika na državnom vodnom putu.

Luka i pristanište su prostor, odnosno objekti definisan zakonom kojim se uređuje plovība i luke.

Naknade za korišćenje luka i pristaništa

Naknada za upotrebu obale

Obveznik naknade

Član 166

Obveznik naknade za upotrebu obale je primalac ili krcatelj čija se roba ukrcava ili iskrcava u luci, odnosno pristaništu ili privremenom pretovarnom mestu.

Ako je primalac ili krcatelj čija se roba ukrcava ili iskrcava u luci, odnosno pristaništu strano pravno lice, obveznik naknade je carinski zastupnik, predstavništvo tog pravnog lica koje je registrovano u Republici Srbiji, ili drugo pravno lice koje u ime i za račun stranog pravnog lica snosi troškove u Republici Srbiji.

U slučaju prevoza putnika, obveznik naknade za upotrebu obale je turistička agencija (organizator turističkog putovanja ili posrednik u prodaji turističkog putovanja) ili drugo pravno lice koje u ime i za račun stranog pravnog lica snosi troškove u Republici Srbiji.

Naknada za upotrebu obale naplaćuje se za svakog putnika koji prelazi preko linije obale.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, obveznik naknade za upotrebu obale je putnik u slučaju kada namerava da se iskrcava radi privremenog turističkog izlaska sa broda, a nije zaključio sa agentom broda ili turističkim operaterom ugovor kojim se uređuje plaćanje naknade.

Osnovica

Član 167

Osnovica naknade za upotrebu obale je količina ukrcane, odnosno iskrcane robe izražena u tonama (t).

Izuzetno od stava 1. ovog člana, osnovica naknade za upotrebu obale za šljunak, pesak i kamene agregate je količina izražena u metrima kubnim (m³), za transportne kontejnere količina izražena u "TEU", a za putnička vozila osnovica je broj vozila.

Osnovica naknade u putničkom saobraćaju je broj ukrcanih, odnosno iskrcanih putnika.

Visina naknade

Član 168

Visina naknade za upotrebu obale propisana je u Prilogu 8, Tabele 1. i 2. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 169

U teretnom saobraćaju naknadu za upotrebu obale utvrđuje Agencija za upravljanje lukama (u daljem tekstu: regulatorno telo za upravljanje lukama) rešenjem.

Utvrđivanje naknade vrši se na osnovu podataka iz prijave koju obveznik podnosi regulatornom telu nadležnom za upravljanje lukama najkasnije 24 časa nakon isplavljenja.

Obveznik naknade je u obavezi da navede tačne i potpune podatke u prijavi.

Količina i namena tereta koja je deklarirana u prijavi dokazuje se službenim dokumentom (teretnica, tovarni list, carinska dokumentacija i slično) čija se kopija dostavlja uz prijavu.

Broj putnika deklarisan u prijavi dokazuje se službenim dokumentom (brodskim raportom ili posebnom izjavom broдача, broдskog agenta ili turističkog operatera) koji se dostavljaju uz prijavu.

U putničkom saobraćaju regulatorno telo nadležno za upravljanje lukama, na osnovu podataka iz prijave koju putnik, broдski agent ili turistička agencija (organizator turističkog putovanja ili posrednik u prodaji turističkog putovanja) podnosi najkasnije 24 časa nakon isplovljenja broда, ispostavlja rešenje putniku, agentu broда ili turističkom operateru koji je organizator putovanja.

Ako do isplovljavanja broда iz luke, odnosno pristaništa dođe do promene podataka u odnosu na podatke iz prijave, obveznik naknade je dužan da regulatornom telu za upravljanje lukama odmah prijavi nastalu promenu.

Plaćanje se vrši najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Naknada za upotrebu obale za ukrcavanje ili iskrcavanje utečnjelog naftnog gasa i utečnjelog prirodnog gasa umanjuje se za 30%.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi saobraćaja, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Obrazac prijave iz stava 2. ovog člana propisuje regulatorno telo za upravljanje lukama.

Naknada za pristajanje

Obveznik naknade

Član 170

Obveznik naknade za pristajanje je vlasnik ili broдар broда koji direktno, odnosno indirektno koristi luku, odnosno pristanište ili privremeno pretovarno mesto u svrhu ukrcavanja ili iskrcavanja robe ili putnika.

Obveznik naknade za pristajanje broда koji vije stranu zastavu je agent broда, odnosno predstavništvo privrednog društva koje je upisani vlasnik broда, a koje je registrovano u Republici Srbiji.

Osnovica

Član 171

Osnovica naknade za pristajanje je nosivost broда za samohodne brodove izražena u tonama (t), snaga pogonskog motora po kilovatu (kW) za potiskivače i tegljače, kao i vreme provedeno u luci na ukrcavanju i/ili iskrcavanju robe ili putnika, odnosno dužina broда preko svega izražena u metrima (m) za putničke brodove kao i vreme provedeno u luci ili pristaništu.

Visina naknade

Član 172

Visina naknade za pristajanje propisana je u Prilogu 8, Tabela 3. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 173

Utvrđivanje naknade za pristajanje vrši regulatorno telo za upravljanje lukama rešenjem.

Utvrđivanje obaveze se vrši na osnovu podataka iz prijave koju je obveznik dužan da podnese regulatornom telu najkasnije 24 časa nakon isplovljenja broda.

Obveznik naknade je u obavezi da navede tačne i potpune podatke u prijavi.

Podaci za utvrđivanje naknade naznačeni u prijavi dokazuju se službenim dokumentom (brodsko svedočanstvo, svedočanstvo o baždarenju, raport broda i slično) čija se kopija dostavlja uz prijavu.

Plaćanje se vrši najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Kada se plovilo snabdeva utečjenim prirodnim gasom kao pogonskim gorivom na terminalu za snabdevanje broda pogonskim gorivom, naknada za pristajanje umanjuje se za 30%.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi saobraćaja, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Obrazac prijave iz stava 2. ovog člana propisuje regulatorno telo za upravljanje lukama.

Ležarina

Obveznik naknade

Član 174

Obveznik naknade za ležarinu je vlasnik broda koji direktno, odnosno indirektno (preko drugog plovila) koristi luku, odnosno pristanište u bilo koju drugu svrhu različitu od one za koju se plaća naknada za pristajanje, a naročito kada:

- 1) koristi luku, odnosno pristanište posle završetka obavljanja poslova ukrcavanja, odnosno iskrcavanja robe na brod;
- 2) boravi u luci ili pristaništu nakon isteka vremena određenog za boravak u luci ili pristaništu putničkog broda, pri čemu se putnici ne nalaze na brodu;
- 3) boravi u luci ili pristaništu van mesta koje je određeno za ukrcavanje, odnosno iskrcavanje putnika na putnički brod, ili boravi u luci između dve nautičke sezone.

Obveznik naknade za brod koji vije stranu zastavu je agent plovila, odnosno predstavništvo privrednog društva koje je upisani vlasnik plovila, a koje je registrovano u Republici Srbiji.

Osnovica

Član 175

Osnovica naknade za ležarinu je dužina broda izražena u metrima (m) i nedeljiva 24 časa za svaki brod, koji počinje da teče šest časova nakon ukrcavanja, odnosno iskrcavanja robe, odnosno nakon isteka vremena određenog za boravak putničkog broda.

Visina naknade

Član 176

Visina naknade za ležarinu propisana je u Prilogu 8, Tabela 4. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 177

Utvrđivanje naknade vrši regulatorno telo za upravljanje lukama rešenjem.

Utvrđivanje naknade vrši se na osnovu podataka iz prijave koju je obveznik dužan da podnese regulatornom telu za upravljanje lukama najkasnije 24 časa nakon isplovljenja broda iz luke, odnosno pristaništa.

Obveznik naknade je u obavezi da navede tačne i potpune podatke u prijavi.

Obveznik naknade dužan je da utvrđeni iznos naknade za ležarinu plati najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Za putnički brod koji koristi luku, odnosno pristanište u periodu između dve nautičke sezone, naknada se utvrđuje u iznosu od 33% od propisane visine naknade.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi saobraćaja, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Obrazac prijave iz stava 2. ovog člana propisuje regulatorno telo za upravljanje lukama.

Oslobođenja

Član 178

Od obaveze plaćanja naknada za korišćenje luka i pristaništa iz člana 165. stav 1. tačka 1) ovog zakona oslobođen je:

1) obveznik naknade za domaća javna plovila;

2) obveznik čija plovila borave u luci, odnosno pristaništu:

(1) usled više sile, dok ona traje;

(2) radi iskrcavanja brodolomaca ili umrlih lica i njihovih pratilaca;

(3) radi lekarske pomoći članovima posade ili putnicima;

(4) radi gašenja požara;

(5) za plovila ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove radi obavljanja službenih zadataka.

Viša sila iz stava 1. tačka 2) podtačka (1) ovog člana ne obuhvata pojavu leda na unutrašnjim vodnim putevima koja prouzrokuje sklanjanje broda u luku kao zimsko sklonište.

Naknada iz člana 165. stav 1. tačka 1) ovog zakona ne naplaćuje se u slučaju kada se plovilo snabdeva gorivom na terminalu za snabdevanje broda pogonskim gorivom.

Od obaveze plaćanja naknade za ležarinu oslobođen je vlasnik broda koji se koristi za potrebe obavljanja određenih lučkih delatnosti (boksaza plovila i slično), kao i vlasnik domaćeg broda koji koristi pristanište za sopstvene potrebe kojim upravlja kao lučki operater ili operativnu obalu u delu luke kojom upravlja kao lučki operater za stacioniranje tog broda tokom godine pod uslovom da dobije saglasnost regulatornog tela nadležnog za upravljanje lukama za korišćenje dela operativne obale luke u tu svrhu.

Naknade za korišćenje luka i pristaništa ne plaćaju plovila za korišćenje sidrišta u lukama, odnosno pristaništima kojima upravljaju operateri koji su to pravo stekli u procesu privatizacije, odnosno svojinske transformacije.

Pripadnost prihoda

Član 179

Prihodi ostvareni od naknada iz člana 165. stav 1. ovog zakona pripadaju i uplaćuju se na račun regulatornog tela nadležnog za upravljanje lukama do iznosa planiranih rashoda utvrđenih godišnjim finansijskim planom tog regulatornog tela, a višak iznad tog iznosa, uključujući i sredstva koja nisu utrošena na planirane rashode, pripadaju budžetu Republike Srbije.

Izuzetno, ukoliko su određeni delovi lučke infrastrukture u proglašenom lučkom području za čije se korišćenje plaća naknada iz člana 165. stav 1. tačka 1) ovog zakona u svojini lučkog operatera koji su to pravo stekli u procesu privatizacije, odnosno svojinske transformacije, shodno članu 217. stav 1. Zakona o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama ("Službeni glasnik RS", br. 73/10, 121/12, 18/15, 96/15 - dr. zakon, 92/16, 104/16 - dr. zakon, 113/17 - dr. zakon i 41/18), regulatorno telo za upravljanje lukama deo prihoda koji ne može da bude manji od 50% prihoda koji se ostvare naplatom naknada iz člana 165. stav 1. tačka 1) ovog zakona u toj luci, odnosno pristaništu, uplaćuje tom lučkom operateru.

Odredbe stava 2. ovog člana ne primenjuju se na lučke operatere koji su postupke privatizacije, na osnovu kojih su stekli pravo svojine na delovima lučke infrastrukture, započeli posle 4. juna 2003. godine, a što se utvrđuje uvidom u dokumentaciju iz postupka privatizacije.

Naknade za plovību i korišćenje objekata bezbednosti plovībe na državnom vodnom putu

Obveznik naknade

Član 180

Obveznik plaćanja naknada za plovību državnim vodnim putem ovog zakona je vlasnik plovila, agent plovila, odnosno predstavništvo privrednog društva koje je upisano kao vlasnik plovila, a koje je registrovano u Republici Srbiji ili brodar.

Obveznik naknada za korišćenje brodske prevodnice na državnom vodnom putu i naknada za korišćenje zimovnika na državnom vodnom putu je korisnik državnih vodnih puteva.

Osnovica

Član 181

Osnovica naknade za plovību državnim vodnim putem, naknade za korišćenje brodske prevodnice na državnom vodnom putu i naknade za korišćenje zimovnika za teretne (samohodne brodove, potisnice i tegljenice) je nosivost teretnog plovila izražena u tonama (t), a za potisnice, tegljače, ostala plovila koja imaju sopstveni pogon, nisu teretni brodovi i koriste se u privredne svrhe kao i za putnička plovila je snaga pogonskog motora izražena u kW.

Visina naknada

Član 182

Visina naknade za plovību i korišćenje objekata bezbednosti plovībe na državnom vodnom putu propisana je u Prilogu 9, Tabele 1-3. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 183

Utvrđivanje naknade vrši ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi saobraćaja rešenjem, odnosno organ autonomne pokrajine u čijoj su nadležnosti plovība i korišćenje objekata bezbednosti plovībe na državnom vodnom putu za plovību i korišćenje objekata bezbednosti plovībe koji se nalaze na teritoriji autonomne pokrajine.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Oslobođenja

Član 184

Od obaveze plaćanja naknada iz člana 165. stav 1. tačka 2) ovog zakona oslobođen je vlasnik javnog i ratnog plovila.

Pripadnost prihoda

Član 185

Prihodi ostvareni od naknada za plovidbu i korišćenje objekata bezbednosti plovidbe na državnom vodnom putu pripadaju budžetu Republike Srbije, odnosno budžetu autonomne pokrajine ako su naplaćeni za korišćenje državnog vodnog puta odnosno za korišćenje objekata bezbednosti plovidbe na državnom vodnom putu na teritoriji autonomne pokrajine.

XII NAKNADE ZA KORIŠĆENJE JAVNIH PUTEVA

Vrste naknada

Član 186

Naknade za korišćenje javnih puteva u smislu ovog zakona su:

1) naknada za vanredni prevoz, i to za:

- (1) prekoračenje dozvoljene dimenzije;
- (2) prekoračenje dozvoljene ukupne mase;
- (3) prekoračenje dozvoljenog osovinskog opterećenja;

2) naknada za postavljanje reklamnih tabli, reklamnih panoa, uređaja za obaveštavanje ili oglašavanje pored javnog puta, odnosno na drugom zemljištu koje koristi upravljač javnog puta, u skladu sa propisima;

3) posebna naknada za upotrebu javnog puta, njegovog dela ili putnog objekta (u daljem tekstu: putarina);

4) naknada za korišćenje delova putnog zemljišta javnog puta i drugog zemljišta koje koristi upravljač javnog puta;

5) naknada za upotrebu državnog puta za vozila registrovana u inostranstvu;

6) naknada za postavljanje vodovoda, kanalizacije, električnih vodova, elektronske komunikacione mreže i sl. na javnom putu.

Javni put, odnosno državni put jeste put u smislu zakona kojim se uređuju javni putevi.

Naknada za vanredni prevoz

Obveznik naknade

Član 187

Obveznik naknade za vanredni prevoz je lice kome je izdata dozvola za obavljanje vanrednog prevoza u skladu sa zakonom kojim se uređuju javni putevi.

Osnovica

Član 188

Osnovica naknade za vanredni prevoz (prekoračenje najveće dozvoljene dužine, širine, visine vozila izražene u metrima, prekoračenje najveće dozvoljene ukupne mase vozila (zbir mase vozila i mase tereta na vozilu), odnosno prekoračenje najvećeg dozvoljenog osovinskog opterećenja vozila (zbir mase vozila i mase tereta na vozilu) je dužina relacije izražena u kilometrima (km) koju vozilo prelazi, sa ili bez tereta.

Visina naknade

Član 189

Visina naknade za vanredni prevoz u zavisnosti od prekoračenja najveće dozvoljene dimenzije vozila (dužine, širine, odnosno visine), prekoračenje najveće ukupne mase vozila i skupa vozila, prekoračenja najvećeg dozvoljenog osovinskog opterećenja vozila ili skupa vozila za jednostruke, dvostruke, trostruke, odnosno četvorostruke osovine, propisana je u Prilogu 10. ovog zakona, Tabele 1. do 6.

Prekoračenje najvećeg dozvoljenog osovinskog opterećenja vozila iz stava 1. ovog člana se utvrđuje kao razlika stvarnog osovinskog opterećenja i dozvoljenog osovinskog opterećenja. Prekoračenje za dvostruke, trostruke i višestruke osovine, obračunava se kao količnik razlike stvarnog osovinskog opterećenja dvostruke, trostruke i višestruke osovine i dozvoljenog osovinskog opterećenja i broja osovina.

Najveća dozvoljena dužina, širina, visina vozila, odnosno najveće osovinsko opterećenje je najveća dozvoljena dužina, širina, visina vozila, odnosno najveće osovinsko opterećenje u skladu sa propisima kojima se uređuje bezbednost saobraćaja na putevima.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 190

Naknadu za vanredni prevoz utvrđuje upravljač javnog puta za vozilo sa ili bez tereta rešenjem u roku od osam dana od dana podnošenja zahteva.

Kada vozilo, sa ili bez tereta prekoračuje dozvoljenu dužinu, širinu i visinu na više mesta naknada iz člana 186. stav 1. tačka 1) podtačka (1) ovog zakona utvrđuje se za svaku vrstu

prekoračenja posebno, i to za samo najveću dimenziju iz svakog prekoračenja primenom visine naknade propisane u Prilogu 10, Tabela 1. ovog zakona.

Ukoliko vozilo, sa ili bez tereta, prekoračuje više dimenzija, ukupna naknada predstavlja zbir naknada za prekoračenja po pojedinim dimenzijama.

Ukupan iznos naknade za prekoračenje najvećih dozvoljenih dimenzija vozila obračunava se kao proizvod zbira jediničnih naknada za dužinu, širinu, visinu (din/km) i dužine relacije d izražene u kilometrima (km).

Naknada iz člana 186. stav 1. tačka 1) podtačka (2) ovog zakona za prekoračenje ukupne mase vozila ili skupa vozila iznad 40 t, odnosno kada je zakonom propisana manja dozvoljena ukupna masa vozila ili skupa vozila i 44 t za troosovinsko motorno vozilo sa dvoosovinskom ili troosovinskom poluprikolicom kada se prevozi 40-stopni ISO kontejner kao kombinovana prevozna operacija, obračunava se kao proizvod visine naknada propisanih u Prilogu 10, Tabela 2. ovog zakona i dužine pređene relacije. Za prekoračenja veća od 160 t, visina naknade iz Tabele 2. uvećava se za 100 dinara/km za svaku sledeću tonu.

Naknada iz člana 186. stav 1. tačka 1) podtačka (3) ovog zakona obračunava se za vozilo sa ili bez priključnog vozila na jednoj ili više jednostrukih osovina, ili na dvostrukoj, trostrukoj ili višestrukoj osovini koje prekoračuje dozvoljeno osovinsko opterećenje, množenjem visine naknade propisane u Prilogu 10. Tabele 3. do 6. ovog zakona za utvrđeno prekoračenje sa dužinom pređenog puta izražene u kilometrima (km).

Za prevoze koji se vrše po jednoj dozvoli za više identičnih prevoza, naknada se obračunava tako što se naknada za pojedinačni prevoz množi sa brojem odobrenih prevoza.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se pre otpočinjanja vanrednog prevoza, a najkasnije u roku od 15 dana od dana utvrđivanja visine naknade.

Za vozila ili priključna vozila za koja se izdaje vremenska dozvola utvrđuje se godišnja naknada, čija je visina propisana u Prilogu 10, Tabela 7. ovog zakona.

Naknada za postavljanje reklamnih tabli, reklamnih panoa, uređaja za obaveštavanje ili oglašavanje pored javnog puta, odnosno na drugom zemljištu koje koristi upravljač javnog puta

Obveznik naknade

Član 191

Obveznik naknade za postavljanje reklamnih tabli, reklamnih panoa, uređaja za obaveštavanje ili oglašavanje pored državnog puta, odnosno na drugom zemljištu koje koristi upravljač državnog puta (u daljem tekstu: naknada za postavljanje reklamnih tabli pored državnog puta) je lice koje koristi državni put za postavljanje reklamnih tabli, reklamnih panoa, uređaja za obaveštavanje ili oglašavanje pored državnog puta, odnosno na drugom zemljištu koje koristi upravljač državnog puta.

Obveznik naknade za postavljanje sredstava za oglašavanje pored odnosno na ulicama i opštinskim putevima, odnosno na drugom zemljištu koje koristi upravljač ulice ili opštinskog puta (u daljem tekstu: naknada za postavljanje reklamnih tabli pored opštinskog puta) je lice koje je postavilo sredstvo za oglašavanje na osnovu plana postavljanja sredstava za oglašavanje na ulicama i opštinskim putevima, nakon sprovedenog postupka javnog konkursa odnosno kroz realizaciju projekta javno-privatnog partnerstva sa elementom koncesije.

Bliže uslove i kriterijume za sprovođenje javnog konkursa odnosno za realizaciju projekta javno-privatnog partnerstva sa elementom koncesije, iz stava 2. ovog člana, uključujući i način određivanja naknade za postavljanje reklamnih tabli pored opštinskog puta, uređuje se aktom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Osnovica

Član 192

Osnovica naknade za postavljanje reklamnih tabli pored državnog puta, odnosno opštinskog puta je ukupna površina svih strana za oglašavanje postavljene table izražena u metrima kvadratnim (m²).

Visina naknada

Član 193

Visina naknade za postavljanje reklamnih tabli pored državnog puta, propisana je u Prilogu 10, Tabela 8. ovog zakona.

Visina minimalne naknade za postavljanje reklamnih tabli pored opštinskog puta, propisana je u Prilogu 10, Tabela 9. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 194

Naknadu za postavljanje reklamnih tabli na državnom putu utvrđuje upravljač državnog puta, rešenjem, a plaćanje se vrši u 12 jednakih mesečnih rata do 15. u mesecu za prethodni mesec.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove saobraćaja, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Naknadu za postavljanje reklamnih tabli na opštinskom putu, utvrđuje jedinica lokalne samouprave prilikom zaključivanja ugovora sa obveznikom naknade po okončanom javnom konkursu, odnosno ugovora o javno - privatnom partnerstvu.

Putarina

Obveznik naknade

Član 195

Obveznik putarine je:

- 1) vlasnik motornog vozila koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije (u daljem tekstu: vlasnik motornog vozila domaće registracije);
- 2) vlasnik motornog vozila strane registracije.

Osnovica

Član 196

Osnovica za putarinu je dužina relacije javnog puta koju vozilo prelazi izražena u kilometrima (km).

Visina naknade

Član 197

Putarina obuhvata infrastrukturnu naknadu i naknadu za eksterne troškove.

Infrastrukturna naknada je naknada koja treba da obezbedi povraćaj troškova izgradnje, održavanja, poslovanja i razvoja u vezi sa izgrađenom infrastrukturom.

Troškovi izgradnje su svi troškovi povezani s izgradnjom mreže javnih puteva ili pojedinog putnog objekta na javnom putu ili novim investicijama u rekonstrukciju i održavanje ranije izgrađene mreže javnih puteva ili pojedinog putnog objekta na javnom putu.

Pod pojedinim putnim objektom na javnom putu podrazumeva se most, tunel i vijadukt.

Naknada eksternih troškova je naknada troškova nastalih zbog zagađenja vazduha ili štetnih uticaja buke koja je posledica odvijanja saobraćaja.

Trošak zagađenja vazduha zbog saobraćaja je trošak štete uzrokovane ispuštanjem čestica i prekursora ozona, kao što su azot oksid i ispariva organska jedinjenja, za vreme odvijanja saobraćaja.

Trošak štetnog uticaja buke zbog saobraćaja je trošak štete uzrokovane bukom koju emituju vozila u drumskom saobraćaju.

Ponderisana prosečna infrastrukturna naknada je ukupan prihod od infrastrukturne naknade tokom određenog perioda, podeljen brojem kilometara koje su vozila prešla na deonicama javnog puta i pojedinom putnom objektu na javnom putu, na kojima se naplaćivala naknada tokom tog perioda.

Ponderisana prosečna naknada za eksterne troškove je ukupan prihod od naknada za eksterne troškove tokom određenog perioda, podeljen brojem kilometara koje su vozila prešla na deonicama javnih puteva i pojedinom putnom objektu na javnom putu, na kojima se naplaćivala naknada tokom tog perioda.

Kriterijumi za utvrđivanje visine naknade za putarinu su: kategorija vozila i karakteristike deonice javnog puta.

Visina putarine za jedan kilometar javnog puta propisana je u Prilogu 10, Tabela 10. ovog zakona.

Visina putarine iz Tabele 10. uvećava se, na osnovu dužine putnog objekta koje vozilo prelazi na javnom putu, i to: za mostove i vijadukte za 50% i za tunele za 100%.

Visine putarine utvrđena je za vozilo I kategorije, a za ostale kategorije vozila visina putarine je određena prema sledećim paritetima: IA : I : II : III : IV = 0,5 : 1,0 : 1,5 : 3,0 : 6,0.

U zatvorenom sistemu za naplatu putarine naknada se izračunava tako što se propisana visina putarine za jedan kilometar javnog puta, za određenu kategoriju vozila, množi sa dužinom pređene relacije.

U otvorenom sistemu putarine naknada se izračunava tako što se propisana visina putarine za jedan kilometar javnog puta, za određenu kategoriju vozila, množi sa dužinom cele deonice javnog puta pod naplatom.

Iznos naknade za određenu deonicu javnog puta za državne puteve utvrđuje se odlukom upravljača državnog puta uz saglasnost Vlade, a za opštinske puteve, odnosno ulice, odlukom upravljača opštinskog puta, odnosno ulice, uz saglasnost nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, u skladu sa kriterijumima i visinom naknade iz st. 10, 11. i 12. ovog člana.

Motorna vozila koja koriste javni put prema tehničkim karakteristikama, i to broju osovina, visini vozila kod prve osovine, ukupnoj visini i najvećoj dozvoljenoj masi, razvrstavaju se u pet kategorija od IA do IV.

Prva A kategorija obuhvata motorna vozila sa karakteristikama motocikla, motornog trocikla i četvorocikla.

Prva kategorija obuhvata:

- 1) motorna vozila sa dve osovine i visine jednake ili niže od 1,30 m, mereno kod prve osovine;
- 2) motorna-kombi vozila sa dve osovine i ukupne visine jednake ili niže od 1,90 m, a čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 3.500 kg.

Druga kategorija obuhvata:

- 1) motorna vozila sa dve osovine jednake ili niže od 1,30 m, mereno kod prve osovine, sa prikolicom;
- 2) motorna-kombi vozila sa dve osovine i ukupne visine jednake ili niže od 1,90 m, a čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 3.500 kg, sa prikolicom;
- 3) motorna-kombi vozila sa dve osovine i ukupne visine veće od 1,90 m, a čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 3.500 kg.

Treća kategorija obuhvata:

- 1) motorna vozila sa dve ili tri osovine, visine veće od 1,30 m, mereno kod prve osovine, a čija najveća dozvoljena masa prelazi 3.500 kg;
- 2) motorna vozila sa dve osovine i ukupne visine jednake ili veće od 1,90 m, a čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 3.500kg;
- 3) motorna-kombi vozila sa dve osovine i ukupne visine veće od 1,90 m, a čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 3.500kg, sa prikolicom.

Četvrta kategorija obuhvata motorna vozila sa četiri i više osovina (računajući i osovine prikolice) i visine veće od 1,30 m, mereno kod prve osovine, a čija najveća dozvoljena masa prelazi 3.500 kg.

Ukupna visina motornog vozila sa propisanim pritiskom u gumama meri se vertikalno od kolovoza.

Osnovna načela za raspodelu troškova (troškovi infrastrukture: izgradnja i održavanje javnog puta i troškovi poslovanja), minimalne zahteve za naplatu naknade za eksterne troškove, proračun ponderisane prosečne naknade za eksterne troškove (troškovi usled zagađenja vazduha i buke), okvirno utvrđivanje vrste vozila u odnosu na broj osovina i stepena oštećenja kolovoza, način i postupak oslobođenja od naplate putarine, propisuje ministar nadležan za poslove saobraćaja.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 198

Putarina se plaća na naplatnim stanicama upravljača javnog puta.

Putarina za motorna vozila domaće registracije utvrđuje se i naplaćuje u dinarima.

Putarina za motorna vozila strane registracije plaća se u dinarima, ali se može platiti i u evrima.

Putarina iz stava 3. ovog člana obračunava se u dinarima, a naplaćuje u dinarima ili evrima po važećem srednjem kursu evra, u skladu sa propisima koji uređuju plaćanje i naplaćivanja u efektivnom stranom novcu. Cene u evrima se prilikom obračuna zaokružuju: 0,01 do 0,49 na 0,50 a od 0,51 do 0,99 na 1,00 evro. Usklađivanje se vrši pri promeni srednjeg kursa evra od +/- 1%.

Visina putarine iz odluke upravljača javnog puta u dinarima zaokružuje se, i to: 0,01 do 4,99 na 0,00 a od 5,00 do 9,99 na 10,00 dinara.

Naplata putarine za motorna vozila strane registracije može se vršiti i u efektivnom stranom novcu u vrstama deviza koje Narodna banka Srbije kupuje i prodaje na deviznom tržištu u skladu sa propisom Narodne banke Srbije.

Putarinu za odgovarajuću kategoriju motornog vozila domaće registracije, pravna i fizička lica mogu plaćati kupovinom mesečne i godišnje pretplatne karte.

Mesečna i godišnja pretplatna karta kupuju se za deonicu auto-puta.

Visina mesečne pretplatne karte obračunava se tako što se iznos naknade za određenu deonicu autoputa množi, za određenu kategoriju vozila, brojem 40 i važi za naznačeni mesec.

Visina godišnje pretplatne karte obračunava se tako što se iznos naknade za određenu deonicu autoputa množi, za određenu kategoriju vozila, brojem 400 i važi 12 meseci od meseca izdavanja.

Mesečna i godišnja pretplatna karta koju izdaje upravljač javnog puta sadrži: deonicu autoputa, relaciju, kategoriju vozila, registarski broj vozila i vreme važenja.

Plaćanje putarine za motorna vozila fizičkih i pravnih lica može se vršiti elektronskim putem, upotrebom uređaja za ENP u "pripejd" sistemu kroz avansnu uplatu sredstava na uređaj za ENP ili u "postpejd" sistemu na osnovu ispostavljenih računa za ostvareno korišćenje puteva, uz prethodno zaključen ugovor sa upravljačem javnog puta ili ovlašćenim distributerom.

Za IA kategoriju vozila nije predviđena usluga elektronske naplate putarine.

Korisnici motornih vozila IV kategorije dužni su da plaćaju putarinu isključivo upotrebom uređaja za ENP.

U zatvorenom sistemu naplate putarine, obveznik putarine je dužan da kod izlaska sa deonice pod naplatom, preda dokument koji je dobio prilikom ulaska u zatvoreni sistem naplate putarine, a u elektronskom sistemu naplate da kod izlaska sprovede elektronsku registraciju uz pomoć elektronskog uređaja za ENP, sa kojim se registrovao kod poslednjeg ulaska u zatvoreni sistem.

Plaćanje putarine se može vršiti gradskim kartama koje se izdaju fizičkim licima koja imaju prebivalište na teritoriji jedinice lokalne samouprave, koja ima zaključen ugovor sa upravljačem javnog puta.

Uslove izdavanja i korišćenja gradske karte propisuju teritorijalna jedinica i upravljač javnog puta.

Naknadna naplata putarine

Član 198a

Kroz postupak naknadne naplate, putarina se naplaćuje korisniku javnog puta:

- 1) koji je prošao kroz naplatnu stanicu ne plativši putarinu i bez poštovanja procedure naplate izvršio odbeg;
- 2) za koga se utvrdi da je izašao sa javnog puta na mestu gde to nije dozvoljeno ("divlji izlaz");
- 3) za koga se utvrdi da je izvršio zloupotrebu mesečne ili godišnje pretplatne karte;

- 4) za koga se utvrdi da je izvršio zloupotrebu dozvole za besplatan prolazak javnim putem;
- 5) za koga se utvrdi da je izvršio zloupotrebu gradske karte;
- 6) za koga se utvrdi da je izvršio zloupotrebu magnetne kartice, odnosno uređaja za ENP sa drugim učesnicima u saobraćaju;
- 7) za koga se utvrdi da je na izlazu sa javnog puta predao oštećenu magnetnu karticu;
- 8) koji na izlazu sa javnog puta ne preda istu magnetnu karticu koju je preuzeo prilikom ulaska na javni put;
- 9) koji nije izvršio plaćanje ispostavljenog računa za putarinu, u skladu sa zaključenim ugovorom u "postpejd sistemu";
- 10) koji pri izlasku iz sistema naplate putarine ne plati putarinu za vozilo koje se posle ulaska u taj sistem pokvarilo i zbog tog kvara je natovareno ili oslonjeno na drugo vozilo;
- 11) ako je prilikom konfigurisanja uređaja za ENP na uređaj upisana niža kategorija vozila od stvarne, pa je iz tog razloga putarina plaćana u manjem iznosu od propisane;
- 12) koji, iz tehničkih razloga (nestanak struje, kvar sistema i sl.) nije platio putarinu uređajem za ENP, gotovinom ili na drugi način.

Putarina u postupku naknadne naplate se naplaćuje na osnovu ispostavljenog računa od strane upravljača puta.

Visina putarine iz stava 1. tač. 1)-10) ovog člana jednaka je najdužoj relaciji na toj deonici uvećanoj za vanredne troškove.

Visina putarine iz stava 1. tač. 11) i 12) ovog člana jednaka je putarini za pređenu relaciju.

Oslobađanja

Član 199

Putarina se ne plaća za vozila:

- 1) MUP-a (vozila u vlasništvu MUP-a);
- 2) hitne pomoći (specijalna vozila izvedena za određene funkcije sa posebno uređenom karoserijom, snabdevenom uređajima ili opremom za obavljanje tih funkcija, ako su kao takva registrovana i daju posebne svetlosne i zvučne znake i ambulanta vozila namenjena za transport bolesnih ili povređenih lica i opremljena specijalnom opremom za takvu namenu);
- 3) Vojske Srbije i vozila mobilisana za potrebe Vojske Srbije;
- 4) profesionalnih vatrogasnih jedinica, dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih jedinica pravnih lica koja imaju vatrogasnu službu organizovanu po propisima o zaštiti od požara;

5) pod pratnjom i vozila sa prvenstvom prolaza u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbednost saobraćaja na putevima.

Vozila iz stava 1. tač. 1), 2) i 3) ovog člana, koja nisu vidno obeležena, u obavezi su da kroz naplatne stanice prolaze isključivo pomoću uređaja za ENP.

Po odobrenju upravljača javnog puta putarina se ne plaća za vozila:

1) osoba sa utvrđenim invaliditetom sa 80% ili više procenata telesnog oštećenja, odnosno osoba kod koje je utvrđeno telesno oštećenje koje ima za posledicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više procenata, za jedno vozilo prve kategorije, koje ima u svom vlasništvu, odnosno koje koristi po osnovu ugovora o lizingu i kada se nalazi u vozilu. U slučaju kada je podnosilac zahteva za izdavanje dozvole za besplatan prolazak maloletno lice sa invaliditetom, odnosno lice lišeno poslovne sposobnosti, dozvola se može izdati za vozilo u vlasništvu roditelja ili zakonskog zastupnika ili člana domaćinstva sa istim mestom prebivališta ili boravišta kao osoba sa invaliditetom;

2) republičke inspekcije za državne puteve i republičke inspekcije za drumski saobraćaj;

3) privrednih društava i drugih pravnih lica, odnosno preduzetnika koji obavljaju poslove izgradnje, održavanja i zaštite javnog puta za čije korišćenje se plaća putarina;

4) koja su u funkciji organizovanja i kontrole naplate putarine;

5) udruženja građana i pravnih lica, za prevoz lica i materijalnih dobara u okviru domaćih ili međunarodnih humanitarnih akcija koje se odvijaju u slučaju proglašenog vanrednog stanja ili ratnog stanja ili vanredne situacije;

6) angažovana u međunarodnim mirovnim misijama.

Za vozila iz stava 3. tačka 1) ovog člana putarina se ne može plaćati putem uređaja za ENP.

Za vozila iz stava 3. tač. 5) i 6) ovog člana dozvola se izdaje za pojedinačnu vožnju.

Po odobrenju upravljača javnog puta putarina se plaća u umanjenom iznosu:

1) od 10% za mesečnu, odnosno godišnju pretplatnu kartu koju nabavljaju poljoprivrednici koji su upisani u Registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa propisima koji uređuju upis poljoprivrednih gazdinstava u registar;

2) do 10% za pravna i fizička lica koji putarinu plaćaju putem uređaja za ENP u pripejd ili postpejd sistemu;

3) do 10% za korisnike vozila sa "EURO" emisijskim razredom, za vozila IV kategorije, putem uređaja za ENP;

4) do 13% za korisnike vozila na električni pogon od prve do četvrtе kategorije, koji koriste uređaj za ENP.

Popusti ili sniženja ne mogu se odobriti nijednom korisniku javnog puta u pogledu elementa putarine koji se odnosi na naknadu za eksterne troškove.

Način ostvarivanja prava na popust, kao i kriterijumi za ostvarivanje prava na popust bliže se uređuju podzakonskim aktom koji donosi ministar u čijoj su nadležnosti poslovi saobraćaja.

Zaštita podataka o ličnosti

Član 200

Upravljač državnog puta dužan je da podatke o ličnosti korisnika državnog puta, za potrebe naplate putarine, ENP i EENP, obrađuje u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti i propisima o zaštiti podataka i sigurnosti u elektronskim komunikacijama.

Član 201

Upravljač državnog puta za potrebe naplate putarine i ENP obrađuje sledeće podatke o ličnosti: video zapis vozila; registarske oznake vozila; datum, mesto i vreme započinjanja i okončanja upotrebe državnog puta.

Za potrebe izdavanja odobrenja iz člana 199. stav 2. ovog zakona, upravljač državnog puta obrađuje sledeće podatke o ličnosti podnosioca zahteva: ime i prezime; jedinstveni matični broj građana; broj lične karte; fotografiju; adresu; marku i registarsku oznaku vozila; ime i prezime vlasnika vozila.

Podaci iz stava 1. ovog člana čuvaju se šest meseci, a najduže godinu dana od dana nastanka, odnosno do okončanja sudskog postupka ukoliko se video zapis koristi kao dokazni materijal.

Podaci iz stava 2. ovog člana čuvaju se najduže godinu dana od prestanka korišćenja izdatog odobrenja.

Upravljač državnog puta za potrebe ENP-a u svrhu zaključenja ugovora o kupoprodaji uređaja za ENP obrađuje sledeće podatke o ličnosti: ime i prezime; jedinstveni matični broj građana; broj lične karte; adresu; marku i registarsku oznaku vozila.

Podaci iz stava 5. ovog člana čuvaju se najduže godinu dana od dana isteka ugovora.

Naknada za korišćenje delova putnog zemljišta javnog puta i drugog zemljišta koje koristi upravljač javnog puta

Obveznik naknade

Član 202

Obveznik naknade za korišćenje delova putnog zemljišta javnog puta i drugog zemljišta koje koristi upravljač javnog puta (u daljem tekstu: naknada za korišćenje delova putnog zemljišta), a koje je u opštoj upotrebi jeste vlasnik nepokretnosti koja se priključuje na javni put kome je izdato rešenje nadležnog organa o ispunjenosti uslova za izgradnju i rekonstrukciju saobraćajnog priključka, osim fizičkog lica koje nepokretnost koristi za sopstvene potrebe,

uključujući i neposrednog držaoca nepokretnosti koji je priključen na javni put bez rešenja nadležnog organa o ispunjenosti uslova za izgradnju i rekonstrukciju saobraćajnog priključka nadležnog organa.

Pod korišćenjem delova putnog zemljišta javnog puta i drugog zemljišta koje koristi upravljlaš javnog puta podrazumeva se korišćenje zemljišta koje je zauzeto izgradnjom saobraćajnog priključka (dodatnih traka i pristupnog puta bez zelenih površina) na delu putne parcele.

Izuzetno, pod korišćenjem delova putnog zemljišta javnog puta u naselju podrazumeva se i korišćenje putnog zemljišta za parking, kao prateći sadržaj javnog puta ukoliko je predviđen tehničkom dokumentacijom za izgradnju ili rekonstrukciju javnog puta.

Osnovica

Član 203

Osnovica naknade za korišćenje delova putnog zemljišta je metar kvadratni (m²) putnog zemljišta koje je zauzeto izgradnjom saobraćajnog priključka (dodatnih traka i pristupnog puta bez zelenih površina) na delu putne parcele.

Visina naknade

Član 204

Godišnja visina naknade za korišćenje putnog zemljišta državnog puta i drugog zemljišta koje koristi upravljlaš puta, u zavisnosti od kategorije puta, propisana je u Prilogu 10, Tabele 11. i 11.1 ovog zakona, a najviši godišnji iznos naknade za korišćenje putnog zemljišta opštinskog puta i ulice i drugog zemljišta koje koristi upravljlaš opštinskog puta i ulice propisana je u Tabeli 12. ovog zakona.

Jedinica lokalne samouprave propisuje svojim aktom iznos naknade i olakšice za naknade za opštinske puteve i ulice.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 205

Naknadu za korišćenje delova putnog zemljišta državnog puta utvrđuje upravljlaš državnog puta rešenjem za kalendarsku godinu, a plaćanje se vrši mesečno, do 15. u mesecu za prethodni mesec.

Naknada za korišćenje delova putnog zemljišta opštinskog puta utvrđuje se rešenjem upravljlaš opštinskog puta i ulice za kalendarsku godinu, a plaćanje se vrši mesečno, do 15. u mesecu za prethodni mesec.

Naknada počinje da se utvrđuje od datuma uručenja rešenja o ispunjenosti uslova za izgradnju i rekonstrukciju saobraćajnog priključka.

Obaveza plaćanja naknade prestaje datumom sačinjavanja zapisnika o uklanjanju saobraćajnog priključka.

Do utvrđivanja naknade iz stava 2. ovog člana za tekuću godinu, obveznik naknade plaća akontaciju u visini mesečne obaveze za prethodnu godinu.

Obveznik kome su izdati uslovi za izgradnju i rekonstrukciju saobraćajnog priključka na javni put je dužan da, organu nadležnom za utvrđivanje ove naknade, u tehničkoj dokumentaciji koju dostavlja u postupku izdavanja rešenja o ispunjenosti izdatih uslova, dostavi podatke o površini zauzetog putnog zemljišta javnog puta i drugog zemljišta koje koristi upravljač.

Obveznik naknade dužan je da organu nadležnom za utvrđivanje naknade dostavi podatke o promeni vlasništva na nepokretnosti koja je priključena na javni put, kao i o drugim podacima koji su od značaja za utvrđivanje naknade, u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Neposredni držalac nepokretnosti koji je priključenje na javni put izvršio bez dozvole nadležnog organa dužan je da upravljaču javnog puta dostavi podatke za identifikaciju (adresa, PIB, matični broj i podatke o površini zauzetog putnog zemljišta overene od ovlašćene geodetske organizacije).

Protiv rešenja iz st. 1. i 2. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove saobraćaja, odnosno nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Oslobođenja

Član 205a

Naknadu za korišćenje delova putnog zemljišta javnog puta ne plaćaju direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava, koji su utvrđeni zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Naknada za korišćenje delova putnog zemljišta javnog puta se ne obračunava za vreme redovnog, periodičnog održavanja ili rekonstrukcije javnog puta ako je izvođenjem radova onemogućen pristup objektu.

Naknada za upotrebu državnog puta za vozila registrovana u inostranstvu

Obveznik naknade

Član 206

Obveznik naknade za upotrebu državnog puta za vozila registrovana u inostranstvu je vlasnik teretnog vozila, odnosno skupa vozila i vlasnik autobusa registrovanih u inostranstvu koji koriste državni put.

Osnovica

Član 207

Osnovica naknade za upotrebu državnog puta za vozila registrovana u inostranstvu za teretno vozilo, odnosno skup vozila je bruto-tonski kilometar, a za autobuse je vozilo-kilometar.

Prikolica za prevoz prtljaga putnika koji putuju autobusom koji vuče prikolicu smatra se sastavnim delom autobusa.

Bruto-tonski kilometar predstavlja kretanje jedne tone ukupne mase teretnog vozila, odnosno skupa vozila na rastojanju od jednog kilometra.

Ukupna masa teretnog vozila, odnosno skupa vozila označava masu teretnog vozila, odnosno skupa vozila (uključujući masu goriva u rezervoaru, pribora i opreme) zajedno sa masom posade vozila i tereta koji se prevozi.

Vozilo-kilometar predstavlja kretanje autobusa na rastojanju od jednog kilometra.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 208

Utvrđivanje i naplatu naknade za upotrebu državnog puta za vozila registrovana u inostranstvu vrši carinski organ na graničnom prelazu ili na drugom mestu na kome se vrši nadzor.

Naknada iz stava 1. ovog člana plaća se prilikom prelaska granice.

Naknada za upotrebu državnog puta za vozila registrovana u inostranstvu se utvrđuje primenom koeficijenta za obračun naknade koji je propisan u Prilogu 10, Tabela 13. ovog zakona, na osnovicu.

Oslobođenja

Član 209

Naknada za upotrebu državnog puta za vozila registrovana u inostranstvu ne plaća se:

- 1) za motorna vozila koja obavljaju prevoz medicinske opreme u hitnim slučajevima, naročito u slučaju prirodnih katastrofa i humanitarnih potreba;
- 2) shodno međunarodnim ugovorima i drugim međunarodnopravnim aktima koji se zaključuju radi sprovođenja međunarodnih ugovora, po principu reciprociteta.

Naknada za postavljanje vodovoda, kanalizacije, električnih vodova, elektronske komunikacione mreže i sl. na javnom putu

Obveznik naknade

Član 210

Obveznik naknade za postavljanje vodovoda, kanalizacije, električnih vodova, elektronske komunikacione mreže i sl. na javnom putu i u zaštitnom pojasu javnog puta (u daljem tekstu: naknada za postavljanje instalacija) je lice koje koristi javni put za postavljanje instalacija.

Osnovica

Član 211

Osnovica naknade za postavljanje instalacija je dužina postavljenih instalacija izražena u metrima (m).

Visina naknade

Član 212

Visina naknade za postavljanje instalacija u zavisnosti od prečnika (širine) i vrste instalacija na državnom putu propisana je u Prilogu 10, Tabela 14. ovog zakona a najviši iznos naknade za postavljanje instalacija na opštinskom putu i ulici propisana je u Prilogu 10, Tabela 15. ovog zakona.

Jedinica lokalne samouprave propisuje svojim aktom iznos naknade u zavisnosti od broja stanovnika, stepena razvijenosti i dr. kriterijuma, kao i olakšice za plaćanje naknade za opštinske puteve i ulice.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 213

Jednokratnu naknadu za postavljanje instalacija na državnom putu utvrđuje upravljac državnog puta rešenjem, a jednokratnu naknadu za postavljanje instalacija na opštinskom putu ili ulici utvrđuje rešenjem upravljac opštinskog puta i ulice.

Naknada iz stava 1. ovog člana plaća se u rokovima utvrđenim rešenjem.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove saobraćaja, odnosno nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Oslobođenja

Član 213a

Naknadu za postavljanje instalacija ne plaćaju direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava, koji su utvrđeni zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Pripadnost prihoda

Član 214

Prihodi ostvareni od naknada iz člana 186. stav 1. ovog zakona na državnom putu pripadaju upravljaču državnog puta i uplaćuju se upravljaču državnog puta, a prihodi od naknada ostvarenih na opštinskom putu i ulici pripadaju i uplaćuju se na račun upravlja tih puteva i ulica.

XIII NAKNADE ZA KORIŠĆENJE JAVNE ŽELEZNIČKE INFRASTRUKTURE

Vrste naknada

Član 215

Naknade za korišćenje javne železničke infrastrukture u smislu ovog zakona su:

- 1) naknada za priključenje industrijskog koloseka na javnu železničku infrastrukturu;
- 2) naknada za privremeno korišćenje poslovnog prostora i reklamnog prostora u zaštitnom pružnom pojasu, i na drugom zemljištu i objektima, koje koristi upravljač javne železničke infrastrukture (u daljem tekstu: naknada za korišćenje poslovnog i reklamnog prostora);
- 3) naknada za privremeno korišćenje delova pružnog pojasa i drugog zemljišta koje koristi upravljač javne železničke infrastrukture;
- 4) naknada za konstituisanje prava službenosti prolaza;
- 5) naknada za postavljanje telekomunikacione opreme na zemljištu i objektima koje koristi upravljač javne železničke infrastrukture.

Javna železnička infrastruktura jeste železnička infrastruktura u smislu zakona kojim se uređuje železnica.

Naknada za priključenje industrijskog koloseka na javnu železničku infrastrukturu

Obveznik naknade

Član 216

Obveznik naknade za priključenje industrijskog koloseka na javnu železničku infrastrukturu je vlasnik, odnosno korisnik industrijske železnice, odnosno industrijskog koloseka.

Visina naknade

Član 217

Visina naknade za priključenje industrijskog koloseka na javnu železničku infrastrukturu propisana je u Prilogu 11, Tabela 1. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 218

Naknadu za priključenje industrijskog koloseka na javnu železničku infrastrukturu utvrđuje rešenjem upravljač javne železničke infrastrukture.

Naknada iz stava 1. ovog člana plaća se u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Naknada za korišćenje poslovnog i reklamnog prostora

Obveznik naknade

Član 219

Obveznik naknade za korišćenje poslovnog i reklamnog prostora je pravno ili fizičko lice koje koristi poslovni ili reklamni prostor u pružnom pojasu i na drugom zemljištu i objektima, koje koristi upravljač javne železničke infrastrukture.

Pod poslovnim prostorom, u smislu ovog člana, se podrazumevaju poslovni objekti, službeni objekti, vestibili, lokali, magacini, itd.

Pod reklamnim prostorom, u smislu ovog člana, se podrazumeva postavljanje reklamnih tabli, reklamnih panoa, uređaja za slikovno obaveštavanje ili oglašavanje u pružnom pojasu i na drugom zemljištu, objektima i zaštitnim ogradama i manipulativnim prostorima, koje koristi upravljač javne železničke infrastrukture.

Objektima, u smislu ovog člana, se smatraju železničke stanice, stajališta, poslovne i službene zgrade, podvožnjaci, nadvožnjaci, mostovi i sl.

Osnovica

Član 220

Osnovica za obračun naknade za korišćenje poslovnog i reklamnog prostora je površina prostora izražena u metrima kvadratnim (m²).

Visina naknade

Član 221

Visina naknade za korišćenje poslovnog i reklamnog prostora u zavisnosti od teritorije i namene propisana je u Prilogu 11, Tabela 2. ovog zakona.

Pri ponavljanju oglašavanja poslovnog i reklamnog prostora, za koji nije bilo nijedne ponude, početna cena se može umanjiti do 30%.

U naknadu nisu uračunati troškovi redovnog održavanja, električne energije, vode i kanalizacije, grejanja, PTT usluga, iznošenja smeća, čišćenja, odvodnjavanja, kao i drugih usluga, taksi i poreza koje snosi obveznik.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 222

Naknadu za korišćenje poslovnog i reklamnog prostora utvrđuje upravljač javne železničke infrastrukture rešenjem za kalendarsku godinu, počev od momenta ulaska u posed.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se mesečno na osnovu ispostavljene fakture u roku od 15 dana po isteku meseca.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Oslobođenja

Član 222a

Naknade za korišćenje poslovnog i reklamnog prostora za korišćenje poslovnog prostora oslobađaju se direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava Republike Srbije, budžeta lokalne vlasti, osim organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Naknada za privremeno korišćenje delova pružnog pojasa i drugog zemljišta koje koristi upravljač javne železničke infrastrukture

Obveznik naknade

Član 223

Obveznik naknade za privremeno korišćenje delova pružnog pojasa i drugog zemljišta koje koristi upravljač javne železničke infrastrukture (u daljem tekstu: naknada za privremeno korišćenje delova zemljišta pružnog pojasa), a koje je u opštoj upotrebi je pravno ili fizičko lice koje privremeno koristi delove zemljišta pružnog pojasa i drugog zemljišta koje koristi upravljač javne železničke infrastrukture za postavljanje objekta, odnosno privremenog objekta.

Pružni pojas je zemljišni i drugi prostor u smislu zakona kojim se uređuju železnice.

Osnovica

Član 224

Osnovica naknade za privremeno korišćenje delova zemljišta pružnog pojasa za postavljanje objekta i privremenog objekta je površina korišćenog dela zemljišta pružnog pojasa izražena u metrima kvadratnim (m²).

Visina naknade

Član 225

Visina naknade za privremeno korišćenje delova zemljišta pružnog pojasa, u zavisnosti od namene objekata i lokacije propisana je u Prilogu 11, Tabela 3. ovog zakona.

U naknadu za privremeno korišćenje nisu uračunati troškovi redovnog održavanja, električne energije, vode i kanalizacije, grejanja, PTT usluga, iznošenja smeća, čišćenja, odvodnjavanja, kao i drugih usluga, taksi i poreza.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 226

Naknadu za privremeno korišćenje delova zemljišta pružnog pojasa utvrđuje upravljač javne železničke infrastrukture rešenjem za kalendarsku godinu, počev od ulaska u posed.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se mesečno, na osnovu ispostavljene fakture u roku od 15 dana po isteku meseca.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Naknada za konstituisanje prava službenosti prolaza

Obveznik naknade

Član 227

Obveznik naknade za konstituisanje prava službenosti prolaza je:

- 1) upravljač komunalne infrastrukture u slučajevima izgradnje, rekonstrukcije, adaptacije i sanacije komunalne infrastrukture;
- 2) upravljač industrijske železnice i upravljač industrijskog koloseka u slučajevima izgradnje i rekonstrukcije infrastrukture industrijske železnice i industrijskog koloseka.

Industrijska železnica je železnica u smislu zakona kojim se uređuje železnica.

Osnovica

Član 228

Osnovica naknade za konstituisanje prava službenosti prolaza za linijske objekte komunalne infrastrukture, kao i industrijske železnice i industrijskog koloseka je dužina izražena u metrima (m), odnosno za prateće objekte i montažne uređaje, kao i za ustanovljenje prava službenosti prolaza za izgradnju i rekonstrukciju ulica, puta, pristupnog puta, mosta, nadvožnjaka, industrijskog koloseka na zemljištu i nad zemljištem - površina izražena u metrima kvadratnim.

Visina naknade

Član 229

Visina naknade za konstituisanje prava službenosti prolaza u zavisnosti od prečnika voda, kao i mesta postavljanja voda (kroz trup pruge, odnosno paralelno sa prugom u pružnom pojasu, odnosno iznad pruge), odnosno površine pratećeg objekta, data je u Prilogu 11, Tabela 4.1. do 4.3. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 230

Naknadu za konstituisanje prava službenosti prolaza utvrđuje rešenjem upravljač javne železničke infrastrukture za kalendarsku godinu.

Naknada iz stava 1. ovog člana plaća se u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Naknada za postavljanje telekomunikacione opreme na zemljištu i objektima koje koristi upravljač javne železničke infrastrukture

Obveznik naknade

Član 231

Obveznik plaćanja naknade za postavljanje telekomunikacione opreme na zemljištu i objektima koje koristi upravljač javne železničke infrastrukture (u daljem tekstu: naknada za postavljanje telekomunikacione opreme) je pravno lice koje je vlasnik telekomunikacione opreme.

Osnovica

Član 232

Osnovica naknade za postavljanje telekomunikacione opreme je pojedinačni uređaj, odnosno za kontejnere površina zemljišta izražena u metrima kvadratnim, odnosno za stub visina izražena u metrima.

Visina naknade

Član 233

Visina naknade za postavljanje telekomunikacione opreme u zavisnosti od vrste uređaja, površine kontejnera, dužine stuba, lokacije i mesta montaže propisana je u Prilogu 11, Tabele 5.1. do 5.4. ovog zakona.

U naknadu nisu uračunati troškovi redovnog održavanja, električne energije, vode i kanalizacije, grejanja, PTT usluga, iznošenja smeća, čišćenja, odvodnjavanja, kao i drugih usluga, taksi i poreza.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 234

Naknadu za postavljanje telekomunikacione opreme utvrđuje rešenjem upravljač javne železničke infrastrukture, za mesečni period.

Utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana plaća se u roku od 15 dana po isteku meseca.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Pripadnost prihoda

Član 235

Prihodi ostvareni od naknada za korišćenje javne železničke infrastrukture pripadaju upravljaču javne železničke infrastrukture i uplaćuju se na račun upravljača javne železničke infrastrukture.

XIV NAKNADE ZA KORIŠĆENJE JAVNIH POVRŠINA

Vrste naknada

Član 236

Naknade za korišćenje javne površine, su:

- 1) naknada za korišćenje prostora na javnoj površini u poslovne i druge svrhe, osim radi prodaje štampe, knjiga i drugih publikacija, proizvoda starih i umetničkih zanata i domaće radinosti;
- 2) naknada za korišćenje javne površine za oglašavanje za sopstvene potrebe i za potrebe drugih lica, kao i za korišćenje površine i objekta za oglašavanje za sopstvene potrebe i za potrebe drugih lica kojim se vrši neposredni uticaj na raspoloživost, kvalitet ili neku drugu osobinu javne površine, za koje dozvolu izdaje nadležni organ jedinice lokalne samouprave;
- 3) naknada za korišćenje javne površine po osnovu zauzeća građevinskim materijalom i za izvođenje građevinskih radova i izgradnju.

Pod korišćenjem prostora na javnoj površini u poslovne i druge svrhe, u smislu stava 1. tačke 1) ovog člana, smatra se zauzeće javne površine:

- objektom privremenog korišćenja: kiosk, tezga, bašta, aparat za sladoled, bankomat, automat za prodaju štampe, pokretni objekat za prodaju robe na malo i vršenje zanatskih i drugih usluga, montažni objekat za obavljanje delatnosti javnih komunalnih preduzeća, telefonska govornica i slični objekti, bašta ugostiteljskog objekta;
- za zabavni park, cirkus, sportske terene, za održavanje koncerata, festivala i drugih manifestacija, za održavanje sportskih priredbi, za objekte i stanice za iznajmljivanje bicikla, za korišćenje posebno obeleženog prostora za teretno vozilo za snabdevanje, odnosno za početnu obuku vozača i drugo.

Korišćenje prostora na javnoj površini u poslovne i druge svrhe u smislu stava 1. tačke 1) ovog člana odnosi se na privremeno korišćenje prostora na javnoj površini i ne obuhvata korišćenje trajnog karaktera izgradnjom objekata infrastrukture.

Pod korišćenjem javne površine za oglašavanje, u smislu stava 1. tačke 2) ovog člana, smatra se korišćenje površine sredstva za oglašavanje, postavljenog na javnoj površini ili na površini objekta koji se nalazi na javnoj površini (stubovi, baloni, stajališta javnog prevoza, ekrani, elektronski displeji, svetleća slova i slično), za koje dozvolu izdaje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Pod korišćenjem javne površine za oglašavanje, u smislu stava 1. tačke 2) ovog člana, smatra se i korišćenje površine objekta, odnosno sredstva za oglašavanje koje se postavlja na površinama koje nisu javne, kada se takvim korišćenjem vrši neposredni uticaj na raspoloživost, kvalitet ili neku drugu osobinu javne površine, za koje dozvolu izdaje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Pod neposrednim uticajem na raspoloživost javne površine, u smislu stava 5. ovog člana, podrazumeva se uticaj sredstva za oglašavanje koje je postavljeno na površinu koja nije javna na mogućnost korišćenja javne površine za istu ili drugu namenu, u skladu sa tehničkim propisima.

Pod uticajem na kvalitet ili neku drugu osobinu javne površine, u smislu stava 5. ovog člana, podrazumeva se uticaj sredstva za oglašavanje koje je postavljeno na površinu koja nije javna na izgled javne površine u skladu sa propisima iz oblasti urbanizma, sigurnost lica koja se kreću javnom površinom i stvari na javnoj površini, kao i bezbednost učesnika u saobraćaju, očuvanje i unapređenje izgleda javne površine.

Javna površina u smislu ovog zakona jeste površina utvrđena planskim dokumentom jedinice lokalne samouprave koja je dostupna svim korisnicima pod jednakim uslovima:

- javna saobraćajna površina (put, ulica, pešačka zona i sl.);
- trg;
- javna zelena površina (park, skver, gradska šuma i sl.);
- javna površina bloka (parkovski uređene površine i saobraćajne površine).

Obveznik naknade

Član 237

Obveznik naknade za korišćenje javne površine je korisnik javne površine.

Osnovica

Član 238

Osnovica naknade za korišćenje javne površine je površina utvrđena dozvolom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, odnosno drugim aktom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave u slučaju korišćenja javne površine bez dozvole nadležnog organa izražena u metrima kvadratnim (m²).

Visina naknade

Član 239

Najviši iznos naknade za korišćenje javne površine propisan je u Prilogu 12. ovog zakona.

Izuzetno, iznos naknade iz stava 1. ovog člana može biti viši od propisanog u slučaju korišćenja javne površine bez dozvole nadležnog organa.

Kriterijumi za propisivanje visine naknada su: vreme korišćenja, zona ukoliko je zona utvrđena aktom jedinice lokalne samouprave, tehničko-upotrebne karakteristike objekta, odnosno vrsta sredstva za oglašavanje.

Aktom skupštine jedinice lokalne samouprave utvrđuje se visina naknade u skladu sa st. 1. i 3. ovog člana, olakšice, način dostavljanja i sadržaj podataka o korišćenju javne površine nadležnom organu koji utvrđuje obavezu plaćanja naknade.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 240

Utvrđivanje naknade za korišćenje javne površine vrši se prema površini prostora, odnosno sredstva za oglašavanje ili prema tehničko-upotrebnim karakteristikama objekta, odnosno vrsti sredstva za oglašavanje, srazmerno odobrenom vremenu korišćenja, utvrđenog dozvolom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Naknada iz stava 1. ovog člana umanjuje se za 50% u slučaju korišćenja sredstva za oglašavanje za sopstvene potrebe i za potrebe drugih lica, postavljenog na površinu koja nije javna, kojim se vrši neposredni uticaj na raspoloživost, kvalitet ili neku drugu osobinu javne površine.

U slučaju korišćenja javne površine na način propisan članom 236. ovog zakona, bez dozvole nadležnog organa, naknada se utvrđuje prema podacima iz akta nadležne inspekcije o površini prostora, odnosno sredstva za oglašavanje ili prema tehničko-upotrebnim karakteristikama objekta, odnosno vrsti sredstva za oglašavanje i vremenu korišćenja.

Naknada iz stava 3. ovog člana uvećava se za 50% u odnosu na propisanu visinu naknade za korišćenje javne površine sa dozvolom nadležnog organa.

Naknadu iz ovog člana rešenjem utvrđuje organ jedinice lokalne samouprave nadležan za utvrđivanje, kontrolu i naplatu javnih prihoda.

Naknada iz stava 1. ovog člana po osnovu zauzeća javne površine građevinskim materijalom i za izvođenje građevinskih radova uvećava se za 100% ako investitor produži dozvoljeni rok za

zauzimanje javne površine. Pod produženjem roka podrazumeva se prekoračenje roka završetka izgradnje evidentiranog u pismenoj izjavi investitora o početku građenja odnosno izvođenja radova i roku završetka građenja, odnosno izvođenja radova prema zakonu o planiranju i izgradnji.

Izuzetno, ne smatra se produženjem roka u smislu stava 6. ovog člana ako investitor prekorači rok završetka izgradnje evidentiranog u pismenoj izjavi investitora o početku građenja, odnosno izvođenja radova i roku završetka građenja, u slučajevima kada organ jedinice lokalne samouprave ne odobri zauzeće javne površine u traženom roku zbog nedostatka saobraćajno-tehničkih uslova koji su postojali u vreme traženja odobrenja.

Obaveznik naknade dužan je da utvrđenu obavezu po osnovu naknade plati do 15. u mesecu za prethodni mesec, a za mesece za koje je obaveza dospela u momentu uručenja rešenja u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Protiv rešenja iz stava 5. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi finansija, preko nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Oslobođenja

Član 241

Naknadu za korišćenje javnih površina ne plaćaju direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava, Crveni krst Srbije i nedobitne organizacije kada sprovode aktivnosti od opšteg interesa koje se finansiraju sredstvima jedinice lokalne samouprave.

Naknada za korišćenje javnih površina po osnovu zauzeća građevinskim materijalom i za izvođenje građevinskih radova ne plaća se ako se raskopavanje, odnosno zauzimanje javne površine vrši zbog izgradnje, rekonstrukcije kolovoza, trotoara ili druge javne saobraćajne površine, kao i prilikom izvođenja radova javnih komunalnih preduzeća, odnosno upravljača javnog puta u svrhu dovođenja objekata u funkciju. Pod dovođenjem objekta u funkciju podrazumevaju se radovi na tekućem (redovnom) održavanju objekta, za koje se ne izdaje odobrenje po Zakonu o planiranju i izgradnji.

Pripadnost prihoda

Član 242

Prihodi ostvareni od naknade za korišćenje javnih površina pripadaju budžetu jedinica lokalne samouprave.

XV NAKNADA ZA KORIŠĆENJE PRIRODNOG LEKOVITOG FAKTORA

Obveznik naknade

Član 243

Obveznik naknade za korišćenje prirodnog lekovitog faktora je lice koje, u skladu sa zakonom koji uređuje banje, ima pravo da koristi prirodni lekoviti faktor u banji u svrhu prevencije, lečenja i rehabilitacije (u daljem tekstu: banjske zdravstvene usluge), kao i u okviru obavljanja ugostiteljske delatnosti u smislu zakona koji uređuje turizam, osim lica kome prirodni lekoviti faktor isporučuje putem svojih vodnih objekata i sistema nosilac eksploatacije koji ima odobrenje za eksploataciju geotermalnih resursa.

Obveznik naknade iz stava 1. ovog člana dužan je da pribavi i stavi u funkciju merne instrumente radi kontrole utrošene količine vode sa prirodnim lekovitim faktorom, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Banja ima značenje shodno zakonu kojim se uređuju banje.

Prirodni lekoviti faktor, u smislu ovog zakona je termalna i mineralna voda.

Osnovica

Član 244

Osnovica za obračun naknade za korišćenje prirodnog lekovitog faktora je količina zahvaćene vode izražena u metrima kubnim (m³), koja sadrži prirodni lekoviti faktor.

Visina naknade

Član 245

Najviši iznos naknade za korišćenje prirodnog lekovitog faktora propisan je u Prilogu 13. ovog zakona.

Aktom skupštine jedinice lokalne samouprave utvrđuje se visina naknade u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Način utvrđivanja i plaćanja

Član 246

Utvrđivanje naknade za korišćenje prirodnog lekovitog faktora vrši nadležni organ jedinice lokalne samouprave, rešenjem.

Naknada za korišćenje prirodnog lekovitog faktora se utvrđuje za kalendarsku godinu, a plaća akontaciono u jednakim tromesečnim ratama, u roku od 15 dana od isteka tromesečja.

Ako je iznos plaćenih akontacija iz stava 2. ovog člana u toku godine manji od iznosa konačnog obračuna naknade po isteku godine, razlika se plaća u roku od 15 dana od dana prijema rešenja, a ako je iznos plaćenih akontacija iz stava 2. ovog člana u toku godine veći od iznosa konačnog obračuna naknade po isteku godine više plaćena naknada uračunava se kao akontacija za naredni period.

Do donošenja rešenja o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu, obveznik je dužan da plaća akontaciju u visini tromesečne obaveze za prethodnu godinu u roku iz stava 2. ovog člana.

Nakon donošenja rešenja o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu obveznik je dužan da akontaciju za tekuću godinu uveća ili umanja tako da se ukupno plaćene akontacije od početka tekuće godine dovedu na iznos kao da je uplata akontacija vršena u skladu sa rešenjem o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu.

Lice koje u toku godine otpočne prvi put da koristi prirodni lekoviti faktor, dužno je da organu nadležnom za utvrđivanje naknade iz stava 1. ovog člana, u roku od 15 dana računajući od isteka tromesečja u kome je započelo korišćenje prirodnog lekovitog faktora dostavi na propisanom obrascu podatke od značaja za utvrđivanje naknade.

Obveznik je dužan da organu nadležnom za utvrđivanje naknade iz stava 1. ovog člana dostavi podatke o iskorišćenju količini prirodnog lekovitog faktora u prethodnoj godini, na osnovu uređaja za merenje, do 31. januara tekuće godine, na propisanom obrascu.

Kontrolu plaćanja naknade iz stava 1. ovog člana vrši jedinica lokalne samouprave preko ovlašćenog inspektora.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu u čijoj su nadležnosti poslovi finansija u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba na rešenje ne odlaže izvršenje rešenja.

Oblik i sadržinu obrasca iz st. 6. i 7. ovog člana utvrđuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave svojim aktom.

Olakšice

Član 247

Za količinu prirodnog lekovitog faktora koju obveznik naknade koristi za prevenciju, lečenje i rehabilitaciju pacijenata visina naknade umanjuje se za 20%.

Pripadnost prihoda

Član 248

Prihodi ostvareni od naknade za korišćenje prirodnog lekovitog faktora pripadaju budžetu jedinica lokalne samouprave.

XVI NAKNADA ZA KORIŠĆENJE TURISTIČKOG PROSTORA

Obveznik naknade

Član 249

Obveznik naknade za korišćenje turističkog prostora je lice, koje koristi turistički prostor.

Pod korišćenjem turističkog prostora podrazumeva se:

- 1) korišćenje posebno uređenih terena za pojedine namene korišćenja (parkiranje, rekreacija, sport, postavljanje reklama, postavljanje zabavnih objekata i drugo);
- 2) postavljanje privremenih objekata za ugostiteljstvo, turizam i trgovinu;
- 3) ulazak u turistički prostor.

Turistički prostor je jedinstvena i nedeljiva geografska i funkcionalna celina prirodnih i stvorenih resursa i vrednosti od značaja za turizam, koji je kao takav definisan zakonom kojim se uređuje turizam.

Obveznik naknade za korišćenje turističkog prostora, po istom osnovu ne može biti i obveznik naknade za korišćenje zaštićenog područja, odnosno obveznik naknade za korišćenje javnih površina.

Osnovica

Član 250

Osnovica za obračun naknade za korišćenje turističkog prostora u zavisnosti od namene korišćenja je površina objekta izražena u metrima kvadratnim (m²), broju posetilaca, vozila, odnosno komada.

Visina naknade

Član 251

Visina naknade za korišćenje turističkog prostora u rasponu iznosa propisana je u Prilogu 14. ovog zakona.

Upravljač turističkog prostora donosi akt kojim određuje predmet naknade, način plaćanja, kao i visinu naknade, u okviru raspona iznosa iz stava 1. ovog člana.

Utvrđivanje i plaćanje

Član 252

Utvrđivanje visine naknade za korišćenje turističkog prostora vrši odgovorno lice upravljača turističkog prostora rešenjem za kalendarsku godinu, odnosno srazmerno periodu korišćenja kada je period korišćenja kraći od kalendarske godine, odnosno za mesečni period, odnosno za vreme trajanja manifestacije, odnosno na dnevnom nivou.

Utvrđenu obavezu iz stava 1. ovog člana obveznik plaća u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Naknadu za korišćenje turističkog prostora koja se plaća prilikom ulaska u turistički prostor, obveznik naknade plaća ovlašćenom licu upravljača turističkog prostora, na način koji svojom odlukom bliže propisuje upravljač turističkog prostora (npr. na osnovu izdatog odgovarajućeg računa, odnosno ulaznice na ulaznim mestima, odnosno informativnim punktovima, informativnim centrima ili na drugi način).

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Oslobođenja

Član 253

Naknade za korišćenje turističkog prostora oslobađaju se:

- 1) fizička lica koja su zaposlena na teritoriji turističkog prostora, koja obavljaju poslove ili vrše službene radnje u turističkom prostoru;
- 2) deca do sedam godina starosti;
- 3) osobe sa invaliditetom sa telesnim oštećenjem od najmanje 70%, vojni invalidi od prve do pete grupe, civilni invalidi rata od prve do pete grupe, slepa lica, lica obolela od distrofije i srodnih mišićnih i neuromišićnih oboljenja, paraplegije i kvadriplegije, cerebralne i dečje paralize i multipleks skleroze, osobe ometene u razvoju, kao i pratilac navedenih osoba;
- 4) penzioneri sa najnižim iznosom penzije u smislu zakona kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje uz podnošenje dokaza - poslednjeg primljenog čeka od penzije;
- 5) korisnici usluge smeštaja u ugostiteljskom objektu za smeštaj, u kome delatnost obavlja upravljač turističkog prostora.

Pripadnost prihoda

Član 254

Prihodi ostvareni od naknade za korišćenje turističkog prostora pripadaju upravljaču turističkog prostora i uplaćuju se na račun upravljača turističkog prostora.

XVII NAKNADE ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE

Vrste naknada

Član 255

Naknade za elektronske komunikacije su:

- 1) naknada za korišćenje numeracije;
- 2) naknada za korišćenje radio-frekvencija.

Korišćenje numeracije i radio-frekvencija propisano je zakonom kojim se uređuje oblast elektronskih komunikacija.

Naknada za korišćenje numeracije

Obveznik naknade

Član 256

Obveznik naknade za korišćenje numeracije je lice, koje je u skladu sa zakonom koji uređuje oblast elektronskih komunikacija steklo pravo korišćenja numeracije.

Visina naknade

Član 257

Način obračuna visine naknade propisuje se u Prilogu 15. ovog zakona.

Utvrđivanje i plaćanje

Član 258

Utvrđivanje naknade vrši regulatorno telo u čijoj je nadležnosti oblast elektronskih komunikacija (u daljem tekstu: regulatorno telo) rešenjem za kalendarsku godinu.

Imalac dozvole za korišćenje numeracije, koji započne obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija u toku poslovne godine plaća naknadu za korišćenje numeracije za tu godinu na osnovu podataka o dodeljenim i korišćenim brojevima i adresama, odnosno od dodele numeracije u toj godini, na dan 31. decembra godine za koju se naknada plaća, srazmerno periodu obavljanja delatnosti elektronskih komunikacija.

Plaćanje utvrđene naknade iz st. 1. i 2. ovog člana se vrši u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje iz st. 1. i 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 259

Imaoci dozvole za korišćenje numeracije vode popis korišćenih brojeva i adresa i isti dostavljaju regulatornom telu do 31. januara tekuće godine sa stanjem na dan 31. decembra prethodne godine, kao i na zahtev regulatornog tela.

Sadržinu obrasca za dostavljanje podataka, kao i način dostavljanja podataka iz stava 1. ovog člana propisuje regulatorno telo svojim aktom.

Naknade za korišćenje radio-frekvencija

Član 260

Naknade za korišćenje radio-frekvencija su:

- 1) naknada za korišćenje radio-frekvencije u radiodifuznoj službi;
- 2) naknada za korišćenje radio-frekvencije u mobilnoj i fiksnoj službi;
- 3) naknada za korišćenje radio-frekvencije za satelitsku radio-stanicu;
- 4) naknada za korišćenje radio-frekvencije za druge radio-stanice.

Obveznik naknada

Član 261

Obveznik naknada za korišćenje radio-frekvencija je lice koje je, u skladu sa zakonom koji uređuje oblast elektronskih komunikacija, steklo pravo korišćenja radio-frekvencija.

Visina naknade

Član 262

Način obračuna visine naknade propisuje se u Prilogu 16. ovog zakona.

Način utvrđivanja i plaćanja naknade

Član 263

Utvrđivanje naknade za korišćenje radio-frekvencija vrši regulatorno telo rešenjem za kalendarsku godinu.

Plaćanje utvrđene naknade iz stava 1. ovog člana se vrši u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Olakšice i izuzeća

Član 264

(Brisan)

Član 265

Naknadu za korišćenje radio-frekvencija ne plaćaju:

- 1) radio amateri, hitna medicinska pomoć, zdravstvene ustanove, Crveni krst Srbije, službe protivgradne odbrane, gorska služba spasavanja;

2) organi odbrane i bezbednosti, kao i hitne službe, za korišćenje radio-frekvencije u opsezima koji su Planom namene određeni isključivo za njihovo korišćenje;

3) privredni subjekti kojima je strateškim dokumentom utvrđena obaveza da razvijaju inicijalnu mrežu za testiranje novih tehnologija.

Pod pojmovima hitna medicinska pomoć, zdravstvene ustanove i hitne službe iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana smatraju se službe korisnika javnih sredstava u smislu propisa kojima se uređuje budžetski sistem.

Organima odbrane i bezbednosti iz stava 1. ovog člana smatraju se: ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi odbrane, ministarstvo u čijoj su nadležnosti unutrašnji poslovi, Vojska Srbije, Vojnobezbednosna agencija, Vojnoobaveštajna agencija, Bezbednosno-informativna agencija i služba bezbednosti u sastavu ministarstva u čijoj su nadležnosti spoljni poslovi.

Organi iz stava 1. tačka 2) ovog člana ne plaćaju naknadu za korišćenje radio-frekvencija u okviru opsega koji Planom namene nisu određeni za posebne namene, a za koje je odgovarajućim nacionalnim notama Plana namene određen način korišćenja radio-frekvencija bez pribavljanja pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija.

Organi iz stava 1. tačka 2) ovog člana plaćaju naknadu za korišćenje radio-frekvencija u okviru opsega koji Planom namene nisu određeni za posebne namene, niti je nacionalnim notama Plana namene određen način korišćenja radio-frekvencije bez pribavljanja pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija u iznosu 10% vrednosti odgovarajuće naknade za korišćenje radio-frekvencija utvrđene u Prilogu 16 ovog zakona.

Pripadnost prihoda

Član 266

Prihodi ostvareni od naknada za elektronske komunikacije pripadaju i uplaćuju se regulatornom telu do iznosa sredstava planiranih rashoda utvrđenih godišnjim finansijskim planom tog regulatornog tela.

Sredstva koja predstavljaju razliku prihoda i rashoda utvrđenih godišnjim finansijskim izveštajem regulatornog tela uplaćuju se na odgovarajući račun propisan za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.

Deo razlike sredstava, srazmeran prihodima ostvarenim od privrednih subjekata na teritoriji autonomne pokrajine, uplaćuje se na račun budžeta autonomne pokrajine.

XVIII POSEBNE ODREDBE

Prilozi

Član 267

Prilozi od 1. do 16. su odštampani uz ovaj zakon i čine njegov sastavni deo.

Uplata prihoda od naknada i izveštavanje

Član 268

Naknade za korišćenje javnih dobara utvrđene ovim zakonom uplaćuju se na račune propisane za uplatu javnih prihoda.

Izuzetno od stava 1. ovog člana prihodi od naknade za korišćenje šumskog zemljišta u državnoj svojini u nešumske namene, naknade za korišćenje zaštićenog područja, naknada za korišćenje luka i pristaništa, naknada za korišćenje opštinskih puteva i ulica, naknada za korišćenje javne železničke infrastrukture, naknada za korišćenje turističkog prostora i naknada za elektronske komunikacije uplaćuje se na račun korisnika šuma i šumskog zemljišta, upravljača, regulatornog tela za upravljanje lukama, odnosno regulatornog tela.

Korisnici šuma i šumskog zemljišta, upravljači, regulatorna tela, odnosno regulatorna agencija koji vrše naplatu naknada iz stava 2. ovog člana, u obavezi su da dostavljaju izveštaje o naplaćenim naknadama Ministarstvu finansija na godišnjem nivou.

Izveštaj iz stava 3. ovog člana dostavlja se ministarstvu nadležnom za poslove finansija u roku od 60 dana po isteku godine.

Izveštaj iz stava 4. ovog člana sadrži podatke:

- o broju obveznika kojima je utvrđena naknada, po vrsti naknade;
- o ukupno utvrđenoj obavezi naknade, po vrsti naknade;
- o broju obveznika koji su oslobođeni plaćanja naknade, po vrsti naknade, odnosno broju obveznika koji su ostvarili pravo na olakšice, po vrsti naknade;
- o iznosu naknade za koje je izvršeno oslobođenje od plaćanja, odnosno olakšici (gubitku naknade), po vrsti naknade;
- o naplaćenom iznosu naknade i ukupnom broju dužnika.

Ministar nadležan za poslove finansija svojim aktom bliže uređuje izgled, sadržinu i način dostavljanja izveštaja iz stava 3. ovog člana.

Opomena za plaćanje naknade

Član 269

Obvezniku naknade, koji u celosti ili delimično, nije platio naknadu u roku propisanom ovim zakonom, ministarstvo, nadležni organ autonomne pokrajine, jedinica lokalne samouprave, javno preduzeće, korisnik šuma i šumskog zemljišta, regulatorno telo, regulatorno telo za upravljanje lukama, upravljač zaštićenog područja, upravljač javnog puta, upravljač javne železničke infrastrukture, upravljač turističkog prostora, kojem je ovim zakonom dato ovlašćenje za utvrđivanje i naplatu određene naknade (u daljem tekstu: lice nadležno za utvrđivanje i naplatu naknade) šalje opomenu.

Opomena iz stava 1. ovog člana sadrži vrstu naknade, iznos naknade koji je dospao za naplatu, druge troškove, nalog da dospeli iznos sa obračunatom kamatom plati odmah, a najkasnije u roku od pet dana od dana prijema opomene, sa obračunatom kamatom od dana izdavanja opomene do dana uplate dospele naknade.

Opomena iz stava 1. ovog člana sadrži i pouku obvezniku naknade da u roku od pet dana može sa licem nadležnim za utvrđivanje i naplatu da raspravi sporna pitanja u vezi dospelog iznosa naknade za naplatu.

Odlaganje plaćanja i plaćanje na rate

Član 270

Lice nadležno za utvrđivanje i naplatu naknade može, na obrazloženi zahtev obveznika naknade, u celosti ili delimično, odložiti plaćanje dugovane naknade, odnosno odobriti plaćanje dospela a neizmirene obaveze na rate, pod uslovom da plaćanje dugovane naknade za obveznika predstavlja neprimereno veliko opterećenje, odnosno obvezniku nanosi bitnu ekonomsku štetu.

O odlaganju plaćanja dugovane naknade, po ispunjenju uslova iz stava 1. ovog člana, odlučuje ovlašćeno lice u licu koje je nadležno za utvrđivanje i naplatu konkretne naknade.

Aktom iz stava 2. ovog člana može se odobriti odlaganje plaćanja dugovane naknade na rate, najduže do 24 meseca.

Odlaganje plaćanja dugovane naknade vrši se potpisivanjem sporazuma sa obveznikom naknade, odnosno donošenjem rešenja lica nadležnog za utvrđivanje i naplatu naknade.

Ako se obveznik naknade ne pridržava rokova iz sporazuma, odnosno rešenja o odlaganju plaćanja dugovane naknade, ili ukoliko u periodu za koji je odloženo plaćanje dugovane naknade ne izmiri tekuću obavezu, lice nadležno za utvrđivanje i plaćanje naknade će po službenoj dužnosti poništiti sporazum, odnosno ukinuti rešenje i dospeli, a neplaćeni dug naplatiti u postupku prinudne naplate.

Primena drugih propisa

Član 271

U pogledu postupka utvrđivanja, kontrole, naplate, povraćaja, kamate, zastarelosti i ostalog što nije propisano ovim zakonom lica nadležna za utvrđivanje naknade shodno primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija.

Postupak utvrđivanja, kontrole i naplate naknade koji sprovodi organ jedinice lokalne samouprave nadležan za utvrđivanje, naplatu i kontrolu javnih prihoda, vrši se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija.

Na postupak utvrđivanja naknada koje utvrđuju, obračunavaju i naplaćuju javna preduzeća, osim nadležnih javnih vodoprivrednih preduzeća, korisnici šuma i šumskog zemljišta, regulatorno telo nadležno za upravljanje lukama, regulatorno telo, upravljači zaštićenog

područja, upravljači javnog puta, upravljači javne železničke infrastrukture, upravljači turističkog prostora, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Na postupak prinudne naplate naknada koje utvrđuju lica nadležna za utvrđivanje naknade, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje postupak izvršenja i obezbeđenja, osim nadležnih javnih vodoprivrednih preduzeća koji na postupak prinudne naplate shodno primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija.

Evidencija

Član 272

Lice nadležno za utvrđivanje naknade u skladu sa ovim zakonom, odnosno organ nadležan za prijem propisanog obrasca naknade koju je obveznik dužan sam da obračuna i plati, vodi evidenciju obveznika naknade, zaduženje po osnovu obaveze plaćanja naknade, uplate naknade po obveznicima naknade, kao i o drugim podacima koji se odnose na plaćanje naknade u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku.

Način usklađivanja

Član 273

Visine dinarskih iznosa naknada datih u prilogima koji su sastavni deo ovog zakona usklađuju se godišnje, sa godišnjim indeksom potrošačkih cena za period od 1. oktobra prethodne godine do 30. septembra tekuće godine, koji objavljuje republički organ u čijoj su nadležnosti poslovi statistike.

Izuzetno od stava 1. ovog člana ne vrši se usklađivanje visine dinarskih iznosa naknada datih u Prilogu 2, Prilogu 10, Tabela 13, Prilogu 11, Tabele 5.3. i 5.4, kao i Prilogu 15. i 16. ovog zakona.

Prilikom usklađivanja visine naknada iz stava 1. ovog člana, osnovica za usklađivanje su poslednji objavljeni usklađeni iznosi.

Zaokruživanje usklađenih iznosa naknada iz stava 1. ovog člana vrši se tako što se iznos manji i jednak 0,50 dinara ne uzima u obzir, a iznos preko 0,50 dinara zaokružuje na 1,00 dinar.

Izuzetno od stava 4. ovog člana kada su iznosi naknada propisani ovim zakonom na jedno, odnosno više decimalnih mesta zaokruživanje usklađenih dinarskih iznosa vrši se na propisani broj decimalnih mesta.

Prvo usklađivanje visine naknada izvršiće se u 2019. godini, primenom indeksa potrošačkih cena prema podacima republičkog organa u čijoj su nadležnosti poslovi statistike, za period od prvog dana narednog meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona do 30. septembra 2019. godine.

Vlada, na predlog ministarstva u čijoj su nadležnosti poslovi finansija, utvrđuje i objavljuje usklađene visine naknada iz stava 1. ovog člana u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Usklađeni iznosi naknada iz stava 7. ovog člana primenjivaće se od prvog januara naredne godine u odnosu na godinu u kojoj se vrši usklađivanje.

XIX KAZNENE ODREDBE

Član 274

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice:

1) ako ne plati utvrđenu naknadu (član 9. stav 3, član 46. stav 4, član 53. stav 2, član 60. stav 6, član 66. st. 2-7, član 78. st. 2-7, član 83. stav 3, član 88. st. 6-8, član 93. st. 3-6, član 97. st. 2-5, član 108. st. 2-5, član 121, član 128. stav 2, član 132. stav 3, član 137. st. 4. i 5, član 143. stav 5, član 151. stav 6, član 160. st. 5-7, član 169. stav 8, član 173. stav 5, član 177. stav 4, član 183. stav 2, član 190. stav 8, član 194, član 208. stav 2, član 213. stav 2, član 218. stav 2, član 222. stav 2, član 226. stav 2, član 230. stav 2, član 234. stav 2, član 240. stav 5, član 246. st. 2-6, član 252. stav 2, član 258. stav 3. i član 263. stav 2);

2) ako obveznik ne utvrdi i ne plati naknadu (član 14. st. 2. i 3, član 18. st. 2. i 3, član 24. st. 2-5, član 33, član 40, član 60. stav 2, član 72. stav 2, član 103. stav 2, član 114. stav 2, član 143. stav 3);

2a) ako korisnik šume naplaćuje obvezniku zakupninu za šumsko zemljište u državnoj svojini koje se koristi za nešumske namene iz člana 63. stav 2. ovog zakona;

3) ako obveznik naknade ne dostavi propisani obrazac, odnosno prijavu ili dostavi nepotpun obrazac, odnosno prijavu, kao i obrasce uz obračun naknade, ili obrazac, odnosno prijava sadrži netačne podatke (član 14. stav 2, član 18. stav 2, član 24. stav 2, član 34. st. 1. i 2, član 41. st. 1. i 2. član 60. stav 1, član 72. stav 1, član 103. stav 1, član 114. stav 2, član 138 st. 1-3, član 169. st. 2. i 3, član 173. st. 2 i 3, član 177. st. 2. i 3 i član 246. st. 6. i 7);

4) ako obveznik naknade ne dostavi prijavu za evidenciju (član 28. st. 1. i 6.);

5) ako ne dostavi izveštaj, dostavi nepotpun/netačan izveštaj ili ne dostavi izveštaj u roku (član 122. stav 1, član 132. stav 5, član 144. stav 3, član 151. stav 2, član 160. stav 2, član 161. stav 1. i član 268. stav 3);

6) ako ne dostavi jedinstvenu carinsku ispravu (član 128. stav 4);

7) ako ne dostavi podatke od značaja za utvrđivanje naknade za korišćenje voda, naknade za izvađeni rečni nanos, naknade za korišćenje vodnih objekata i sistema i naknade za ispuštenu vodu (član 78. st. 6. i 8, član 83. stav 2, član 93. st. 7. i 8. i član 97. st. 6. i 8);

8) (*brisana*)

9) ako postupi suprotno odredbi čl. 200. i 201. ovog zakona;

10) ako obveznik naknade ne postupi u skladu sa članom 205. st. 6. i 8. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se obveznik naknade - fizičko lice novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara.

XX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 275

Obaveze po osnovu naknada koje su nastale, a nisu plaćene do dana stupanja na snagu ovog zakona, izmiriće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi u vreme nastanka obaveze.

Postupci utvrđivanja, naplate i kontrole naknada koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po propisima po kojima su započeti.

Član 276

Pravno lice i preduzetnik koji obavlja aktivnosti koje utiču na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o određivanju aktivnosti čije obavljanje utiče na životnu sredinu ("Službeni glasnik RS", br. 109/09 i 8/10) plaća naknadu za zaštitu i unapređivanje životne sredine po osnovu obavljanja određenih aktivnosti koje utiču na životnu sredinu u periodu od 1. januara 2019. godine do 1. marta 2019. godine, na osnovu ukupnog iznosa koji je utvrđen za 2018. godinu srazmerno navedenom periodu po osnovu člana 87. stav 3. tač. 1) i 2) Zakona o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik RS", br. 135/04, 36/09, 36/09 - dr. zakon, 72/09 - dr. zakon, 43/11 - US, 14/16 i 76/18), u jednakim mesečnim ratama, u roku od 15 dana po isteku meseca za prethodni mesec.

Rešenje o utvrđivanju naknade iz stava 1. ovog člana za period od 1. januara 2019. godine do 1. marta 2019. godine donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Obvezniku koji prestane obavljanje delatnosti u periodu od 1. januara 2019. godine do 1. marta 2019. godine, naknada iz stava 1. ovog člana za navedeni period utvrđuje se od početka godine do dana prestanka obavljanja delatnosti.

Obveznik koji započne obavljanje određenih aktivnosti koje utiču na životnu sredinu u periodu od 1. januara 2019. godine do 1. marta 2019. godine ne plaća naknadu iz stava 1. ovog člana za navedeni period.

Član 277

Podzakonska akta na osnovu ovlašćenja iz člana 14. stav 6, člana 18. stav 6, člana 24. stav 6, člana 28. stav 5, člana 34. stav 3, člana 41. stav 3, člana 60. stav 4, člana 66. stav 10, člana 72. stav 3, člana 78. stav 9, člana 83. stav 5, člana 92. stav 4, člana 93. stav 11, člana 97. stav 9, člana 103. stav 5, člana 114. stav 3, člana 132. stav 8, člana 137. stav 16, člana 138. stav 4, člana 144. stav 7, člana 151. stav 8, člana 160. stav 11, člana 161. stav 3, člana 169. stav 12,

člana 173. stav 9, člana 177. stav 8, člana 191. stav 3, člana 197. stav 7, člana 199. stav 6, člana 204. stav 2, člana 212. stav 2, člana 239. stav 3, člana 246. stav 11, člana 251. stav 2, člana 252. stav 3. i člana 259. stav 2. ovog zakona doneće se u roku od tri meseca, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, podzakonski akt iz člana 134. stav 2. ovog zakona doneće se do 1. marta 2019. godine.

Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona, primenjivaće se podzakonski akti doneta na osnovu zakona koji danom primene ovog zakona prestaju da važe, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Odredbe člana 28. st. 1-4. i stava 6, čl. 36-40. i člana 41. st. 1. i 2. ovog zakona primenjivaće se od dana stupanja na snagu podzakonskih akata koje donosi ministar u čijoj su nadležnosti poslovi energetike, a kojim se bliže propisuju sadržina i oblik obrasca prijave za evidenciju, odnosno mesečnog i godišnjeg obračuna količina energije/energenata isporučenih potrošačima ili stavljenih u promet na teritoriji Republike Srbije, odnosno uvezenog na teritoriju Republike Srbije, obrasca mesečnog i godišnjeg obračuna obaveze plaćanja naknade, obrasca izveštaja o uplati, kao i način dostavljanja ovih obrazaca.

Član 278

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe:

- 1) odredbe čl. 157-159. i člana 160. st. 1. i 6. Zakona o rudarstvu i geološkim istraživanjima ("Službeni glasnik RS", broj 101/15);
- 2) odredbe člana 341. st. 1, 4, 5. i 6. i člana 351. Zakona o energetici ("Službeni glasnik RS", broj 145/14);
- 3) odredbe člana 22. st. 2-4, člana 39. stav 1. tačka 2) i člana 40. Zakona o robnim rezervama ("Službeni glasnik RS", br. 104/13 i 145/14 - dr. zakon);
- 4) odredbe čl. 25. i 26, člana 85. stav 1. tačka 5), člana 87. stav 1. tač. 2) i 3) Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službeni glasnik RS", br. 62/06, 65/08 - dr. zakon, 41/09, 112/15 i 80/17);
- 5) odredbe čl. 11, 12, 85. i 87. i člana 111. stav 1. tač. 8) i 33) Zakona o šumama ("Službeni glasnik RS", br. 30/10, 93/12 i 89/15);
- 6) odredbe člana 80. i člana 102. stav 1. tačka 27) Zakona o divljači i lovstvu ("Službeni glasnik RS", broj 18/10);
- 7) odredba člana 90. stav 2. tačka 2), odredbe čl. 153-177đ, kao i odredbe čl. 191-195. Zakona o vodama ("Službeni glasnik RS", br. 30/10, 93/12 i 101/16);
- 8) odredbe člana 7, kao i člana 58. stav 1. tač. 4) i 5) Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda ("Službeni glasnik RS", broj 128/14);

9) odredba člana 68. stav 1. tačka 11), odredbe člana 70, člana 127. stav 1. tačka 9) Zakona o zaštiti prirode ("Službeni glasnik RS", br. 36/09, 88/10, 91/10 - ispravka i 14/16), kao i akta doneta na osnovu odredaba člana 70. Zakona o zaštiti prirode ("Službeni glasnik RS", br. 36/09, 88/10, 91/10 - ispravka i 14/16);

10) odredbe člana 27. st. 5-7, odredbe člana 85, odredbe člana 85a st. 3. i 4, kao i odredbe člana 86, odredbe člana 87. osim stava 3. tačke 3) i stava 6. istog člana i odredbe člana 88. Zakona o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik RS", br. 135/04, 36/09, 36/09 - dr. zakon, 72/09 - dr. zakon, 43/11 - US, 14/16 i 76/18);

11) odredbe člana 15. Zakona o nacionalnim parkovima ("Službeni glasnik RS", broj 84/15);

12) odredbe člana 79. st. 4-6. Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik RS", br. 36/09, 88/10 i 14/16);

13) odredbe člana 43. Zakona o ambalaži i ambalažnom otpadu ("Službeni glasnik RS", broj 36/09);

14) odredba člana 31, odredbe člana 229. stav 1. tač. 1)-3) i st. 2. i 3, čl. 229a-229v. i član 229d, odredbe člana 230. st. 1. i 2, kao i odredbe člana 232, odredbe člana 267. tač. 32)-34) Zakona o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama ("Službeni glasnik RS", br. 73/10, 121/12, 18/15, 96/15 - dr. zakon, 92/16, 104/16 - dr. zakon, 113/17 - dr. zakon i 41/18);

15) odredbe člana 20, čl. 22-27, čl. 30. i 31, člana 111. stav 1. tač. 4) i 5, člana 112. stav 1. tačka 6) Zakona o putevima ("Službeni glasnik RS", broj 41/18);

16) odredbe člana 15. stav 1. tač. 2), 9), 14) i 16), kao i člana 15b Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", br. 62/06, 47/11, 93/12, 83/16 i 104/16 - dr. zakon), kao i akta jedinica lokalne samouprave koja su doneta na osnovu tih zakonskih odredaba;

17) odredbe člana 13. Zakona o banjama ("Službeni glasnik RS", broj 80/92);

18) odredbe člana 29. stav 1. tač. 1) i 2), stav 2. istog člana u delu koji se odnosi na visinu naknada iz stava 1. tač. 1) i 2), kao i nazivi i odredbe čl. 30. i 31. Zakona o elektronskim komunikacijama ("Službeni glasnik RS", br. 44/10, 60/13 - US i 62/14);

19) odredbe Uredbe o načinu i roku plaćanja naknade za primenjena geološka istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa i naknade za zadržavanje istražnog prostora ("Službeni glasnik RS", br. 10/16 i 44/18 - dr. zakon) osim člana 4;

20) Uredba o načinu plaćanja naknade i uslovima odlaganja plaćanja duga po osnovu naknade za korišćenje mineralnih sirovina i geotermalnih resursa ("Službeni glasnik RS", br. 16/16, 8/17 i 44/18 - dr. zakon);

21) odredbe Uredbe o visini, načinu obračuna, plaćanja i raspolaganja naknadom za formiranje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte ("Službeni glasnik RS", br. 108/14 i 53/15) osim čl. 3, 11. i 12;

22) Uredba o visini naknada za vode ("Službeni glasnik RS", broj 14/18);

- 23) Uredba o bližim kriterijumima, načinu obračuna i postupku naplate naknade za korišćenje zaštićenog područja ("Službeni glasnik RS", broj 43/10);
- 24) Uredba o vrstama zagađivanja, kriterijumima za obračun naknade za zagađivanje životne sredine i obveznicima, visini i načinu obračunavanja i plaćanja naknade ("Službeni glasnik RS", br. 113/05, 6/07, 8/10, 102/10, 15/12 i 91/12);
- 25) Uredba o merilima i uslovima za povraćaj, oslobađanje ili smanjenje plaćanja naknade za zagađivanje životne sredine ("Službeni glasnik RS", br. 113/05 i 24/10);
- 26) Uredba o kriterijumima za utvrđivanje naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine i najvišeg iznosa naknade ("Službeni glasnik RS", broj 111/09);
- 27) Uredba o kriterijumima za obračun naknade za ambalažu ili upakovan proizvod i oslobađanje od plaćanja naknade, obveznicima plaćanja, visini naknade, kao i o načinu obračunavanja i plaćanja naknade ("Službeni glasnik RS", br. 8/10 i 22/16);
- 28) Odredbe člana 46. Uredbe o postupanju sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač, kao i o uslovima za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz tih supstanci ("Službeni glasnik RS", br. 114/13, 23/18 i 44/18 - dr. zakon);
- 29) Odredbe člana 17. Uredbe o stavljanju pod kontrolu korišćenja i prometa divlje flore i faune ("Službeni glasnik RS", br. 31/05, 45/05 - ispravka, 22/07, 38/08, 9/10 i 69/11);
- 30) Odredbe Uredbe o proizvodima koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada, obrascu dnevne evidencije i o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda i godišnjeg izveštaja, načinu i rokovima dostavljanja godišnjeg izveštaja, obveznicima plaćanja naknade, kriterijumima za obračun, visinu i način obračunavanja i plaćanja naknade ("Službeni glasnik RS", br. 54/10, 86/11, 15/12 i 3/14) osim člana 4;
- 31) Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknade za korišćenje podataka i dokumentacije osnovnih geoloških istraživanja koja se kao poslovi od javnog interesa finansiraju iz budžeta Republike Srbije, kao i za korišćenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja koji su postali javna svojina - državna svojina po osnovu koncesionih ugovora ("Službeni glasnik RS", broj 54/17);
- 32) Odredbe člana 3. stav 1. tač. 5) i 6), člana 7, kao i naziv i odredbe čl. 27, 28. i 29. Pravilnika o korišćenju šumskih saobraćajnica Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Srbijašume" ("Službeni glasnik RS", broj 93/16);
- 33) Pravilnik o usklađenim iznosima naknade za zagađivanje životne sredine ("Službeni glasnik RS", broj 45/18);
- 34) Pravilnik o usklađenim iznosima naknade za upravljanje posebnim tokovima otpada ("Službeni glasnik RS", br. 45/18 i 67/18);
- 35) Pravilnik o visini godišnje naknade za korišćenje numeracije ("Službeni glasnik RS", broj 67/11);

36) Pravilnik o visini naknade za korišćenje radio-frekvencija ("Službeni glasnik RS", br. 93/10 i 15/15);

37) Odluka o visini i načinu plaćanja lučkih i pristanišnih naknada ("Službeni glasnik RS", br. 31/15, 74/15 i 13/17);

38) Odluka o visini naknade za upotrebu državnog puta za vozila registrovana u inostranstvu ("Službeni glasnik RS", broj 16/16);

39) Odluka o visini naknada za upotrebu državnog puta ("Službeni glasnik RS", broj 16/09);

40) Tač. 1. i 6. Odluke o visini posebne naknade za upotrebu javnog puta, njegovog dela i putnog objekta (putarina) ("Službeni glasnik RS", br. 56/06, 42/07, 126/07, 20/08, 12/09, 78/14, 93/15, 95/15 - ispravka, 95/16, 109/16, 90/17, 106/17 i 68/18);

41) Odluka o visini naknade za vanredni prevoz na državnim putevima u Republici Srbiji ("Službeni glasnik RS", broj 103/17).

Odredbe člana 87. stav 3. tačka 3) i stav 6. Zakona o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik RS", br. 135/04, 36/09, 36/09 - dr. zakon, 72/09 - dr. zakon, 43/11 - US, 14/16 i 76/18), kao i akta jedinica lokalne samouprave koja su doneta na osnovu člana 87. Zakona o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik RS", br. 135/04, 36/09, 36/09 - dr. zakon, 72/09 - dr. zakon, 43/11 - US, 14/16 i 76/18) prestaju da važe 1. marta 2019. godine.

Član 279

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjivaće se od 1. januara 2019. godine, osim odredaba čl. 134-139. ovog zakona koje će se primenjivati od 1. marta 2019. godine, kao i odredaba čl. 154-164. ovog zakona koje će se primenjivati od 1. januara 2020. godine.

Samostalni član Zakona o izmeni Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara

("Sl. glasnik RS", br. 49/2019)

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara

("Sl. glasnik RS", br. 92/2023)

Član 92[s1]

Obaveze po osnovu naknada koje su nastale do dana početka primene ovog zakona a nisu plaćene, izmiriće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi u vreme nastanka obaveze.

Postupci utvrđivanja, naplate i kontrole naknada koji su započeti do dana početka primene ovog zakona, okončaće se po propisima po kojima su započeti.

Izuzetno od stava 2. ovog člana postupci utvrđivanja naknade za zagađivanje voda koji su započeti po propisima koji su važili do dana početka primene ovog zakona, a nisu okončani, okončaće se u skladu sa ovim zakonom, ako je to povoljnije za obveznika naknade.

Član 93[s1]

Obveznik naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine do utvrđivanja obaveze za 2024. godinu plaća akontaciju mesečno u visini mesečne obaveze za prethodnu godinu.

Član 94[s1]

Prvo usklađivanje dinarskih iznosa naknada propisanih ovim zakonom, izvršiće se u 2024. godini primenom indeksa potrošačkih cena, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike, za period od 1. januara do 30. septembra 2024. godine, pri čemu se zaokruživanje vrši tako što se iznos manji i jednak 0,50 dinara ne uzima u obzir, a iznos preko 0,50 dinara zaokružuje na 1,00 dinar. Izuzetno kada su iznosi naknada propisani ovim zakonom na jedno, odnosno više decimalnih mesta zaokruživanje usklađenih dinarskih iznosa vrši se na propisani broj decimalnih mesta.

Vlada će, na predlog ministarstva nadležnog za poslove finansija, utvrditi i objaviti u "Službenom glasniku Republike Srbije" usklađene dinarske iznose naknada iz stava 1. ovog člana.

Objavljeni usklađeni dinarski iznosi naknada iz stava 1. ovog člana primenjivaće se od 1. januara naredne godine u odnosu na godinu u kojoj se vrši usklađivanje.

Član 95[s1]

Podzakonska akta za izvršavanje ovog zakona biće doneta u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1. ovog člana primenjivaće se podzakonska akta doneta do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 96[s1]

Neposredni držalac nepokretnosti iz člana 47. ovog zakona koji je priključenje na javni put izvršio bez dozvole nadležnog organa, a do dana stupanja na snagu ovog zakona nije dostavio podatke za identifikaciju (adresa, PIB, matični broj), kao i podatke o površini zauzetog putnog

zemljišta overene od ovlašćene geodetske organizacije dužan je da upravljaču javnog puta dostavi podatke u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 97[s1]

Visina naknade za konstituisanje prava službenosti prolaza iz člana 87. ovog zakona, iz Priloga 11. Tab. 4.1, 4.2. i 4.3. primeniće se prilikom utvrđivanja naknade za 2024. godinu u iznosu umanjenom za 75%, za 2025. godinu u iznosu umanjenom za 50%, a za 2026. godinu u iznosu umanjenom za 25%.

Najviši iznos naknade iz člana 88. ovog zakona, iz Priloga 13, Tabele Visina naknade za korišćenje prirodnog lekovitog faktora, na osnovu koga će propisati jedinice lokalne samouprave aktom skupštine, iznose naknade za korišćenje prirodnog lekovitog faktora umanjuje se za 2024. godinu 50%, a za 2025. godinu 25%.

Član 98[s1]

Iznos naknade za odvodnjavanje koji se utvrđuje za 2023. godinu u skladu sa čl. 85-89. Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara ("Službeni glasnik RS", br. 95/18, 49/19, 86/19 - dr. propis, 156/20 - dr. propis, 15/21 - dr. propis i 15/23 - dr. propis) umanjuje se za 50% fizičkom licu i preduzetniku - vlasniku, odnosno korisniku zemljišta i objekata na melioracionom području određenom u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode, i to:

- 1) zemljišta upisanog u Registar poljoprivrednih gazdinstava;
- 2) objekta upisanog u Centralni registar objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane, ako je istovremeno upisan i u Registar poljoprivrednih gazdinstava;
- 3) objekta upisanog u Registar objekata, odnosno Registar odobrenih objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarstvo ako je istovremeno upisan i u Registar poljoprivrednih gazdinstava.

Na postupke utvrđivanja naknade za odvodnjavanje za 2023. godinu koji su započeti a nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona primeniće se odredbe stava 1. ovog člana.

Obveznici naknade za odvodnjavanje iz stava 1. ovog člana kojima je utvrđena obaveza naknade za odvodnjavanje rešenjem za 2023. godinu donetim pre stupanja na snagu ovog zakona, smatra se da su izmirili obavezu naknade za odvodnjavanje u celosti uplatom 50% iznosa utvrđenog rešenjem za 2023. godinu.

Ako je obveznik naknade za odvodnjavanje u 2023. godini platio više nego što je obavezan da plati za 2023. godinu u skladu sa stavom 1. ovog člana odobriće se, na zahtev obveznika naknade, povraćaj više plaćenog iznosa ako nema dospelih obaveza po drugom osnovu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak i poreska administracija.

Član 99[s1]

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 2. tač. 55) i 56), člana 112. tačka 7) i člana 113. tačka 1) Zakona o putevima ("Službeni glasnik RS", br. 41/18 i 95/18 - dr. zakon).

Član 100[s1]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjivaće se od 1. januara 2024. godine, osim odredaba člana 17, čl. 29-34, čl. 93, 94, 95. i 98. ovog zakona koje će se primenjivati od dana stupanja na snagu ovog zakona, kao i odredaba člana 41. stav 5. i člana 43. stav 1. ovog zakona koje će se primenjivati od 1. juna 2024. godine.

[Sledeći](#)